

Kızıl Bayrak

Haftalık Sosyalist Siyasal Gazete

Sayı: 2000/10 • 11 Mart 2000 • 5 DM

**Özelleştirme
yağmasına karşı
işçi-emekçi barikati!**

Örgütlü saldırıya karşı örgütlü direniş!

POAŞ haraç-mezat satıldı. Sırada TÜPRAŞ ve PETKİM var. Hemen ardından da enerji, haberleşme ve diğer özelleştirmelerin hızla gerçekleştirilmesi gündemde. POAŞ'ın satışı da gösterdi ki, sistem özelleştirme konusunda kendi içinde ciddi bir sıkıntı yaşamamaktadır. Özelleştirmeler konusunda plan, program, hatta fiyatlar ve müşteriler bile hazır. Plan-program kısmının yıllardır hazır olduğu zaten biliniyor. Şimdi hızla hayata geçirilmesinin tek nedeninin "İMF dayatmaları" olduğu ise düşünülmemelidir. Hatırlanacağı gibi, İMF yıllardır her stand-by ile özelleştirmelerin hızlandırılmasını dayatır. Öyleyse, bugünkü durumun asıl zeminini iç dengelerde aramak gerekiyor.

İMF-TÜSİAD hükümetleri, hiçbir dönem saldırı programlarını böylesine yoğun hayata geçiremedi. Özelleştirmeler için de aynı şey geçerli. Çünkü işçi sınıfı saldırılar karşısında hiçbir dönem bugünkü kadar örgütsüz ve dolayısıyla tepkisiz kalmadı. Satışı gündeme gelen her işletmede işçiler toplu direniş geçerek engel yarattılar. Yakın dönemde SEKA ve Sümerbank, biraz daha geriye gidildiğinde PETLAS direnişleri, işçilerin özelleştirmeye karşı mücadelesinin tipik örnekleridir. Her birinde "ölümüne" direniş göze alan işçilerin eylemi, özelleştirmeleri bir süreliğine erteletme "başarısı" ile sonuçlanmıştı. En uzun süreli ve en zorlu direnişlerden birine sahne olan PETLAS, yine de satıştan kurtarılamamıştır. Özelleştirmeye karşı direniş, satıştan sonra tensikatlarla karşı direnişler şeklinde bir süre daha devam etmiş, tüm direnişçilerin parça parça fabrikadan temizlenmesiyle, direniş ruhu şimdilik bastırılmıştır. PETLAS, özelleştirmeye karşı mücadelenin fabrika özgüleriyle sınırlı kaldığı sürece, ne kadar zorlu bir mücadele yürütülürse yürütülsün, kalıcı bir kazanım getiremeyeceğinin en çarpıcı örneklerinden biridir.

Özelleştirme, sistemin toplu bir program dahilinde ele aldığı ve yürüttüğü bir uygulamadır. Siyasal bir tercihtir. Ama Türkiye'deki siyasi iktidarın bir tercihi olmaktan öte, dünya kapitalist sisteminin genel tercihidir. Türk devletinin de yaptığı, bu sistemin bir parçası olarak, İMF merkezinde hazırlanmış bu aynı programın uygulanmasından başka bir şey değildir.

Üstünden sosyalizm basıncı kalktığından beri, "sosyal devlet"ten tümüyle kurtulmak, kapitalist barbarlığın temel bir arzusu haline gelmiştir. Programın özü-özeti, işçi sınıfının 150 yıllık mücadeleleriyle kazandığı iktisadi, sosyal, siyasi hakların bir bir yok edilmesidir. Yani, özelleştirme saldırısı, bazı KİT'lerin özele devredilmesiyle sınırlı bir "iktisadi" saldırı değildir. Sosyal güvenliğin tasfiyesi, emeklilik ve sağlık sigortası hakkının ortadan kaldırılması, parasız eğitim hakkının tamamıyla yok edilmesi başta olmak üzere, devletin tüm kamu hizmetlerinden adım adım soyunmasıdır. Hatta, belediye hizmetlerinin özelleştirilmesi örneğinde de görüleceği gibi, sadece devletin değil, varlık nedeni sırf kamu hizmeti olan yerel yönetimlerin de bu hizmetlerden soyundurulması sözkonusudur.

İşçi sınıfı özelleştirme saldırısına karşı mücadelesinde, saldırının bu kapsamını mutlaka gözetmek durumundadır. Çünkü bugün, kapitalist

sınıfın son derece planlı-programlı bu saldırısı karşısında, işçi sınıfı bir o kadar plansız-programsız ve örgütsüz konumdadır. Yer yer yükselen hareketler, adeta karanlıkta el yordamıyla yol almaya benzemektedir. Dolayısıyla, düşmanın ilerlemesini engelleme şansı dahi yakalayamaz durumdadır.

Öncelikle, karşı tarafın bu "siyasal tercihi"ne sınıf cephesinden de siyasal bir yanıt verilmelidir. "Sosyal devlet"in sonunu ilan eden kapitalist-empyralist sınıfın "yeni dünya düzeni" kabul edilecek midir? Bir başka ifade ile, haklar ve özgürlükler konusunda 150 yıllık bir gerileme ve vahşi kapitalizme uysal kölelik kabul edilecek midir? Yoksa, sistemin karşısına 150 yıllık *Manifesto* ile mi çıkılacaktır? Aslında, bir tercih bile söz konusu değildir. İşçi sınıfı için tek seçenek, kapitalist barbarlığa karşı 150 yıl önce açılan sosyalizm bayrağını yeniden göndere

çekmektir.

Bugünkü saldırı ile kapitalizm, "sosyal devlet" altında uzun süren bir *barış* sürecini kendi eliyle sabote etmiş bulunmaktadır. Madem ki burjuvalar, vahşi sömürü düzenlerindeki kısıntı haklara bile tahammül etmeyeceklerdir, öyleyse kozlar **iktidar** üzerinden paylaşılmalıdır. İşçi sınıfı da savunmacı konumdan çıkmalı, kazanılmış hakların korunması mücadelesini iktidar mücadelesine doğru ilerletmelidir. Bu, özelleştirmeye karşı mücadelenin merkezine siyasi iktidar talebinin oturtulması demektir. Yani kapitalistlerin siyasi tercihinin karşısına işçi sınıfının siyasi tercihinin, sosyalizmi koymaktır.

Bu yapıldıktan sonra, mücadelenin günlük seyrini bu siyasal tercihler çerçevesine oturtmak daha kolay olacaktır. Sistem saldırılarını merkezi bir program dahilinde mi yürütmektedir? Demek ki işçi sınıfının da merkezi bir mücadele programı oluşturması zorunludur. Kararların tek merkezden çıkması ve ülke çapında uygulanması gerekir. İhalesi açılan her işletme için ayrı ayrı ve yerel eylemler değil, özelleştirme saldırısına karşı merkezi güçlü eylemler. Özellikle de sınıfın asıl gücünü, üretimden gelen gücü harekete geçiren eylemler.

Bunun tek yolunun ise, merkezi örgütlülük olduğu biliniyor. Geçmişin tüm sıkıntılarının da, "mezarda emeklilik" saldırısından bu yana süren beklentinin de kaynağında, bu merkezi örgütlülüklerin bir türlü harekete geçirilememesinin yattığı da... Yoksa, sınıf kitleleri ne saldırıların vahametinden bihaberdir, ne de kendi geleceğine karşı duyarsız. Gelişen yerel eylemler de, artan yerel platform girişimleri de, esasta, tabandaki duyarlılığı ve mücadele isteğini ortaya koymaktadır. Bugün hareketin temel açmazı, sendikal ihanetin merkezi yapılara karşı en küçük bir umut bırakmamış olmasındadır. Bu nedenle, aşağıdan yukarıya doğru zorlama neredeyse tümüyle terkedilmiş durumdadır. Basıncın kalkmasıyla birlikte konfederasyon ve sendika başkanları işçinin gücünü harekete geçirme temel görevini tamamıyla unutmuş, Ankara'da şova çıkmaya başlamışlardır. POAŞ ihalesinin yapıldığı saatlerde, Bayram Meral Ankara sokaklarında "polis barikatına yükleniyor"du. Özelleştirmeye karşı mücadelenin adını ihale izlemek olarak değiştirmek için. Aynı saatlerde, ülkenin dört bir yanındaki özelleştirme karşıtı

eylemlerden yükselen, "Suskun Türk-İş istemiyoruz!" sloganlarına Türk-İş ağalarının yanıtı işte bu oldu.

Peki bu bürokratlar, işçi sınıfı için ölüm-kalım meselesi olan bir konuda nasıl böyle rahat, böyle pervasız davranabiliyorlar? Tıpkı sermaye sınıfının saldırılardaki pervasızlığı gibi, sendika bürokratlarına cesaret verenin de, işçi sınıfının tepkisizliği olduğu kabul edilmelidir. Sınıfın konfederasyonlara ve sendika merkezlerine karşı bugünkü güvensizliği, umutsuzluğu, yönetimleri kendi haline terketmekle sonuçlanmaktadır. Böyle olunca da, bu hainler sendikaları babalarının çiftliği gibi kullanmakta, bildikleri gibi at oynatmaktadırlar. Oysa bindikleri at da, üstünde tepindikleri çimen de, işçinin alınteri, göz nuru, hatta kanıyla kazanılmıştır. Sözkonusu olan dişe diş mücadelelerle kazanılmış olan sendika hakkı ve aidatlarla biriktirilen değerlerdir. Dün, sınıf mücadelesinin zoruyla sermaye sınıfından koparılmış olan bu mevziler, bugün de bürokratların elinden koparılmış ve hala sınıfın bir bağı, sınıf mücadelesi gibi bir derdi bulunan sendika ve şubelerin bugün yapması gereken, merkezi yönetimlerin taban denetimine geçirilmesi için kanaldır.

Fakat bugün kongreler bu ihtiyacı karşılamaktan çok uzaktır. Burjuva ahırından berbat ayak oyunlarıyla yozlaştırılmış kongreler gerçeğiyle, taban sendikalarda söz hakkını geri alamaz. Bu iş "işçi yöntemi" ile çözümlenmelidir. Fabrika ve işyeri komitelerinde örgütlenen işçilerin fiili zoru dışında, bugünkü sendikacıları harekete geçirebilecek bir başka güç yoktur. Ancak örgütlü işçiyi karşılarında buldukları zaman, "ya görev başına" geçecek, "ya kapı dışarı" çıkacaklardır.

En ileri-en örgütlü kesimleri başı çekmeden, sınıf mücadelesinin yükselmesi mümkün olmadığı için, öncelikle örgütlü kesimlerin görevleri üzerinde durulması kaçınılmazdır. Ancak açıktır ki, özelleştirme saldırılarına karşı mücadelede, sınıfın örgütlü-örgütsüz tüm kesimlerinin birliği şarttır. Tartışılan da, zaten işlevini yerine getirmeyen sendikalar olduğuna göre, sendikalı-sendikasız, tüm işyerlerinde komiteleşmek birinci görev olmalıdır. Yerel işçi platformlarında da hep gündeme getirilen komiteleşme, birliğe doğru atılması zorunlu ilk önemli adımdır. Havza ve bölge komitelerinde merkezileştirilen fabrika ve işyeri komiteleri ile, sınıf hareketi, sendikalı-sendikasız, işçi-memur bölünmelerini aşarak tek kanalda birleşebilir, tek yumruk halinde sermayenin karşısına dikilebilir. Sendikaların denetimi de ancak böyle örgütlü bir güç sayesinde mümkün olabilecektir.

Doğaldır ki, burada en büyük yükümlülük sınıf devrimcilerine, sınıf bilinçli işçi ve emekçilere düşmektedir. Sermayenin bu merkezi ve siyasi saldırısı göğüslenenecekse, sadece sendikal bürokrasi değil, sendikal bilinç de geride bırakılmak zorundadır. Sınıf devrimcileri, özelleştirmeye karşı mücadeleyi ve taban örgütlenmelerini, sınıfın siyasi bilinçle donatılması için de bir olanak olarak görmeli ve kullanmalıdırlar. Kaldı ki, sınıf hareketinin kendiliğinden bilinciyle yükselttiği "birlik" şiarının hayata geçirilebileceği tek gerçek ve kalıcı alan siyasettir. Sömürü sistemi tarafından binbir ayırım ve rekabet ortamına zorlanan işçi ve emekçileri ideolojide, politikada ve kavgada birleştirecek olan, sınıfın sosyalist iktidar programıdır. Sadece işçi sınıfının iktidarını hedefleyen bir programın bakış açısından oluşturulan politikalarla, mücadele programlarıyla başarıya ulaşılabilir. Ve sadece başarılı bir sınıf mücadelesi ile, tüm emekçilerin, tüm yoksulların kavgaya kazanılması mümkün olabilir.

Bahar dönemi ve yükselen sınıf hareketi

Mart-Mayıs dönemi her yıl kitle hareketinde belli bir ivmelenmenin yaşandığı bir süreçtir. Yerel ve uluslararası ölçekte tarihsel önemde gelişmeler, önemli yıldönümleri bu süreçte yaşanmıştır. 8 Mart, 12 Mart, 21 Mart ile başlayan süreç 1 Mayıs'la devam edecek, 15-16 Haziran'a kadar sürecektir.

Ancak bu yıl Mart-Mayıs süreci belirtileri şimdiden görülen sınıf hareketinde bir canlanma ile birlikte gelmektedir. Sınıf hareketindeki bu canlanmanın belirtilerine geçmeden önce kaynaklarına kısaca değinmek gerekir.

Herşeyden önce, Türkiye işçi sınıfı tarihinin en kapsamlı saldırılarından biriyle karşılaşmıştır. Sosyal güvenlik kurumlarını tasfiye etmeyi amaçlayan ilk saldırı, işçi sınıfı tarafından "mezarda emeklilik" olarak adlandırılmış ve güçlü bir tepkiyle karşılanmıştır. Ardından tahkimin yasallaştırılması ve özelleştirmelerin hızlandırılarak devreye sokulması, yıllardır biriken tepki ve öfkenin açığa çıkmasına yolaçmıştır. Temmuz ayında başlayıp 17 Ağustos depremine kadar yükselen hareket, depremlerle birlikte kesilmiştir. Ancak bu sadece bir kesilmedir. Hareket sönmemiş, depremin etkilediği emekçiler yaralarını sarma derdindeyken meclisten bu saldırı yasalarının geçmesi, öfkenin dipten dibe daha geniş kesimlerde mayalanmasına yolaçmıştır.

Temmuz-Ağustos eylemlerinin sönmeyeceği, sadece geçici bir kesintiye uğradığı, son haftalarda giderek açığa çıkmaktadır. POAŞ'ın bundan önceki özelleştirilmesinde görülmeyen ölçüde geniş bir tepki ortaya konulmuştur. Bu, özelleştirmeyle karşılaşan sınıf kesimlerinin doğal bir tepkisinden çok, tabandan gelen genel bir canlanmanın ilk belirtisidir. Son birkaç hafta içinde İstanbul, İzmir, Adana, Ankara, Soma, Bandırma vb. birçok bölgede emek platformları oluşturulması, ya da önden bürokratik girişimlerin yaratılması gelişmekte olan bir hareketliliğin ilk belirtileridir.

Oluşturulan emek platformlarının en ilerisi hiç kuşkusuz İstanbul'da ortaya çıkmıştır. İstanbul Emek Platformu'nun toplantılarında, Temmuz-Ağustos eyleminde başlayan sürecin sönmeyeceği, tersine daha güçlü bir şekilde mayalanmakta olduğu, çok sayıda işçi ve işyeri temsilcisi tarafından ifade edilmiştir. Yıllarca bürokratik mekanizmalar ve eylemsizlik içinde geçen İİSSP bile aynı süreçte harekete geçmek durumunda kalmış, bir dizi eylem kararı almıştır. Yeni Çeltik işçilerinin fabrika işgali ve Çinkur işçilerinin ölüm orucundan, Aliğa Petkim, Tüpraş işçilerinin yol kapatma, işyerinden çıkmama ve iş yavaşlatma eylemlerinden, yeni bir yükselişin ayak sesleri gelmektedir.

Sadece Mart ayı için İstanbul'da iki işçi platformunun yapmayı kararlaştırdığı eylemler bile, önümüzdeki ayların nasıl ısınacağını göstermektedir. Bunlara 12 Mart, 16 Mart, 21 Mart'ta yapılacak bir dizi başka kitle eylemi eklenirse, Mart ayının nasıl seyredeceği rahatlıkla görülür.

Bütün bunlar bahar sürecini önceki yıllardan farklılaştırmakta, özel bir anlam yüklemektedir. Hiç kuşkusuz, işçi sınıfının tepkisi henüz gerçek boyutlarına ulaşamamıştır. Hatta henüz ilk adımlarında olduğu da söylenebilir. Fakat hareketin bugünden görünen özellikleri, bunun bu kez kolayca manipüle edilemeyeceği, önünün kolayca kesilemeyeceğini göstermektedir. Onbinlerce kişinin ölümüne yolaçan büyük bir deprem,

PKK'nin yaşadığı teslimiyetin olumsuz etkilerine ve ardından gelişen bir dizi manipülasyona rağmen hareket engellenememiş, ancak bir süreliğine kesintiye uğramıştır.

Bütün bunlar sermayenin olanaklarının giderek azaldığını göstermektedir. AB adaylığı, İMF programı vb. ile yaratılmak istenen pembe tablo, hayatın gerçeklerine çarpıp geri dönmüştür. Sermaye hükümetinin bütün birlik ve istikrar görüntüsü, daha karşısında ciddi bir güçle karşılaşmadan zorlanmaktadır.

Temel sorun: Önderlik boşluğu

Temmuz-Ağustos sürecinde gelişen hareketin önünü kesebilmek için sendika bürokrasisinin manevraları gerekmişti. Merkezi Emek Platformu'nun kurulması, bu hain amacın bir ifadesi idi. Hareketliliğin depremlerle birlikte kesilmesinin arkasında, belirgin bir önderlik boşluğu yatıyordu. Emek Platformu, fırsatı ganimet bilerek, depremi hareketi söndürmek amacıyla kullanmaya çalıştı. Birkaç aylık kesintinin ardından bugün yeniden gelişen hareketliliğin en temel sorunu yine önderlik boşluğudur. Öncü işçiler Temmuz-Ağustos eylemlerinin kesilmesinin arkasında kendilerinin payı olduğu, harekete önderlik edemediklerini söylemektedirler. Bütün bunlar, öncü işçilerde bir arayışın ortaya çıktığını, bunun politik bir arayış olduğunu da göstermektedir.

Komünist işçi partisinin misyonu tam da bu noktada ortaya çıkmaktadır. Partinin ancak yükselen ciddi bir sınıf hareketi tarafından sınanacağı gerçeği, önümüzdeki haftaların ve ayların önemini bir kez daha artırmaktadır. Sınıf hareketinin ihtiyaçlarına cevap verebilecek tek güç komünist işçi partisidir. Bugün sorun sınıfın öncüleri ve kitleleriyle buluşması sorunudur. Bugün sorun sınıf içinde güç haline gelebilmek değil, ona önderlik edebilme sorunudur.

İşçi sınıfına önderlik herşeyden önce parti programının öncü işçilere ulaştırılabilmesi ve acil talepler üzerinden sınıf kitlelerini harekete geçirebilmek demektir. Komünistlere düşen görev bunun gerektirdiği talep, eylem çizgisi ve

örgütlenme ihtiyacına yanıt verebilmektir. Bugün çeşitli sendikal platformlar tarafından sınıfın güncel talepleri, eylem çizgisi ve örgütlenmesi çizilmeye çalışılmaktadır. Ancak bunlar bu platformların reformist ve uzlaşmacı karakterini göstermekten öteye gitmemektedir. Halbuki, yine aynı platformların toplantılarında tabandan yükselen sesler ihtiyacın devrimci bir sınıf çizgisi oluşturmak olduğunu göstermektedir.

Sınıf hareketinin önüne konulması gereken talepler platformu, iktisadi taleplerle siyasi taleplerin bütünselliğini ve hareketin bugünkü gelişme düzeyini gözetmelidir. İşçi sınıfının kalbi olan İstanbul artık gününbirlik eylemlerin yapıldığı bir alan haline gelmiştir. Bu harekete cevap verebilmek için komünistlerin yürüteceği güçlü bir propaganda, ajitasyon çalışması ne kadar ihtiyaçsa, yerel ve genel çeşitli platformların önüne afiş, broşür, bildiri, imza kampanyası vb. araçların konması da o denli bir ihtiyaçtır.

Mart-Mayıs sürecini karşılamamızın en önemli ayağı, gelişen tepkileri örgütlü bir güce dönüştürebilmektir. Sınıfın sendikalara olan güvensizliği yerel örgütlenmelere belirgin bir yönelim yaratmıştır. Sınıf devrimcilerinin ilk görevi, buldukları fabrikalarda, ilişkiler kurdukları işyerlerinde, bölgelerde yerel işçi platformlarını oluşturmak olmalıdır.

Yaklaşan sınav günleri

1999 yılı Temmuz-Ağustos eylemliliğinin belli etkileri dışarıda tutulursa önemli ölçüde sermaye sınıfı ve onun devleti açısından başarılı, işçi sınıfı ve emekçiler açısından ise zayıf bir yıl olmuştur. 1999'da hazırlanan ve önemli ölçüde 2000'e taşınan sermaye saldırıları üzerinden bakılırsa kuşkusuz karamsar bir tablo görülecektir. Ancak tabandan yükselen hareketlilik sermayenin bütün hesaplarını tersine çevirme potansiyeli taşımaktadır.

Sınıf devrimcilerinin görevi sermayenin saldırı planlarını tersine çevirmek için işçi sınıfının önderlik ihtiyacını karşılamaktır. Partinin sınanacağı günler gelmektedir. Sınav devrimci pratiktir.

İMF programı: İşsizlik, düşük ücret, azgın sömürü...

Mücadeleyi yükseltmek dışında bir seçeneğimiz yok!

İMF heyeti on gün süren incelemelerini tamamladı. Türkiye'ye verilecek ikinci dilim kredinin serbest bırakılması yönünde hazırladıklarını ifade ettikleri raporları ile kendilerinin dikte ettirdikleri ikinci "niyet mektubu", Nisan ayı ortalarında İMF İcra Direktörleri Kurulu'nda görüşülecek. Mektubun 10 maddelik içeriği de aynı günlerde kamuoyuna açıklanacak.

Bu yıl, her üç aylık dilim için ayrı birer "niyet mektubu" verilecek. Her "niyet mektubu" İMF Yönetim Kurulu'nda görüşülüp olumlu bulunduktan sonra, o dilimin kredisi serbest bırakılacak.

Sermaye hükümeti ilk "niyet mektubu"ndaki niyetlerini yaşama geçirmede ne denli "samimi" ve pervasız olduğunu emperyalist efendilerine göstermek için, mezarda emeklilik ve tahkim gibi, ağır yıkım yasalarını çıkardı ve fiili saldırılarını yoğunlaştırdı.

İkinci "niyet mektubu"nu da sunan hükümet, bu kez

"samimiyetini" göstermek için özelleştirme saldırısını hızlandırdı. İMF heyeti, programın başarısı için özelleştirmeleri olmazsa olmaz olarak dayatmış ve hükümeti ileri adım atmamakla eleştirmişti. Hızlandırılan özelleştirmeler, sermaye hükümetinin İMF talimatlarını yerine getirmede ne denli güçlü reflekslere sahip olduğunu gösteriyor.

Mart ayında ivme kazanan özelleştirme saldırısı

Sermaye hükümetinin özelleştirmeleri hızlandırması yalnızca İMF direktiflerinden kaynaklı değil. Yanısıra işbirlikçi tekeli sermayenin çıkarları da özelleştirmeleri gerektiriyor. Hangi biçimde olursa olsun; ister özelleştirilecek KİT'lerin yüzde bilmem kaçlık hissesinin blok satışı biçiminde olsun, isterse şirket hisselerinin belli bir yüzdesinin borsada sözümona "halka" arz edilerek satışa sunulması biçiminde olsun, tüm ihalelerin müşterisi emperyalist tekeller ve işbirlikçi tekeli sermayedir.

Gündemde öncelikli sırayı alan ihalelerin tümü de büyük kâr getiren işletmelere aittir. Zarar ettiği söylenen KİT'ler, derinleşen krize rağmen kârlarını artıran kuruluşlardır. Buna özelleştirme sonrası gerçekleşecek işçi kıyımı ve yoğunlaştırılacak işgücü sömürsünün sağlayacağı kârlar da eklendiğinde, emperyalist tekellerin ve sermayenin özelleştirmedeki ısrarı daha iyi anlaşılacaktır.

İkinci "niyet mektubu"nun görüşüleceği tarihten önce sonuçlandırılması planlanan ihaleler şunlardır:

POAŞ ihalesi 3 Mart'ta sonuçlandırıldı. 2.5 milyar dolar gelir getireceği hesaplanan Akkuyu Nükleer Santrali ihalesinin yapılması Bakanlar Kurulu'nda kararlaştırıldı ve ihaleyi sonuçlandırma görevi TEAŞ'a devredildi. 20 firmanın oluşturduğu 8 konsorsiyumun katılacağı ihale 10 Mart'da

sonuçlandırılacak. 7 milyar dolarlık tank ihalesi ile GSM ihalesinin de yine Mart ayı içinde

kazanç kapılarının hibe edilmesidir.

İMF programına karşı mücadeleyi yükseltmek zorundayız

Sermaye hükümeti "niyet mektubu"nda 2000 yılı enflasyon oranını %25 olarak belirlemişti. Ancak Ocak ayı enflasyon rakamları "niyet"lerinin çok üzerinde çıktı. Şubat ayı rakamları da hedeflenenin üzerinde. DİE'nin yaptığı açıklamaya göre, Şubat ayı itibarıyla yıllık enflasyon oranı, TEFE %67.5, TÜFE %69.7'dir.

Ücretlere zam sözkonusu olduğunda %25'in üzerine çıkılmazken, sosyal hizmetlerde %200'lere varan fiyat artışları gerçekleştiriliyor. %25 üzerinden belirlenen net asgari ücret 80 milyon 550 bin liradır. Türk-İş'in yaptığı araştırmaya göre ise yoksulluk sınırı 398 milyon lira. Yalnızca 4 kişilik bir ailenin aylık gıda harcamaları için 130 milyon lira gerekiyor.

Dahası saldırı programı gereği sosyal haklar iyice budanacak. Sosyal güvenlik tasfiye edilecek. Demek oluyor ki, İMF programından payımıza açlık ve sefaletten başka bir şey düşmeyecek.

Kıscacası sermaye işçi ve emekçilerin önüne iki alternatif sürüyor. Biri "ortak fedakarlık" masalları eşliğinde açlık ve sefalet, diğeri ise bu masallara kanmayarak mücadeleyi yükseltmek.

Sermaye sınıfı mücadelenin önünü kesmek için her türlü saldırı yöntemine başvuruyor. Her türlü hak arama eylemine saldırıyor, Bayram Meral gibi sendika ağalarını bile tartaklıyor, Hizbullah vahşetiyle göz korkutuyor, Kürt hareketini teslimiyetin de gerisine sürüklemek için "balans" ayarları çekiyor, Gazi katillerini beraat ettirirken, Ulucanlar'da katledemediği devrimci tutsakları idama varan cezalarla yargılıyor, hücre saldırısı için zemin hazırlıyor, vb...

Amaçlanan, işçi ve emekçileri sindirmek, İMF programlarına sessizce boyun eğdirerek açlık ve sefaletle razı etmektir. Halbuki bu koşullarda sinmek, mücadeleden geri durmak, sürünerek yaşamanın diğer adıdır. İşçi ve emekçilerin İMF-TÜSİAD saldırı programlarını püskürtmek için mücadeleyi yükseltmek dışında bir seçeneği yoktur.

sonuçlandırılması hedefleniyor. GSM ihaleleri için en düşük rakam olarak 650 milyon dolar belirlendi.

Tüpraş'ın %15'lik sermayesine denk düşen 11 trilyon 212 milyon liralık hissesinin "halka" satışından 885 milyon dolarlık bir gelir bekleniyor.

Nisan ayında ise Türk Telekom'un %20 hissesinin blok satışı yapılacak. Bu arada 8 milyar marklık helikopter ihalesi için Amerikan "Abeche" ve İtalyan "Augusto" helikopterleri ile Fransız-Alman ortak yapımı "Tiger" helikopterleri arasında bir "savaş" başlamış durumda.

POAŞ haraç mezat özelleştirildi

POAŞ'ın %51 hissesinin blok satışı 3 Mart'ta sonuçlandırıldı. İhaleyi 1 milyar 260 milyon dolar teklif veren İş Bankası-Doğan Holding ortak girişim grubu kazandı. Yaklaşık 726 trilyon lira tutan bu rakam üç taksitte ödenecek.

Sermaye basını POAŞ ihalesini "en yüksek rakamlı özelleştirme yapıldı" başlıklarıyla verdi. Oysa, 6 bin 116 personeli, 3 bin bayii olan POAŞ'ın piyasa değeri 4.5 milyar dolar olarak belirleniyor. Bu durumda satılan %51'lik hissesinin gerçek değeri yaklaşık 2.3 milyar dolardır. Ne var ki bunun 1 milyar dolar altına satılmıştır, üstelik üç taksitte ödenecektir. Dahası POAŞ'ın '99 yılı satış hasılatı bile satıldığı rakamın üzerindedir: 1.7 milyar dolar.

Dolayısıyla POAŞ haraç mezat özelleştirildi söylemi bile hafif kalmaktadır. POAŞ açıkça sermayeye hibe edilmiştir. Bunun karşılığında işçi ve emekçilerin payına düşen ise, işsizlik ve daha düşük ücretle daha yoğun çalışma, daha azgın bir sömürüdür.

POAŞ'ın özelleştirilmesindeki pratik, diğerleri hakkında da yeterince fikir vermektedir. Her özelleştirme emperyalist tekellere ve sermayeye tatlı

"Ortak fedakarlık" masalı...

"Eğer para 'dünyaya bir yanağından doğuştan kan lekesiyle geliyor'sa, sermaye tepeden tırnağa her gözeneğinden kan ve pislik damlayarak geliyor." (Kapital, C.1, s.779)

IMF ile yapılan stand-by antlaşması ve AB aday üyeliğinin ardından düzen cephesi, işçi ve emekçileri aldatıp temelsiz beklentilere sokmak için yoğun bir saldırı başlattı. IMF ile yapılan antlaşmanın hayata geçmesi durumunda enflasyonun düşürüleceği yalanları eşliğinde tüm emekçiler fedakarlık yapmaya zorlanmaktadır. AB'ye tam üyelik için bu gerekiyormuş! Sonrasında gelirler artacak, "demokratik sorunlar" çözülecekmiş!

İddiaların ilkinde, yani IMF ile ilgili olanına pek inanan yok. Zira '60'lı yıllardan 2000 yılına kadar, bu soyguncu kurum ile sermaye hükümetleri arasında 17 kere anlaşma yapılmıştır. İstisnasız tüm anlaşmalarda kemer sıkamayan işçi sınıfı ve emekçiler olmuştur. Buna karşılık sermaye palazlandıkça palazlanmıştır. Büyük holdinglerin sermayesine baktığımızda bunu açıkça görürüz. 1960'larda palazlanan sermaye 2000'lerde ülke sınırlarına sığmamaktadır. ABD emperyalizminin taşeronluğu şeklinde de olsa, yayılma hayalleri kuracak duruma gelmiştir. Bu amaçla yoğun bir silahlanma süreci yaşanmaktadır. Dünya'da en çok silah satın alan 5 ülkeden biri Türkiye'dir. Dolayısıyla, IMF ile yapılan son antlaşmanın, yoksulluk ve kölelikten başka bir şey getirmeyeceği emekçiler tarafından da bilinmektedir.

AB adaylık sürecinden ise, daha çok liberal-reformist çevreler ile teslimiyet batağına saplanan PKK'nin beklentileri vardır. Ancak bu çevrelerin kitlelerini uzun süreçte yanıltma şansları yoktur. Zira sermayenin saldırıları buna olanak tanımayacak boyutlardadır.

Kuşkusuz kitleleri beklentiye sokma işi asıl olarak kirli medya tarafından yürütülmektedir. Satılık kalemler bu konuda yoğun bir çaba harcamaktadırlar.

Kapitalist toplumda bütün sınıfların çıkarına uygun bir gelişme yaşanmaz. Uzlaşmaz sınıflara bölünmüş bir toplumda, bir sınıfın çıkarına denk düşen her gelişme diğer sınıfın aleyhine olacaktır. Eğer işçilerin ve emekçilerin geliri artarsa, sermaye sınıfının kârı azalacaktır.

Oysa sermaye sınıfının artı-değeri, yani kârını artırmak için yapmayacağı şey yoktur. Eğer böyle olmasaydı, onbinlerce insanımızın cesedi enkaz altındayken mezarda emeklilik, uluslararası tahkim gibi yasaları meclisten geçirir miydi? Milyonlarca işçiyi sefalet mahkum ederek, 80 milyonluk asgari ücreti dayatır mıydı? Doğanın, insanın ölümü demek olan nükleer enerji santrallerinde ısrar eder miydi? Hakkını arayan işçiye, kamu emekçisine, gençliğe böyle vahşice saldırır mıydı? Sınıfsız sömürsüz bir dünya için mücadele ederken tutsak düşen devrimcilere, komünistlere karşı katliamlara başvurur muydu?

Tarihinin en kapsamlı saldırısını sürdüren sermaye hükümetinin icraatları, işçi sınıfıyla burjuvazinin hiçbir ortak çıkarı olmadığını kanıtlar.

Tüm bu gerçeklere rağmen, hükümetten holding patronlarına kadar düzen cephesi, "aynı gemideyiz", bu dönemi atlama için hepimiz "ortak hareket etmeliyiz" nakaratını tekrarlayıp duruyorlar. Sermayenin saldırılarına karşı yükselecek mücadeleyi sadece devlet terörüyle önlemenin mümkün olmadığını bildikleri için, işçi sınıfı ve emekçilerin ürettikleri değerlerin yağmalanmasından beslenen bütün uşak takımı (sendika ağasından prof. yaftalılara, satılık kalemşöründen "sivil" toplumcusuna kadar) seferber olmuş durumda. Kimi akıl veriyor, kimi alkışlıyor, kimi saldırıların zemininin düzlenmesine katkıda bulunuyor.

Şişirilen yalan balonlarının ilki Ocak ve Şubat ayı enflasyon oranıyla (%4,9 ve 5,8) patlamış durumdadır. Diğerlerinin patlaması da uzun sürmeyecektir. Ama biz işçi sınıfı ve emekçiler geç kalırsak, sermaye zaman kazanmış olacaktır. Şimdiden birçok kayba uğradık. Yeni kayıplara tahammül etmemeliyiz. Yeni kayıpları önlemek ve kaybettiklerimizi geri kazanmak için, "sınıfa karşı sınıf!" şiarıyla örgütlenerek mücadeleye atılmaktan başka bir çıkış yolumuz yoktur. Dahası sömürü ve ölüm düzeninden kurtulmak için, mücadelemizi "kapitalizme karşı sosyalizm!" şiarıyla daha üst bir boyuta taşımak sorumluluğu ile karşı karşıyayız.

**Kapitalizm öldürür!
Yaşasın sosyalizm!
M. Dağlı**

EKSEN YAYINCILIK KİTAP LİSTESİ

1-	Devrimci Demokrasi ve Sosyalizm (TDKP Eleştirisi) 2. Baskı	1.200.000 TL.
2-	Modern Revizyonizmin Çöküşü SB ve D. Avrupa Üzerine (Tükendi)	2.600.000 TL.
3-	Yakın Geçmişe Genel Bir Bakış ve Platform Taslağı (Tükendi)	600.000 TL.
4-	Devrimci Harekette Reformist Eğilim	1.500.000 TL.
5-	Teori ve Program Sorunları	2.200.000 TL.
6-	Dünyada Yeni Düzen ve Ortadoğu (Tükendi)	800.000 TL.
7-	Siyasal Gelişmeler ve İşçi Hareketi	1.900.000 TL.
8-	EKİM 1. Genel Konferansı, Değerlendirmeler ve Kararlar	2.400.000 TL.
9-	ekimler-1, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi (Tükendi)	4.000.000 TL.
10-	ekimler-2, Marksist-Leninist Teorik Siyasal Dergi	4.500.000 TL.
11-	Solda Tasfiyeciliğin Yeni Dönemi (Tükendi)	2.000.000 TL.
12-	İç Yazışmalar/İç Çatışmalar, Işık, Daha Çok Işık (Tükendi)	1.600.000 TL.
13-	EKİM Olağanüstü Konferansı (Tutanaklardan Seçmeler) Devrimci Politika ve Örgütlenme Sorunları (Tükendi)	2.750.000 TL.
14-	Kürt Ulusal Sorunu-1 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	2.500.000 TL.
15-	Kürt Ulusal Sorunu-2 Teorik-Programatik Perspektifler ve Değerlendirmeler	3.500.000 TL.
16-	Tasfiyeciliğe Karşı Konuşma ve Yazılar, Kopanlar ve Kapılanlar (Tükendi)	1.900.000 TL.
17-	Devrimci Gençlik Hareketi Genişletilmiş 2. Baskı	2.000.000 TL.
18-	Gebze Direnişinin Ardından	500.000 TL.
19-	20 Temmuz Dersleri (Tükendi)	500.000 TL.
20-	Dünya'da ve Türkiye'de Özelleştirme Saldırısı	500.000 TL.
21-	"İş-Ekmek-Özgürlük" sloganı üzerine, Liberal Demokratizmin Politik Platformu Genişletilmiş 2. Baskı	1.200.000 TL.
22-	EKİM 3. Genel Konferansı Siyasal ve Örgütsel Değerlendirmeler	2.400.000 TL.
23-	Küçük Burjuva Popülizmi ve Proleter Sosyalizmi (Z.Ekrem'e Cevap)	2.000.000 TL.
24-	EKİM 3. Genel Konferansı Örgütsel ve Siyasal Tartışmalar (Tutanaklar)	3.000.000 TL.
25-	Demokratizmi Savunmanın Sınırları	800.000 TL.
26-	EMEP Eleştirisi Bir sosyal reform partisinin ideolojik, politik ve örgütsel temelleri üzerine	900.000 TL.
27-	Partileşme Süreci-1 Perspektif ve Değerlendirmeler	2.800.000 TL.
28-	Partileşme Süreci-2 Polemikler: Devrimci Proletarya'ya yanıt	2.300.000 TL.
29-	Demokrasi ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.400.000 TL.
30-	Bağımsızlık ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	2.400.000 TL.
31-	Demokrasi, Devrim ve Oportünizm	1.500.000 TL.
32-	Ulusal Sorun ve Devrim (Program sorunları üzerine konferanslar)	1.800.000 TL.
33-	Parti programı üzerine/1, Program yöntemi ve yapısı	2.250.000 TL.
34-	Parti Tüzüğü Üzerine	1.750.000 TL.
35-	Uluslararası Durum Üzerine Değerlendirmeler	2.000.000 TL.

TKİP Kuruluş Kongresi Belgeleri

Parti Tüzüğü Üzerine

EKSEN YAYINCILIK

İİSSP ve İEP saldırı karşısında yapabilecekleri bir dizi eylemi neden hayata geçirmiyorlar?

POAŞ'taki türden kolaylıklar özelleştirme saldırısını pervasızlaştırır

POAŞ'ın özelleştirilmesi için pazarlık ve ihale gerçekleştirilmiş bulunuyor. POAŞ İş Bankası-Doğan Şirketler Grubu'na satılmış durumda. Ama bu resmi satışın önünde tamamlanmamış olan Rekabet Kurulu ve ÖYK'nın onayı var. Doğal olarak bu dönemde, işçi sınıfının tepkilerinin düzeyi gözönüne alınacak. Militan bir duruş, fabrikanın fiili işgali ve sınıfın geniş kesimlerini aynı çabaya ortak edebilmek, temel önemdedir. Bu kararlı duruş sergilenmediği, dışarıya bir mücadele verilmediği koşullarda, özelleştirme saldırısı daha kolay sonuç alacak, diğer KİT kurumlarının özelleştirilmesi de kolaylaşacaktır. SEKA'nın özelleştirilmesine karşı işçilerin militan tutumunun bu saldırıyı püskürtmesi buna bir örnektir. Devlet ondan sonra biraz daha ihtiyatlı davranmak, zamana yayarak hafızaları bulanıklaştırma taktiği izlemek ihtiyacı duymuştur.

Özelleştirme saldırısı karşısında topun ağzında olan diğer işletmeler, böyle bir eylemliliğin içerisine çekilebilmiş değiller henüz. TÜPRAŞ ve PETKİM'in olduğu kimi şehirlerde eylemler başlamış durumda. Ama asıl sorun sınıfın geniş kesimlerini hareketlendirme alanında yaşanan zaaflardır. Konfederasyon merkezi yönetimlerinin ikiye bölünmüş göstermelik şovlardan başka yaptıkları bir şey yok. Ama bunun karşısında, sözde sendika bürokrasisine karşı çıktıklarını söyleyen sendika şubelerinin de, gerçekte basın açıklamalarını aşan bir pratik sergiledikleri yok.

B. Meral ve şürekasının Ankara'da POAŞ'ın ihalesinin yapıldığı Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'ndan kovulmaları, sendikal ihanetlerine sermayeden aldıkları en iyi cevap olmuştur. İzmir, İzmit, İstanbul, Mersin, Samsun'da bir dizi eylemler yapılmaya başlandı. Ama sendika şubeleri hala sermayeden medet ummakta, adeta "ne olur özelleştirmeyin" havasında tümüyle pasif davranmaktadırlar. Petrol-İş Aliğa şubesine bağlı PETKİM ve TÜPRAŞ'ta, 1500 işçi, özelleştirmeye karşı önce yürüyüş ve fabrikayı terk etmeme eylemleri yapıyor. Şimdi ise, sendikanın eyleme son verme kararına uyularak, işyeri terk ediliyor. Petrol Ofisi Aliğa Bölge Müdürlüğü binası önünde "sembolik" açlık grevi yapmanın zamanı mıdır? "Sembolik" eylemlerle kazandığımız bu zamana kadar ne vardır?

İzmit Derince'de işçiler kendilerini fabrikaya zincirleyerek kararlı bir tutum sergilerken, Kocaeli Petrol-İş Şubesi hala göstermelik imza kampanyalarından medet umuyor. Demek ki toplanan "20 bin" imza devletin, hükümetin, özelleştirme idaresinin gözlerini yaşartacak. "Bakın işçiler özelleştirmeye karşı çıkıyorlar. Yanlış yaptık, vazgeçelim, çocuklar rezil rüsva olmasın, bir deprem vurdu bir de biz vurmayalım" demelerini bekliyorlar herhalde.

Petrol-İş İstanbul Şubesi, bırakın Petrol Ofisi işçilerini, örgütlü oldukları birçok işyerinde işçileri tam da bu saldırı karşısında harekete geçirebilmek için fazlasıyla olanaklara sahipken, tek bir harekette bulunmuyor, adeta kılını kıpırdatmıyor.

İİSSP ve İEP bu saldırı karşısında yapabilecekleri bir dizi eylemi neden hayata geçirmiyorlar? Vizite eylemi, iş bırakma, fabrikaları terk etmeme, ortak bildiri, afiş ve daha bir dizi eylemi yapabilmek için, daha neyi bekliyorlar? Mesela Birleşik Metal, özellikle İstanbul'da ve diğer örgütlü olduğu yerlerde, özelleştirme saldırısına karşı ne çaba sergiliyor?

"Ainesi iştir insanın, lafa bakılmaz!" "POAŞ özelleştirilemez, sattırmayacağız" gibi ajitatif söylemlerin karşılığı pasiflikse, bir şey yapıyor görünmekse, sonuç hüsrandır. Bugün POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı, Yatağan ve SEKA işçilerinin tuttuğu yolu tutmak gerekir. Ancak bu türden bir direnişle bu saldırılar püskürtülebilir. Şimdi zamanı mıdır "gününden önce haykırmalıydık. Gününden önce işyerleri işgal edilmeliydi" demenin? Genel sendikal kan kaybının sorumlusu kimdir? Sermayenin saldırıları karşısında sürekli yenilmenin getirdiği ruh halinin birinci dereceden sorumluları kimlerdir? Sendikal ihanet yalnızca toplu iş sözleşmelerinde ortaya çıkmaz ki. Siz fiili eyleme geçme zamanında aynı işbirlikçi tutumu sergiliyorsanız, sonuç bu olacaktır kuşkusuz.

Petrol-İş Sendikası'nın örgütlü olduğu hatta örgütlenme çabalarını yürüttüğü bir dizi fabrikada oynadığı rol biliniyor. Stratejik bir fabrika ve en eski örgütlü oldukları yerlerden biri olan Dilovası Marshall'da, önce taşeronlaştırmaya karşı çıkmadılar. Ardından patron "ben burada sendika istemiyorum" deyince, bütün işçiler gidip istifalarını verdiler. Yanıbaşında Polisan işçilerinin dışarıya verdikleri mücadeleleri, kapalı kapılar ardında heba ettiler. İstanbul Tıbbat işçilerinin direnişine şubenin sınırlı bir kararlılıkla da olsa gösterdiği reflekse rağmen, Petrol-İş Merkez Yönetimi "yeter artık çok paramız gidiyor"

diyerek direnişin kırılmasında öncü rol oynadı.

Adana SASA, Ceyhan Toros Gübre'de taşeronlaşma nasıl gerçekleştirildi dersiniz? Onca işçinin işten atılması karşısında, "siz kadrolu işçileri atmayın, biz de taşeron işçilerine karşımayalım" dediler. Görünen o ki, POAŞ'a bağlı olan işyerlerinde özelleştirmeye karşı direniş komitelerinin örgütlenmesinden, bütün araçları sendikanın eline bırakmadan (yaptırım gücü) fabrikanın işgalini güçlendirmekten, sınıfın örgütlü olan kesimlerini bu saldırıya yanıt verecek aktif eylem biçimleri içine çekmeden kazanma şansımız yok.

Sermayenin topyekun saldırılarının had safhaya varılmaya çalışıldığı bir dönemdeyiz. Bunu tersine çevirmek, işçi sınıfının geniş kesimlerini harekete geçirmekle mümkündür. POAŞ'ta örülemeyen barikatın, diğer KİT kurumlarına saldırıyı da kolaylaştıracağını söylemiştik. Telekom, enerji santralleri, İSDEMİR gündemdeki büyük işletmeler. Sümerbank ve Beykoz fabrikalarında şimdilik saldırı püskürtülmüş durumda. Sermaye saldırılarını sınıfın göstereceği reflekslere göre ayalamakta, taktik manevralar geliştirmektedir. Hiç de geliş güzel, günü birlik kararlarla hareket etmiyorlar. Kimi yerde beklemeyi biliyor, kimi yerde saldırıldığında karşı bir refleks gelişmiyorsa hemen yenisine saldırıyor.

İçinden geçtiğimiz dönemin ihtiyaçlarına hazırlıklı girebilmek durumundayız. Müdahale süreçlerinde aktif rol oynamak, her eylemliliğe yönelik merkezi ve taktik politikalar üretmek zorundayız. Hiçbir şeyin eskisi gibi olmayacağı anlayışıyla hareket edebilmeliyiz. Dönemi sınıf açısından kazanabilmek hiç de kendiliğindenciliğe bel bağlamak değildir. Deneyimlerden biliyoruz ki, yükselen ya da yükselecek olan sınıf hareketi, düşüşü ve barışçıl evreleri içinde taşır. Aslanan, sınıf hareketine müdahale içerisinde, yükselme eğrisine uygun bir kadrolaşma ve öncü işçilerle güçlenmeyi yakalayabilmektir.

Ceyhan Cezaevi'nden komünist bir işçi

"POAŞ satılamaz, özelleştirme işsizliktir!"

POAŞ Özelleştirmesine karşı işçi eylemi

Türkiye'nin en çok kâr getiren işletmelerinden biri olan Türkiye Petrolleri Anonim Şirketi (POAŞ) 3 Mart'ta yapılan ihale ile İş Bankası-Doğan Holding ortak girişim grubuna verildi.

1990'dan beri Özelleştirme İdaresi Başkanlığı denetiminde bulunan POAŞ'ın özelleştirilmesine karşı bir çok yerde eylemler yapıldı. POAŞ İstanbul Müdürlüğüne bağlı çalışan işçiler de 3 Mart günü yaptıkları basın açıklamasıyla POAŞ'ın özelleştirilmesini protesto ettiler. Üzerinde "POAŞ satılamaz, özelleştirme işsizliktir" sloganlarının yazılı olduğu siyah önlükleriyle işletme çıkışına kadar yürüyen işçilere, Kimya Teknik grevçileri, Tuzla Deri işçileri, Türk-İş, DİSK, Hak-İş'e bağlı sendikaların şube yöneticileri ve işyeri temsilcileri de destek verdi.

"Özelleştirmeye hayır!", "Petrol Ofisi'ni gözü dönmüş kâr hırslı tekellere yağmalatmayalım", "Özelleştirme işsizliktir!" dövizlerinin taşındığı eylemde, "Suskun Türk-İş istemiyoruz!", "İşçi memur elele genel greve!", "Yaşasın işçilerin birliği!", "İMF'ye karşı emek cephesi!", "MAİ, MİGA, Tahkim, kahrolsun emperyalizm!" vb. sloganlar atıldı. Eylemde Petrol-İş şube başkanı Nesimi Aksakal, Türk-İş 1. Bölge Başkanı Faruk Büyükkucak ve Hava-İş başkanı Atıla Ayçin birer konuşma yaptılar.

A. Ayçin yaptığı konuşmada; gününden önce sattırmayız deyip, kararlılıkla karşı durulması gerektiğini, POAŞ'ın artık tekellere peşkeş çekildiğini, bu saatten sonra artık sendika bürokrasisine takılmadan sermayeye karşı militanca bir mücadeleye girişip, işimize ve özgürlüğümüze sahip çıkmamız gerektiğini dile getirdi.

Daha sonra tekrar kortej oluşturarak müdürlüğün içine yürünmesiyle eylem sona erdi.

Kızıl Bayrak/İstanbul

İstanbul'da 8 Mart mitingine 5 bin kişi katıldı

2000 Yılı Dünya Kadın Yürüyüşü Türkiye Koordinasyonu'nun, İstanbul'da 11 Mart Cumartesi günü yapmayı planladığı 8 Mart mitingi, İstanbul emniyetinin Gazi yıldönümü çekincesiyle izin vermemesi üzerine, 8 Mart Çarşamba'ya alınmış oldu. Böylece sendikalara, katılım sorununu "iş günü" ile açıklama fırsatı doğdu.

"Yürüyüş"ün koordinasyonunu da üstlenmiş olan KESK'in katılımı, sendikaların genel durumunun aynası gibiydi. Öncelikle KESK ve DISK sendika olarak katılmamıştı eyleme. Biri "KESK'li Kadınlar", diğeri "DISK Kadın Dairesi" gibi imzalar taşıyan pankartların ardında yürüyordu. Son derece sınırlı olan sendika pankartları arasında dikkat çekenler ise, Belediye-İş 2 No'lu şube ve Lastik-İş idi.

Bu tablodan da anlaşılacağı gibi, sınıf cephesinde katılım düşüklüğünü, sadece işgününe rastlaması ile açıklamak doğru olmayacaktır. Eğer kadın sorununu sınıfsal içeriğinden soyundurursanız, 8 Mart'ın yaratıcısı ve sorunun çözücü gücü kadın işçi-emekçiyle yolunuz baştan ayrılmış demektir.

Sendikaların, demokratik kitle örgütlerinin ve devrimci çevrelerin sınırlı katılımı ile birlikte, "Dünyaya barış, kadına özgürlük!" sloganıyla HADEP'li kadınların mitingine kitlesel katılımı, "barış ve demokrasi" sloganlarının İstanbul mitingine damgasını vurması sonucunu doğurdu. "Haklar ve özgürlükler için kavga" mesajı yükseltilemedi.

Miting için, saat 11.00'de Perpa arkasında toplanma çağrısı yapılmıştı. Saat 12'ye yaklaştığında hala sınırlı bir katılım olduğu ve toplanma yerine

doğru akış bitmediği için beklenmeye devam edildi. 12.30 civarında ise kitle 5 bine yaklaşmış, kortejler yürüyüşe hazır hale gelmiş durumdaydı.

HADEP, kadın ve erkek kortejlerini ayırmıştı. Kadınların korteji, diğer katılımcılarla birlikte, çift yönlü Piyalepaşa Bulvarı'nın Abide-i Hürriyet'e gidiş yönünde yerini alırken, erkeklerin korteji boş olan dönüş yönündeydi.

Diğer mitinglere kıyasla, yazılı materyalin kullanımı da son derece sınırlıydı.

Arama noktasına yığınak yapan ve pankart sopalarna el koyan polis, toplanma yerine gelen yolları da tutmuş ve ilk aramaları sabah saatlerinden itibaren buralarda yapmıştı.

Mitingde, "Kadın Yürüyüşü" Koordinasyonu adına, KESK bir konuşma yaptı. Leyla Zana ve 2. Demokratik Çözüm Grubu kadın üyelerinin mesajları iletildi. Etkinlik müzik ve halaylarla sona erdirildi.

Ankara'da 8 Mart:

"Cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye son!"

Sistem her ne kadar "8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü"nü içini boşaltmak amacıyla adını "Dünya Kadınlar Günü" olarak değiştirse de, bugünün bilincinde olan yüzlerce emekçi kadın Ankara'da sokaklara dökülerek, mücadele geleneğini sürdürdüler.

Kadın-erkek emekçiler saat 12:30'da YKM önünde buluştular. Burada bir basın açıklaması yapıldı. Basın açıklamasına; "Her türlü şiddete, savaşa son!" pankartıyla Tüm Bel-Sen, "Kadın demokrasinin ve barışın teminatıdır!" pankartıyla HADEP Kadın Kolları, "Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son!" pankartıyla SBF Kadın Birliği, KESK, İHD, Tarım Gıda-Sen, ODTÜ Öğrenci Derneği, H. F. Uyanış Kadın Topluluğu, EBF Kadın Oluşumu, EBF-Der imzasıyla Cebeci Kampüsü öğrencileri katıldılar.

Sık sık; "Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son!", "Üreten biziz, yöneten de biz olacağız!", "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "Zindanlar boşalsın, tutsaklara özgürlük!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Hücreleri parçala, tutsaklara özgürlük!", "Yaşasın halkların kardeşliği!" sloganları atıldı.

Metinde 8 Mart'ın tarihçesine ve kadının ezilmişliğine değinilerek, şunlar söylendi:

"Yeni dünya düzeni adı altında bizlere dayatılan sisteme karşı yürüyoruz. IMF, Dünya Bankası, Dünya Ticaret Örgütü'nün baskılarıyla programlar uygulanmakta; çok taraflı yatırım anlaşmaları (MAİ), uluslararası sermayenin anayasası olan MİGA, tahkim yasaları ve özelleştirmelerle başta enerji, haberleşme, eğitim, sağlık ve sosyal güvenlik olmak üzere bütün kamu hizmetleri uluslararası sermayeye peşkeş çekilmektedir. Sendikasız, sigortasız, işgüvencesinden yoksun çalıştırılmamıza rağmen, ilk işten çıkarılanlar yine bizler olmaktadır. İnsanca yaşanacak bir dünya kurma kararlılığımızı göstereceğiz.

"Özgürlük ve eşitlik için, sağlığın, eğitimin, çocuk bakımının kadınların üzerinden yürütülmesine karşı çıkıyoruz ve 'artık yeter' diyoruz. Başlık parasıyla alınıp satılmaya, namus cinayetlerine, evde, sokakta ve işyerinde her türlü baskıya, şiddete ve tacize karşı çıkıyoruz ve 'artık yeter' diyoruz. Toplumsal yaşamın her alanına eşit haklarla katılımımızın önündeki yasal ve geleneksel engellerin yıkılması için dayanışma ağının geliştirilmesi gerekiyor. Biz kadınlar her türlü cins ayrımcılığının son bulması amacıyla mücadeleye devam edeceğiz.

"Dünyada ve ülkemizde savaşların, şiddetin, yoksullukların olmadığı, tüm insanların eşit, özgür ve kardeşçe yaşadığı, barışın kol gezdiği bir dünya yaratmak, çocuklarımıza onurlu bir gelecek bırakmak istiyor ve haykırıyoruz: Cinsel, sınıfsal, ulusal sömürüye son!"

Metnin okunmasının ardından, yaklaşık bin kişilik kitle, Yüksel Caddesi'nde açılan standların olduğu yere doğru yürüyüşe geçti. Yüksel Caddesi'nde; Kadın Dayanışma Vakfı, Çalışan Çocuklar Vakfı, "Direne direne kazanacağız!" pankartını açan Haber-Sen, ÖDP, Pir Sultan Abdal Kültür Derneği, Cebeci Kampüsü öğrencileri stand açmışlardı. Standların bulunduğu yerde SES ve EKB adına konuşmalar yapıldı. Daha sonra kitle dağıldı.

Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!

Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye son!

Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!

Kızıl Bayrak/Ankara

8 Mart Konak eylemine yüzlerce kişi katıldı

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün yıldönümünde, 2000 yılı Küresel Kadın Yürüyüş Platformu tarafından İzmir/Konak meydanında bir basın açıklaması düzenlendi. Eyleme çoğunluğu kadın olan yaklaşık 400 kişi katıldı.

Eylemde, "Susma haykır, döven utansın!", "Çetelere değil kadınlara özgürlük!", "Hergün 8

Mart, hergün mücadele!" , "Kadınlar sokağa, özgürleşmeye!", "Barış hemen şimdi!" vb. sloganlar atıldı. Ayrıca "Yoksulluğa karşı üretimi eşit paylaşmak için, kadına yönelik şiddete karşı ve kendi bedenimizi kontrol için yürüyoruz" yazılı pankart açıldı.

Kızıl Bayrak/İzmir

Gebze'de 8 Mart kutlaması

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, Gebze Emekçi Kadınlar Platformu tarafından düzenlenen bir basın açıklaması ile kutlandı.

Gebze Cumhuriyet Meydanı'nda yapılan basın açıklamasında 8 Mart'ın tarihçesine değinilerek şunlar söylendi:

"2000 yılının 8 Mart'ı Yeni Dünya Düzeni diye bizlere dayatılan bu sisteme karşı çıkışın bir ifadesi olacaktır: Gelin hep birlikte bu 8 Mart'ta Türk, Kürt, Çerkez, Laz bütün kadınlar olarak Rosalar'ın, Zetkinler'in, Tanyalar'ın, Zilanlar'ın, Leylalar'ın halaylarına katılalım, sevdamızı tüm dünya kadınlarına ulaştıralım. Dünyanın her yerinde eziliyor ve sömürülüyor. Hem iş hayatında hem de evde emeğimiz hiçe sayılıyor, erkeklerle kağıt üzerinde eşitiz, ama onlardan daha az kazanıyor, çoğunlukla iş bulamıyor, işyerlerinde tacize uğruyor ve işten ilk atılan bizler oluyoruz. Ev temizliği, çocuk bakımı ya da parçabaşı işleri biz yaptığımız için değersiz, iş güvencesiz ve sendikasız. Adetler, gelenekler ve dinsel etkiler en temel haklarımızı tehdit ediyor. Evde ve sokakta dayağa, baskılara, zulme ve cinsel tacize boyun eğmeyeceğiz. Kimliğimize ve bedenimize saygı gösterilmesini istiyoruz. Geceleri sokaklarında

korkmadan yaşayabileceğimiz, savaşların ve her türlü şiddetin tarihe karıştığı bir dünya kuracağız. Biz kadınlar şiddeti ortadan kaldırmak için ortak mücadele edeceğiz."

Eyleme Gebze Sendikalar Birliği, EMEP, ÖDP, HADEP, EKB, SIP ve sosyalist gazete çevreleri katıldı. Eylemde; "Yaşasın 8 Mart!", "Haydi kadınlar sendika yönetimlerine!", "Kadına özgürlük, dünyaya barış!", "Kadımız, anayız, köle değiliz!", "Ekmeğe aç, şiddete tokuz!", "Kadın mücadele ile özgürleşsin!", "Paralı eğitime hayır!" yazılı dövizler taşındı ve sık sık "Yaşasın 8 Mart!", "İdama hayır, barış hemen şimdi!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Cinsel, ulusal, sınıfsal sömürüye hayır!", "Kadın-erkek elele, haydi mücadeleye!", "Parasız sağlık, parasız eğitim!", "Yaşasın örgütlü mücadelemiz!" sloganları atıldı.

Kocaeli ve Gebze Emniyeti 8 Mart'ın kitlesel bir mitingine dönüşmesini engellemek için terör estirmeyi ihmal etmedi. 7 Mart akşamı bazı ilercici semt ve mahallerdeki kahvahanelere baskın yaparak çok sayıda insanı gözaltına aldı, GBT taramasından sonra serbest bıraktı.

Kızıl Bayrak/Gebze

Yaşam hangisini zorluyor? Cinsel kimlik mi, sınıfsal kimlik mi?

Ayşe Aydın

Yıl 1857, yıl 1886... İşçi sınıfının mücadele tarihinden günümüze unutulmaz sahneler taşıyan bu tarihlerde atıldı 8 Mart'ın temelleri. Amerika'da, 19 yıl gibi bir arayla, iki büyük greve tanık olan dokuma sektörünün diğer kapitalist sektörlerden tek farkı, kadın işçi yoğunluklu çalışmasıydı. Bu nedenle de grevlerin temel talepleri arasında, dönemin işçi hareketinin genel taleplerine ek olarak, "Eşit işe eşit ücret!" talebi başta geliyordu.

İlkinde, 20 saate varan işgününün 10 saate, ikincisinde ise 8 saate düşürülmesi talebi, o günün emek-sermaye çatışmasının merkezindeydi denilebilir. Ve 8 saatlik iş günü hakkının kazanılmasında, 1 Mayıs'tan sonra, 8 Mart'a vesile olan bu grevlerin de önemli bir payı bulunmaktadır. Tüm bunlar, 8 Mart'ın sınıf özünü vurgulamak içindi. Ve bugün buna her zamankinden daha fazla ihtiyaç olduğu ortadadır.

Sermaye sınıfının değişmez taktiği: Engelleyemiyorsan ehlileştir!

Bu ülkede 1 Mayıslar yıllarca yasaklandı, engellenemedi. Gösteriler devlet terörüyle bastırılmaya çalışıldı, engellenemedi. İşçi bayramının bahar bayramı adı altında özü karartılmaya çalışıldı, yine olmadı. Sonunda hain konfederasyonların denetimindeki güdümlü ve seyirlik toplantılarla 1 Mayıs'ı terbiye etme ve ehlileştirme yolu tutuldu. Aynı şey bir başka biçimde, Newroz "Nevroz"laştırılarak, Kürt bayramı Türkleştirilerek yapılmaya çalışıldı.

8 Martların başına gelen de farklı değil. Çeşitli yasak ve engellemelerden sonra, şimdi, *kadınlar günü* adı altında sınıfsal özünden saptırılmaya çalışılıyor. Sömüren ve sömürülenler, işçiler ve patronlar *kadın* ortak paydası altında toplanarak 8 Mart'ta bayram yapmaya çağırılıyor. Hatta, bu yıl Ankara merkezli gerçekleştirildiği gibi, faşist sermaye devletinin peşinde, laiklik kulvarında koşuya çıkarılıyor.

Ama bu, sadece yerel değil, *yeni dünya düzeni* kapsamında, uluslararası bir taktik olarak da uygulanmadır. Ve görülen odur ki, sermaye sınıfı bu konuda epeyce bir mesafe kaydetmiştir.

Yeni Dünya Düzeninin yeni taktiği: DKÖ'leri öldürmek için güdümlü ve besleme STÖ'ler

Dünyanın çeşitli ülkelerinden, bu arada Türkiye'den de, *kadınlar*, 8 Mart'ta küresel bir yürüyüş başlatmış bulunuyor. Ayrımcılığa, eşitsizliğe, şiddete vb.ne karşı, tüm kadınları *mücadeleye* çağırın organizasyonun başını, *yeni dünya düzeni*'nin gözde girişimlerinden STÖ'ler çekiyor. Bu vesileyle her alanda örgütsüzlüğün kol gezdiği, örgütsüzleştirilmenin düzenin temel politikası olduğu Türkiye'de, kadınların ne kadar da örgütlü olduğunu(!) görmüş bulunuyoruz. Mor Çatı gibi tanınmış isimlerden sonra, kervana son katılanlar arasında KADER, KAMER, Şefkat-Der vb. bulunuyor.

Kuşkusuz, işçi sınıfının başını çektiği bir harekete, özgülde 8 Mart'a, çeşitli kesimlerin eklenmesinde hiç bir sorun olamaz. Zaten işin doğası da budur. Ancak, bugün söz konusu olan tam tersidir. Marjinal kadın grupları, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü vesilesiyle bir hareket başlatmış, işçi-emekçi örgütleri de buna eklenmiş durumdadır. *Yeni Dünya Düzeni*'nin yeni sendikacılık anlayışına boylu boyunca yatan bir sendikal hareketten başka türüsünü beklemek akılcı olmamakla birlikte, bu tersine gidişata vurmak da görevimiz olmalıdır.

Demokratik kitle örgütü olmanın gereklerini yerine

getiremeyen sendikalar, *sivil* toplum örgütü olarak, sadece burjuva toplumla uzlaşmanın araçlarına dönüştürülüyor, sermaye devletinin *resmi* politikalarının işçi sınıfı içindeki uygulayıcıları haline de getiriliyorlar. Bunun sonucunda, fiilen, onbinlerce üyesi olan sendikalar kitesiz, onlarca sendikası olan işçi sınıfı örgütsüz kalmış oluyor. 8 Mart'ta, *bağımsız* kadın örgütlerinin peşinde pankart açan KESK ve DİSK'li kadınların kortejlerinde neden üçer-beşer kişi yürüdüğü bu çerçevede anlaşılabilir.

Ayrımcılık, baskı, sömürü, taciz, tecavüz... Kim tarafından ve kime karşı?

Kapitalist sistemde cinsel taciz ve tecavüzün daniskası, bizzat devlet tarafından, resmen gerçekleştirilir. Sermayenin devleti, sadece karakollardaki saldırıların değil, resmi ve yasadışı kadın ticaretinin de gerçek uygulayıcısı ve suçlusudur. Çoğunun gizli kaldığı bilinmekle birlikte, mahkemelere kadar yansıyan *karakolda tecavüz* olayları, saldırının tek muhatabının kadınlar olmadığını, çocukların ve erkeklerin de bu *resmi tecavüzden* payını aldığını göstermektedir. Öyleyse, cinsel taciz ve tecavüze karşı çıkacaksanız, öncelikle ve asıl olarak örgütlü/resmi olanına karşı mücadele etmelisiniz. Fakat bilindiği gibi, *sivil toplum örgütleri*, resmi örgütün (devletin) toplum içindeki uzantısı misyonu gereği, bu temel sorunu görmezden gelir. 8 Mart'ta *taciz ve tecavüze karşı* yürür, ama Manisa'da, Adana'da liseli gençler, İstanbul'da Şeyda Gergin ve daha onlarca devrimci, hatta hırsızlık şüphesiyle gözaltına alınmış çocuklar polislin tecavüzüne uğradığında, ortalıkta görünmezler.

Resmi kurumlarında kadrolu görevlilerine bunları yaptıran bir devletin, tek tek bireylerin saldırganlığına karşı nasıl bir tutum göstereceği artık açıktır. Karakollara intikal eden ev içi şiddetin, "kocan değil mi, döver de sever de" sözleriyle karşılandığı, sokaktaki saldırı olaylarında ise, çoğunlukla kadının suçlu çıkarıldığı bilindiğinden, asıl olarak da karakollarda şiddetin merkezi olarak ünlediğinden, bireysel taciz-tecavüz suçları büyük oranda kamuoyuna yansıtılmaktadır.

Sermayenin devleti, taciz-tecavüzün hem suçlusunu, hem destekçisi ve hem de koruyucusudur. Sadece taciz ve tecavüzün, şiddet ve baskının değil, ayrımcılık ve eşitsizliğin de kaynağı kapitalist sömürü düzeni ve asıl uygulayıcısı devlettir. 8 saatlik işgünü, eşit işe eşit ücret vb., olduğu kadarıyla, kağıt üzerinde kalan boş laflardan ibaret hale gelmiştir. Kadın emeğinin en yoğun sömürüldüğü tekstil sektörünün mesai işkencesini bilmeyen yoktur. Çoğu zaman 24 saati aşan mesailerde, çocuk yaştaki genç kızların, kadınların iliği kurutulduğu halde, en düşük ücretlerin uygulandığı sektörlerin başında gelmektedir tekstil. Yine, en yaygın asgari ücret uygulaması tekstildedir ve bilindiği

gibi asgari ücret devlet tarafından belirlenir.

Kapitalist sistemin ve devletlerinin tüm bu sorumluluk ve suçlarını görmezden-anlamazdan gelen her hareket gibi, *bağımsız* kadın hareketinin de, havanda su dövdüğünü söylemekte bir sakınca yoktur. Aynı şekilde, eğer *mücadeleniz sisteme karşı değilse, sistem içindir* belirlemesini de tok sesle yapabilmek gerekiyor. Bizzat sistem tarafından ve demokratik kitle örgütlerine alternatif olarak parlatılan, teşvik edilip desteklenen *Sivil Toplum Örgütleri*'nin, bu arada bağımsız kadın örgütlerinin işlevi, düzenin değirmenine su taşımaktır. Bu yıl, bu yapıların peşine takılan kimi sendikaların girdiği tehlikeli yol da budur.

Her konuda sahtekarlık, her yerde timsah gözyaşları!

Burjuva düzen tümüyle yalan ve riyakarlık içinde yüzmekle birlikte, medyanın bu konularda tüm düzen kurumlarını solladığını, 8 Mart vesilesiyle bir kez daha görmüş olduk. Hemen her kanalda bir *kadın* programı vardı. Kadın muhabirler, kadın spikerler, kadın programcılar, kadın dernekleri yöneticileri... Ve kadından sorumlu devlet bakanı (ne demekse?) günboyu ekranların gözdesi oldular.

Depremzede kadınlar, köylü kadınlar, eğitimsiz kadınlar, kocasından dayak yiyen kadınlar, vb. için timsah gözyaşları aktıldı. Dolayısıyla da kadın sorunu, götürülüp eğitim sorununa bağlandı ve böylece üstünden atlanmış oldu.

Oysa aynı saatlerde, işkencede katledilen Süleyman Yeter'in eşi-anası-bacısı (gün 8 Mart'tı ve onlar da birer kadındı), sırf katlinin birinci yılında mezarı başında anmak istedikleri için, Süleyman'ın katilleri tarafından azgın bir şiddet eşliğinde gözaltına alınarak götürülüp kapatıldıkları nezarethanelerde baskı görmekteydiler.

Yine aynı saatlerde temizlikçi Hatçe kadın, kendisi de belki bir kadın derneği üyesi olan hanımından hayatının en ağır hakaretlerini boynu bükük dinlerken, kocasının tokatının bile böylesine canını yakmadığını düşünmekteydi.

Ve yine aynı saatlerde onbinlerce işçi kadın, makinelerin başında ve daldırıp elini-kolunu kaptırma kaygusu içinde, mezarda emeklilik ve tahkim yasalarını, sosyal güvenliğin gaspını, evde yalnız bırakıp geldiği

çocuklarını, lisedekinin katkı payını, bu kadar boğazı akşama yine nasıl doyuracağını düşünmekteydi.

Ve onlar için timsah gözyaşları dökmeye bile yanaşmadı. Sınıfsal kimlikleri *kadın* kisvesi altında gizlenmeye çalışıldı.

Çünkü düzenin ihtiyacı olan, başına vurup ağzından lokmasını alacağı zavallı kadınlardır. Grev ve direniş boylarında, miting ve yürüyüşlerde karşısına dikilecek sınıf bilinçli işçiler değil. 8 Mart işçi kadının tarihini ve mücadelesini anlattığı halde, 8 Martlarda kadın işçilerin unutulmaya-unutturulmaya çalışılmasının nedeni buydu.

Unutturmayacak olansa yine işçi-emekçi kadınlar olacak...

Kadinsız devrim olmaz!

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü Kayseri'de KESK Kadın Kolu'nun düzenlediği bir etkinlikle kutlandı. Etkinliğe 200 kişi civarında katılım oldu. Etkinliğe ŞEVLADA tiyatro grubu, "Kurtuluş" adlı oyun ile katıldı. Kızıl Şafak da etkinliğe katıldı. Bunların dışında etkinliğe yerel sanatçılar ve şiir okuyan bayanlar da katıldı.

Etkinlikte genel olarak 8 Mart'ın bir sınıf mücadelesi günü değil, kadının erkeğe karşı mücadelesi havası vardı. Oyun havaları ve günün anlamından uzak müzikler söyleyen yerel sanatçılara müdahale edilmezken, devrimci türküler söyleyen Kızıl Şafak'a müdahalede bulunuldu. Bu müdahaleden anladığımız kadınlara devrimcilerle aynı ortamlarda bulunmak istemeyen kişiler vardı.

Bizlere düşen görev ise bu tür günleri anlamına uygun bir şekilde yaşatmaktır.

Kızıl Bayrak/Kayseri

SSK'nın tasfiyesi saldırısını püskürtelim! **“Parasız sağlık ve kaliteli SSK hizmeti!”** **talebini yükseltelim!**

Sermaye devleti SSK'yı tasfiye etme planını hayata geçirmek için hazırlıklarını sürdürüyor. SSK'da yapılan yolsuzluklar ve usulsüzlükler sürekli çarpıtılarak gündemde tutuluyor. Böylece, işçi ve emekçilerin bu kadar kötü olan bir kurumun tasfiye edilmesine karşı mücadelede kararsız kalması hedefleniyor.

Son olarak SSK emeklilerinin bayram öncesi maaş alamayacakları, SSK bütçesinde maaş ödemeleri için gerekli paranın olmadığı açıklandı. Yolsuzluklar ve talan nedeniyle SSK'nın batma noktasına geldiği, yapabilecekleri bir şeyin olmadığı defalarca tekrarlandı. Hazinesinin de program dışı harcama yapmaması için SSK'ya para vermeyeceği, aksi halde enflasyonla mücadele programının zarar göreceği duyuruldu. Öyle ya, SSK emeklilerine verilecek üç-beş kuruş, enflasyonun esas nedeni! Enflasyonu azdırmamak için, işçilerin, emeklilerin, memurların aç kalması gerekiyor. Efendiler böyle buyuruyorlar.

Böylece işçi emeklilerinin, “her türlü yolsuzluğa açık olan ve bizlere bayram öncesi maaş veremeyen SSK olmasın” düşüncesiyle hareket etmesini istiyorlar. Böylece SSK'nın bütünüyle tasfiye edilmesi gündeme geldiğinde seslerini çıkarmayacaklarını düşünüyorlar.

Oysaki gerçekler bambaşkadır. SSK'yı yolsuzluklara ve talana açık bir kurum haline getiren, bizzat sermaye devletinin uygulamalarıdır. Geçmişte devasa SSK fonlarını bütçe açıklarını kapatmak için kullananlar yine sermaye devletidir. Bir avuç asalak sermayedarın çıkarlarını korumak için milyonlarca işçi ve emekçinin sosyal güvenlik kurumunu talan etmişlerdir. Şimdi bu talandaki suçlarını gizlemek için suçlu SSK'dan hizmet alan emekçilere ve SSK çalışanlarının üzerine yıkmak istiyorlar. İşçi ve emekçilerin asıl suçlu olan sermaye devletinden hesap sormasını engellemek için başka hedefler gösteriyorlar. Ve esas olarak da, SSK'yı tasfiye ederek özel sigorta şirketlerine ve özel hastanelere yeni pazarlar açmak için, kendi eserleri olan bugünkü durumu kullanıyorlar. İşçi ve emekçilerin bu tasfiyeye tepki göstermemesi için, ince bir propaganda çizgisi izliyorlar.

Amaç SSK'da ya da başka devlet kurumlarında dönen yolsuzlukları ve talanı engellemek değildir. Tersine, bizzat Çalışma Bakanı'nın kendisi, “batan gemi”nin mallarından en büyük payı kapmak için, SSK imkanlarını akraba ve yandaşlarına peşkeş çekmektedir.

Bu tür yolsuzluklar sermaye devletinin bütün kurumlarında vardır. Devlet bankaları geri dönmeyeceğini bile bile trilyonlarca kredi dağıtmaktadır. Bakanlıklar, yandaşlara ve akrabalara ihale dağıtmanın bir aracı olarak kullanılmaktadır. Devlet bütçesi rantıye ile geçinen bir avuç asalak sermayedarın faiz borçlarını ödeme programı haline getirilmiştir. İşçi ve emekçilerin vergileri bu kesimlere aktarılmaktadır. Yani sistem parası ve gücü olana daha çok para ve güç, yoksul ve örgütsüz olana ise daha fazla yoksulluk ve baskı üretmektedir.

Özel sigorta şirketlerinin vereceği hizmetler de aynı mantığın ürünü olacağından, reklamlarda sunulduğu gibi olmayacaktır. Özel sigorta şirketleri işçi ve emekçilerden topladıkları primler sayesinde servetlerine servet katıyorlar, hizmet vermek

gerektiği zaman ise binbir türlü güçlük çıkartıp, en düşük maliyetle işi halletmek istiyorlar. Özel emeklilik ya da sağlık sigortasına prim yatırmaya başlayıp bir süre sonra prim yatırmaz hale gelenlerin, o güne kadar yatırdıkları primler de yanyor. Sigorta şirketleri ne arayıp ne soruyorlar. İşçi ve emekçilerin ceplerinden çıkan primler eskiden sermaye devleti aracılığıyla sermaye sınıfına aktarılıyordu. Artık yeni sistemle doğrudan sermaye sınıfına aktarılması hedefleniyor. Çünkü SSK kötü de olsa yaygın bir hizmet ağına sahip olduğundan, sermaye sınıfına giden payın az olmasına neden oluyordu. Şimdi doğrudan sermaye sınıfı primleri toplayacak ve kendi çıkarları doğrultusunda istediği gibi kullanacak. Bu sigorta şirketleri eğer iflas ederlerse, tüm zararlarını vergilerimizden oluşan devlet bütçesi karşılayacak. Yani sermaye sınıfına iki yönlü kaynak aktarımı olacak.

Sermaye sınıfı, eskiden devletin üretim ya da hizmet verdiği bütün alanlara büyük bir pervasızlıkla oturmaya çalışıyor. Çünkü azalan kârlılık oranlarını bu sayede artırmaya çalışıyor. Yani özelleştirmelerle amaçlanan, insanlara daha iyi ve kaliteli hizmet vermek değildir. Bu sadece tepkileri azaltmak için, özelleştirme saldırısını şirin göstermek için söylenen bir yalandır.

Sermaye düzeni hüküm sürdükçe, işçi ve emekçilerin, özelleştirmeli ya da özelleştirmesiz, SSK'lı ya da SSK'sız rahat yüzü görmeleri mümkün değildir. Çünkü bu düzen sermaye sahiplerinin düzenidir ve onların çıkarlarını korumaktadır. İşçi ve emekçilere sadece patronların kârlarını arttırdıkları sürece yaşam hakkı verilmektedir. İşsizler, hastalar, yaşlılar, çocukları, sermaye sınıfına para kazandırıyorlarsa, yani paraları varsa yaşam hakları vardır. Paraları bittiği anda bir paçavra gibi atılmaktadırlar.

Öyleyse bu insanlık dışı düzene karşı mücadele etmeli, yıkılması için savaşmalıyız. Yerine tüm insanlığın çıkarlarını koruyan, insanca bir düzen kurmalıyız. Sağlık ve eğitim başta olmak üzere tüm hizmetlerin parasız ve eşit dağıtıldığı bu düzeni sadece işçi ve emekçilerin devrimci mücadelesi kurabilir.

SSK üzerinde oynanan kirli oyunları bozmak için örgütlenmeliyiz. SSK'nın bütünüyle parasız ve kaliteli hizmet vermesi talebiyle mücadele etmeliyiz. Sermaye devleti batan bankaları kurtarmak için bizlerden toplanan vergileri hiç tereddüt etmeden sermaye sınıfına peşkeş çekiyor. Bizlerden toplanan vergiler bizlerin sağlığı ve emekli olduktan sonra insanca bir yaşam sürmemiz için harcanmalıdır. Çocuklarımız parasız olarak en iyi şekilde eğitim almalıdır. Bütün bunları sermaye devletine kabul ettirmek için kararlı bir mücadele yürütmeliyiz. Sermaye sözcüleri, yine ekonomik krizden bahsedeceklerdir, fedakarlık edersek durumun düzeleceğine bizleri bir kez daha inandırmaya çalışacaklardır. Bu yalanlara aldanmayalım.

Bizlere insanca yaşam sağlama yeteneği olmayan bu düzen yıkılmalıdır. İşçi ve emekçileri hiçe sayan bu düzen ömrünü çoktan doldurmuştur. Giderek çürümekte ve beraberinde herşeyi çürütmek istemektedir. İnsanlık onurunu korumak, çürümeye karşı koymak için mücadeleden başka bir yol yoktur. İşçi ve emekçiler artık bu gerçeği görmelidirler.

Çin-Kur işçilerine destek ziyareti

Dönüşümlü açlık grevinde bulunan Çin-Kur işçisine destek vermek için bir ziyaret gerçekleştirdik. İşçiler kararlı olduklarını, sonuna kadar direneceklerini her fırsatta söylüyorlar. Temel talepleri, fabrikada kalan alacakları ve işgüvencesi (bir kamu sektörüne yerleştirilmek). Mücadele ederek her türlü sorunun çözüleceği inancındalar.

Ailelerin mücadeleye nasıl baktığını sorduğumuzda, bir işçinin cevabı oldukça ilginç: “Ben eve gittiğimde hanım beni evden kovuyor. Git mücadele et, emeğinin karşılığını al. Eve ekme getir diyor”. İşçiler ekonomik olarak büyük bir sıkıntı içinde olduklarını, ailelerin kendilerinden önce mücadeleye katılmak istediklerini, ama aldıkları karardan dolayı mücadeleyi bu şekilde yürüttüklerini belirtiyorlar. Ama talepleri kabul edilmeyecek olursa, çocuk hep beraber direneceklerini, gerekirse ölüm orucuna gideceklerini söylüyorlar.

Merak ettiğimiz bir konu ise, işçilerin bir başka kamu sektörüne yerleştirildiğinde ve buraların da özelleştirilmesi durumunda ne yapacakları idi. İşçilerin cevabı netti; Çin-Kur'da verdikleri mücadeleyi orada da sürdüreceklerini, Çin-Kur'daki deneyimlerini diğer işçilere de anlatacaklarını, onları bilgilendireceklerini ve birlikte mücadele edeceklerini söylediler.

Bizim ziyaretimizden önce Savunma Bakanı Çin-Kur işçisini ziyaret etmiş, bir takım vaatlerde bulunarak işçilerin mücadele kararlılığını kırmaya çalışmış. Ama işçiler mücadelede kararlılar.

Savunma Bakanı ziyaretten sonra Tak-San'a geçmiş. İşçiler sınıf dayanışması amacıyla Tak-San'a desteğe gittiler. Kalan işçilerle sohbetimize devam ettik. Çin-Kur işçisinin mücadelesinin Kayseri işçisine örnek olduğunu söylediler. En son Et-Balık işçisinin Anavatan Kayseri İl Başkanlığı'nı basmasını örnek gösterdiler. Ziyaretimiz esnasında bize çok sıcak davrandılar. Haklı mücadelelerinde her zaman yanlarında olduğumuzu belirterek oradan ayrıldık. İşçi sınıfının mücadelesinin yükseldiğini görmek hepimiz için moral kaynağı oldu.

Çin-Kur işçisi yalnız değildir!
Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz!
Kızıl Bayrak/Kayseri

Çin-Kur işçileri:

Direne direne kazanacağız!

Direnşte bulunan Çin-Kur işçileri açlık grevine ara verdiler. Bunun nedeni bayramdan önce bir çözüme ulaşılabileceğinin söylenmesi idi. Bu konuda işçilerle konuştuk.

Niçin açlık grevine ara verdiniz?

İşçi: Biz eylemimizi bitirmiş değiliz. Eylemimiz şu anda şekil değiştirdi. Bayramdan önce bir miktar para ödenecek ve daha sonra yerleştirildiğimiz işyerleri belli olacak. Bu sözü aldığımız için şu anda açlık grevine ara verdik. Bizler şimdilik 50'şer kişilik gruplarla fabrikayı nöbetleşe bekliyoruz. Eğer bayramdan önce ödeme yapılmazsa bizler çocuk fabrikaya gelip bayramı burada geçireceğiz ve eylemimize kaldığımız yerden devam edeceğiz. Zaten parasız pulsuz bayram geçirmenin de anlamı yok.

Çin-Kur işçisinin sorununun bir çözüme ulaşacağına inanıyor musunuz?

İşçi: İnanıyorum. Pankartlarımızda yazdığı gibi, “ya çözüm ya ölüm!”

Çözüme ulaşılmaz ise ne yapmayı düşünüyorsunuz?

İşçi: Açlık grevini ölüm orucuna çevirmeyi ya da daha ileri eylem

biçimlerine dönüştürmeyi düşünüyoruz.

Son olarak söylemek istediğiniz bir şey var mı?

İşçi: Çin-Kur işçisinin sorunu yalnızca Çin-Kur işçisinin değil bu ülkenin sorunu. Bu nedenle herkesi duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Kızıl Bayrak/Kayseri

İzmir Belediyesi'nde TİS dönemi başladı

İzmir belediyelerinde çalışan işçiler için TİS süreci başladı. Devlet İstatistik Enstitüsü Başkanlığı'nın verilerine göre, enflasyon oranı % 68,9 olarak gerçekleşmiştir. Sermaye devleti ise 2000 yılı için kağıt üzerinde belirlediği enflasyon oranını esas alarak sözleşme yapılacağını bildirmekte. Bunun en üst sınırı da %25.

İzmir'in 8 ilçesi ve bir de Büyükşehir Belediyesi'nde örgütlü bulunan 9000 işçi, Belediye-İş'in TİS'te görüşülecek talepler listesinin başında, '99'un reel kayıpları olan 68.10 puan iyileştirme payı bulunuyor. Ayrıca 1 ilçede, Buca'da, DİSK'e bağlı Genel-İş örgütlü durumda. Ücret artışı konusunda çok farklılık olmayacak.

Talepler arasında iş güvencesi de bulunuyor. Birçok işten çıkarmanın yaşandığı belediyelerde bu talep de önemini koruyor. Bu konularla ilgili görüşüğümüz Belediye-İş 6 No'lu Şube Başkanı, TİS görüşmelerinde işverenin İMF'nin dayatmaları doğrultusunda davranacağını beklediğini belirterek, kendi hazırlıklarını da ilerde buna göre yapacaklarını ifade etti. “Eğer 60 günlük yasal süreçte anlaşamazsak 15 günlük arabuluculuk devreye girer. Ondan sonra da grev hakkımız var. Uzlaşma sağlanamazsa greve gideriz”, dedi.

Kızıl Bayrak/İzmir

Melih Gökçek EGO'da ne yapmaya çalışıyor?

Son aylar EGO'da memur statüsünde çalışan işçi ve emekçilere dönük yoğun ekonomik saldırılara sahne oldu. Önce emekçilerin yıllardır aldıkları ve yasal hakları olan muntazam ücret, giyim yardımı ve ikramiye gibi kazanımları bir çırpıda gaspedildi. Sonra emeklilik süresi dolanlar (mezarda emeklilik yasasına rağmen) emekliliğe zorlandı. Baskı ve sürgünlerle yıldırılmaya çalışıldı.

Melih Gökçek çeşitli yayın kuruluşlarından yaptığı tehditkar açıklamalarda, yalnızca EGO işçilerinin değil, belediyede çalışan işçilerin de işten kaytardıkları bahanesini ileri sürerek saldırılarını meşrulaştırmaya çalışmaktadır. Bu açıklamalarla birlikte yüzlerce işçi ve kamu emekçisine soruşturmalara açılmıştır. Bu soruşturmalara hergün yenileri eklenmektedir.

Melih Gökçek ve EGO yönetimi, BUG-SAŞ adındaki şirkete otobüs işletmesini peşkeş çekmek istiyor. Böylece hem yandaşlarına para aktarmış olacak, hem de kendilerine yakın görüşteki işçileri işe yerleştirme imkanı bulmuş olacaklardı. Bu çerçevede EGO ve BUG-SAŞ, yapılan sözleşmeyle 1524 şoförün çalıştırılması konusunda anlaşmışlardır. Yeni şoförlere iş imkanı yaratmak için çalışanları zorla emekli etmeyi, emekli olmayanları da atmaya planlıyorlar.

Tüm bu saldırılara karşı işkolunda örgütlü olan, devlet güdümündeki Türk Yerel Hizmet-Sen ve Bem Bir-Sen birlikte çalışmalarına devam etmektedirler. Bu birlik çeşitli eylemlerle saldırıları püskürtmeyi denemiş, ancak şu ana kadar bir sonuç alamamıştır.

Bu çerçevede 2 Mart günü, İmar Müdürlüğü'nün önünde, "EGO encümeninin onayladığı bütçeye sahip çıkması" için bir eylem düzenlendi. Eyleme yaklaşık 200 kamu emekçisi katıldı.

Yaşanılan bu saldırılar yalnızca EGO'da çalışan kamu emekçilerine değil, aynı zamanda EGO'da çalışan işçilere ve Ankara belediyelerindeki çalışanlara yöneliktir. Mamak Belediyesi'nde yaşananlar sonrasında, Anakent Belediyesi'nde 109 işçinin çıkarılmasıyla yoğunlaşan saldırılar katlanarak devam edecektir. Anakent Belediyesi ve EGO'da örgütlü olan Belediye-İş Sendikası tamamen atıl konumdadır. İşçiler iş güvencesinden yoksun, diken üstündedir.

Saldırıları tek merkezli, bu nedenle EGO'da ve Anakent Belediyesi'nde çalışan kamu emekçileri ve işçiler derhal birleşik, örgütlü bir mücadeleye girişmelidir. Bu mücadeleyi sendikacıların beklemek ise çözümsüzlüktür. İşçi ve emekçiler tabandan birlikleri zorlamalı ve sendikalara baskı uygulamalıdır.

Kızıl Bayrak/Ankara

Enerji Yapı Yol-Sen'in "Ek ücret ve özlük haklarının düzeltilmesi" eylemi

Enerji Yapı Yol-Sen'in düzenlediği "Ek ücret ve özlük haklarının düzeltilmesi" eylemi, ülkenin her yerinde olduğu gibi Ankara'da da gerçekleştirildi. Saat 10.00 ile 12.00 arasında işbirlikçi ile başlayan eylem, Bayındırlık Bakanlığı'na ziyaretle devam etti. Burada memurların ekonomik talepleri iletilti. Daha sonra Karayolları Genel Müdürlüğü önünde toplanan Enerji Yapı Yol-Sen 2 No'lu Şube'ye bağlı kamu çalışanları, buradan DSİ'ye yürüdüler. DSİ'de çalışan 1 No'lu Şube'ye bağlı emekçilerle birleşerek bir basın açıklaması yaptılar.

300 civarında emekçinin katıldığı basın açıklamasında "İMF defol, bu memleket bizim!", "İki şeyden eminiz, direneceğiz, kazanacağız!", "Vekile kıyak var, asıla kaynak yok!", "Kazanmanın başka yolu yok, mücadele edeceğiz, kazanacağız!" yazılı dövizler taşındı. "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!", "Direne direne kazanacağız!", "Yaşasın direniş yaşasın KESK!", "Sahte sendika yasasına hayır!" sloganları sık sık haykırıldı.

Enerji Yapı Yol-Sen MYK adına konuşma yapan Genel Başkan M. Cengiz Faydalı, kapitalist sistemde zenginlerin daha da zenginleştiğini, yoksulların daha da yoksullaştığını verilerle sunan açıklamasını şu sözlerle sürdürdü: "80'lerden sonra tanıştığımız küreselleşme, özelleştirme ve yeni dünya düzeni kavramları yaşantımızı kökten değiştirdi. Bu kavramlar, hak, eşitlik, sosyal adalet gibi bir dizi insani kavramı ayaklar altına almanın, yaratılan onca maddi değeri bir avuç asalak gruba aktarmanın, ahlaksızlığı, mafyalaşmayı, çürümeyi bir kangren gibi yaşantımıza sokmanın temel propaganda aracı yapılmıştır."

Faydalı, çalışma ücreti, gündelik harcırah, diğer tazminatlar konusunda sorunlara da değinerek talepleri dile getirdi.

Emekçilerin talepleri özetle şunlardı:

- * Özel hizmet tazminatları ve ek göstergeler artırılmalıdır.
- * Kira yardımı günün koşullarına uygun hale getirilmelidir.
- * Başbakan'ın ödenmesi için söz verdiği enflasyon farkları derhal ödenmelidir.
- * Bayındırlık Bakanlığı, ilgili kuruluşlar ve bağlı

birimlerinde çalışanlara bayındırlık tazminatı, yatırım tazminatı ödenmelidir.

* DLH Genel Müdürlüğü'nde çalışanlara yatırım tazminatı ödenmelidir.

* DSİ Genel Müdürlüğü ve taşra teşkilatı ve EİEİ çalışanlarına enerji yatırım tazminatı, yatırım tazminatı adı altında ek bir ödeme yapılmalıdır. TEAŞ ve TEDAŞ'ta olduğu gibi %40 elektrik indiriminden, DSİ ve EİEİ çalışanları da yararlandırılmalıdır.

* İller Bankası çalışanlarına yatırım tazminatı ödenmeli, İller Bankası çalışanlarının ikramiye oranı ve sayısı artırılmalıdır.

* Otoyol gelirlerinden Karayolları çalışanlarına pay verilmelidir.

* Köy Hizmetleri'nde çalışanlara yatırım tazminatı ödenmeli, Başbakanlık tazminatları artırılmalıdır. Taşra teşkilatında çalışanlara da Başbakanlık tazminatı verilmelidir.

* Tapu ve Kadastro çalışanlarına döner sermayeden pay ödenmeli, Başbakanlık tazminatları artırılmalıdır. Başbakanlık tazminatı taşra teşkilatında çalışanlara da ödenmelidir.

* Harcırahlar artırılmalı, Tapu Kadastro çalışanlarının harcırahları da diğer kurumların çalışanlarının harcırahları ile aynı seviyeye getirilmelidir.

* TEAŞ, TEDAŞ Genel Müdürlükleri temel ücretleri yeniden belirlenmeli, ücret skalaları yeniden düzenlenmelidir.

Cengiz Faydalı konuşmasını, "Bugün yurdun her tarafında kitlesel basın açıklamaları yapılıyor, bugünkü eylemimiz bir dikkat çekme eylemidir, uyarı eylemidir. Taleplerimiz dikkate alınmadığı takdirde karayollarında kar mücadelesi, yolların bakımı, proje, inşaat, kontrolörler işleri durdurulacaktır. Haklarımızı alıncaya kadar direneceğiz, kazanacağız" diyerek bitirdi.

Daha sonra DSİ önünden Enerji Bakanlığı'nın önüne toplu şekilde yürüyerek gidildi. Burada yarım saat halaylarla, sloganlarla bekleyen emekçiler daha sonra dağıldılar.

Kızıl Bayrak/Ankara

Antakya Migros'ta işçi kıyımı

Sermaye iktidarı derinleşen krizine paralel olarak işçi-emekçilere dönük kapsamlı saldırılarını tırmandırıyor. Bu saldırıların bir halkası da Antakya Migros'ta yaşanmaktadır.

Bu firmada yaklaşık 35-40 işçi çalıştırılmaktadır. İşçilerin bir kısmı tam gün, bir kısmı ise yarım gün çalışmaktadır. Tam gün çalışanlar 8,5 saat karşılığında 150-160 milyon, yarım gün çalışanlar ise 85 milyon karşılığında 4 saat çalışmaktadır. Tam gün çalışanların, üç ayda bir 1 maaş ikramiye, ayda bir gıda çeki, aynı zamanda haftada bir gün ücretli izin kullanma hakları var. Yarım gün çalışanlar ise bu haklara sahip değiller. Bununla patron, işçiler arasında suni ayrımlar yaratarak, bölünmeleri amacı güdüyor.

İşçilerin tümü 15 tam gün sigortalı olup Tez Koop-İş Sendikası Adana Şubesi'ne üyeler.

Bundan bir süre önce 1 işçi Migros'un İskenderun şubesine atanmıştı. Gidiş-geliş sorunu olduğu ve maddi giderlerinin gözönünde bulundurulması gerektiğini ifade etmesine rağmen, müdür yardımcılarını "bizi ilgilendirmez" şeklindeki lakayt tavırlar sergileyerek, bu işçiyi istifaya

zorlamışlar. Böylece "istifa" ettiği için tazminat hakkından da mahrum kaldı. Daha sonra, "satışlar düştü, kâr edemiyoruz" bahanesiyle önce dört, sonra beş işçinin işine son verildi. Tabii ki asıl amaç az işçiden çok emek beklemektir. Yanısıra, yasal olarak sigortanın 15 tam güne çıkarılmasından dolayı, patronun prim ödemelerini de en aza indirmek istemesidir.

İşçiler arasında birlikteliğin olmaması, hak gaspları karşısında bireysel çıkışları beraberinde getirmektedir. Nitekim işten atılanlar da bu şekilde davranmışlardır. Patron böylece şimdilik Migros'u "dikensiz gül bahçesi"ne çevirebilmiştir. İşçiler aynı zamanda giriş-çıkışlarda onur kırıcı üst aramasına maruz kalarak hırsız yerine konulmaktadır.

Bütün bu saldırılara karşı işçilerin bağlı oldukları Tez Koop-İş Sendikası sessiz kalmaktadır. Bu saldırıların önünü alabilmenin tek koşulu birleşik-militan bir sınıf tavrını örgütlemekten geçiyor.

İşçilerin birliği sermayeyi yenecek!

Kızıl Bayrak/Hatay

İZSU sayaç okuma işçileri işten atıldılar

İZSU Genel Müdürlüğü'nde '90 yılından itibaren sözleşmeli personel olarak sayaç okuma işi yapan 118 işçi işten atıldı. İşten atılma nedeni, İzmir Büyükşehir bünyesindeki şirketlerde İZSU'nun iş garantisiyle yapılan sayaç okuma işinin, 8 Aralık '99 tarihindeki İzmir Büyükşehir Belediyesi olağan toplantısında, Büyükşehir bünyesindeki şirketlerden birinde yapılmasının kararlaştırılmasıdır. İZSU tarafından Şubat ayının son haftasında yapılan ihale sonucu, sayaç okuma işi SET Elektrik Firması'na verilmişti. (Bu firma '97'nin son aylarında SET Elektrik'te sendikalaşma faaliyeti yürüten işçileri işten atmış ve Enerji Yapı Yol-Sen'le birlikte eylemlilik süreci yaşamıştır.) Veriliş tarihinden itibaren İZSU tarafından garantilenen işçilerin iş garantisi kalmamış ve 1 Mart 2000 tarihinde işlerine son verilmiştir. 18 işçinin işsiz kalmasının nedeni özelleştirme, taşeronlaştırmadır.

Bunun üzerine işçiler 9 Mart 2000 tarihinden itibaren İHD

İzmir Şubesi'nde açlık grevi başlatmış bulunmaktalar. Aynı gün kitlesel bir basın açıklaması da yapılmıştır. İşten atılan işçilerin temsilcisinin ve İHD Şube Başkanı'nın sorunla ilgili yaptığı konuşmanın ardından, ÖDP, Belediye-İş ve Limter-İş adına destek mesajları sözlü olarak belirtilmiştir. Ancak ne gariptir ki, burada binaları bulunan ÖDP ve Belediye-İş, işçilerin açlık grevi yapmak için daha önceden yer talep etmelerine olumlu bir yanıt vermemiştir. İşçiler aynı zamanda sektör olarak Belediye-İş bünyesindeki

Açlık grevi 118 işçiyi temsilen 21 işçi tarafından 5 gün sürdürülecek. Açlık grevinin yapıldığı salona asılan dövizler ise şunlar: "Yaşasın sayaç okuyanların mücadelesi!", "Sosyal adalet yerine sosyal sefalet!", "Ya hep beraber ya hiçbirimiz!", "İş, aş, ekmek!", "Özelleştirme geldi, işçiler hedef oldu!", "10 yıl emekten sonra mükafat kapı önü!", "Mal değiliz mezatla satılalım!"

Sınıf hareketinin mevcut durumu:

Eğilimler ve ihtiyaçlar

İşçi ve emekçilerin mücadele isteği ve örgütlenme ihtiyacı büyüyor

Sermayenin kapsamlı saldırılarını adım adım yürürlüğe koyduğu bir dönemden geçiyoruz. Emperyalizmin modern revizyonizmin çöküşünün ardından kapsamını ve hızını artırdığı toplam saldırılar milyonlarca işçi ve emekçiyi bir avuç sermayedarın karşısına dikmekte, mücadeleye sevk etmektedir. Önümüzdeki yıllarda mücadelenin seyri, bu saldırılara karşı işçi ve emekçilerin ortaya koyacakları kararlılık düzeyine ve daha büyük çarpışmalar için yapacakları hazırlıklara bağlı olarak biçimlenecektir.

Emperyalist merkezlerde hazırlanan saldırı programı benzer uygulamaları içermekle birlikte, dünyanın çeşitli ülkelerindeki emekçi yığınları tarafından farklı düzeylerde bir karşılık bulmaktadır. Düne kadar daha parçalı ve dağınık, daha pasif tepki biçimleri sözkonusu iken, son biri-iki yıldır Seattle'da, Davos'ta örnekleri görüldüğü gibi, birleşik-enternasyonal bir mücadeleye evrilebildiğini de göstermektedir.

Kuşkusuz bu son tepkiler henüz zayıf, kendiliğinden ve dahası ortak hedeften yoksundurlar. Bu hareketlenmenin üzerinde durulması gereken yönü ise, emperyalist yıkım programlarının sorunsuz biçimde uygulanamayacağını göstermiş olması, tüm ülkelerdeki işçi ve emekçilere moral aşılması ve mücadele isteğini kamçılamaıdır. Ortak bir hedef doğrultusunda gelişmesi, birleşik bir örgütlülük ve daha militan bir mücadele düzeyine sıçrayabilmesi ise, en başta önderlik sorunudur. Bu sorunun tek tek ülkelerde az-çok çözüme kavuşturulmasına bağlı olarak mücadele daha enternasyonal bir karakter kazanacaktır. Bugün bağımlı kapitalist ülkelerde çelişkilerin daha keskin olmasına bağlı olarak önderlik sorununun çözümü daha acil ve bir ölçüde daha kolaydır. Bu çerçevede ülkemizde sınıf hareketinin mevcut durumunun temel ve yakıcı sorunlarından biri olan örgütlenme meselesine son gelişmeler ışığında eğilmek istiyoruz.

Yerine getirilemeyen görevler, kaçırılan fırsatlar

Türkiye'de sınıf hareketi son birkaç yıldır belirgin bir durgunluk yaşıyor. '89 Bahar eylemlilikleri ile '95'te gerçekleşen '80 sonrasında en geniş katılımlı grev ve direnişlerinin ardından, işçi sınıfının, daha kapsamlı saldırılarla karşı karşıya gelmesine rağmen, bütünüyle geri çekilmese bile bir durgunluk yaşaması, hareketin yıllardır biriktirdiği sorunların bir sonucudur. Mevcut durgunluğunun kırılması ile biriken sorunların çözümü arasında kopmaz bir ilişki olduğunu sürekli vurguluyoruz. Ya da şöyle söylenebilir; sınıf hareketinin istikrarsız gelişiminin kolay yoldan kırılmaya uğratılmasının gerisinde sınıfın önderlik ihtiyacına yanıt verilememesi zaafiyeti bulunmaktadır. Son iki yılda gerçekleşen önemli eylemler üzerinden soruna daha yakından bakmak ve taban inisiyatif-örgütlülüklerinin, işçi platformlarının oynayacağı role değinmek istiyoruz.

'97, sınıf hareketi tarihinin en durgun geçen yılı oldu. Üç orta ölçekli fabrikadaki grev ve irili ufaklı mevzi direnişler dışında ciddi bir hareketlilik yaşanmadı. Sadece KESK ve Türk-İş'in Susurluk'ta

açığa çıkan çeteleşmeye karşı tepki boşaltma amacıyla örgütledikleri merkezi Ankara mitingleri sözkonusudur. Kuşkusuz bunlar büyük ve önemli kitlesel eylemlerdi, ağırlığını işçi ve emekçiler oluşturuyordu ve tabanın basıncıyla gerçekleşmişti. Fakat sonuçta bu eylemlilikler mevcut atmosferi bir süre için değiştirmekten öteye geçemedikleri gibi, sınıf cephesinde sürmekte olan durgunluğu aşmanın bir imkanına da dönüşmediler. 28 Şubat'a yedeklenen sendika bürokrasisinin ve reformizmin sınıf üzerinde kolay denetim kurmasında bunda rolü var.

Dönüp bakıldığında, burjuva liberallerinin ve bazı aydınların girişimiyle örgütlenen "Bir dakika karanlık" eylemlerinin bir süre sonra devrimci bir müdahaleyle bir parça semt eksenli emekçi tepkisine dönüştürülebildiği görülür. Daha altta gösterilen bu devrimci inisiyatif ve bu inisiyatifle etkilenen kitlenin Ankara'ya taşınması önemlidir, ancak tam da elde edilen mevcut olanaklarla merkezleşmiş eylemlerde inisiyatif gösterememek gibi temel bir zaafiyet vardır. Bu zaafiyet, kitle hareketinin karşı karşıya kaldığı açmazları aşamamasına yolaçmaktadır. Parçaya müdahale hangi devrimci saikle gerçekleşirse gerçekleşsin, imkanların merkezi ve daha genel bir müdahalenin aracı ve basamağı olarak kullanılmadığı yerde, kendiliğindenliğin bir parçası haline geliyor.

'98 yılı, '97'deki durgunluğun bir parça kırıldığı, fakat sınıf hareketindeki kolay kırılmanın önüne geçilemediği bir yıl oldu. '97 sonunda (Aralık) KESK'in bir günlük iş bırakma eylemi ve ardından DİSK'in geçilen güzergahlarda fabrika işçilerinin coşkulu bir tarzda karşıladığı "Ankara Yürüyüşü" ile iyi bir başlangıç yakalandı. Şubat ayında zayıf geçen KESK'in Ankara eylemini, 4-5 Mart'ta anlamlı ve güçlü bir direniş izledi. Bu kez taban inisiyatif eylem alanında ve eylem anında ortaya konulabildi. Sonrasında ise inisiyatif bir kez daha sendika bürokratlarının eline geçti. Direniş bir kez daha ihanete uğratıldı. Direnişin bizzat sendika bürokratlarının eliyle kırılmasının da etkisiyle sendikaların 25-26 Haziran'da pek çok ilde örgütlediği eylemler zayıf geçti.

Asıl patlama ise sendika bürokrasisine karşı dipten dibe biriken tepkinin metal sektöründe açığa çıkmasıyla yaşandı. Gerici-mafyacı kimliği tescilli Türk Metal Sendikası'na üye işçiler, sendikanın krizden çıkmak için gerekirse ücretsiz çalışmanın ve sıfır sözleşmenin kabul edilebileceği yönündeki açıklamasına karşı harekete geçtiler ve pek çok ilde sendika değiştirme talebi üzerinden tepkilerini ortaya koydular. Kendiliğinden gelişen bu eylemlilik nerdeyse bütünüyle sendikal bürokrasisinin gerici müdahalesi dışında bir müdahaleyle karşılaşmadı. Buna bir de devletin polisiye tehdit ve yıldırma müdahalesini eklemek gerekir.

Metal sektöründeki bu hareketlilik ihanetçi Türk Metal şebekesine karşı biriken tepkiyi açığa çıkardığı gibi, aynı zamanda DİSK'in ekonomik-sendikal bir çerçevede bile mücadeleye önderlik edemeyeceğini tescil etti. Devrimci örgütler cephesinde ise durum daha vahimdi. Hareketliliğe müdahale bir yana (kuşkusuz bu sektörde kitle ilişkilerinin bulunmaması gibi pratik zorluklar da vardı), hareketliliğe ilgi göstermemekle ideolojik-politik olarak da sınıftan uzaklıklarını sergiledi.

İşçi eylemliliğindeki kırılmanın ve durağanlığın

son örneği, '80 sonrasında en kitlesel eylemi olma özelliği taşıyan mezarda emeklilik yasasına karşı gerçekleştirilen 24 Temmuz Ankara mitinginden sonra yaşandı. Büyük bir yıkıma yolaçan deprem nedeniyle eylem ertelendi. Bunun geçici bir erteleme olmadığı ise peşpeşe gerçekleşen saldırılara rağmen boş geçirilen aylar içinde açığa çıktı. Sermaye devleti bu fırsatı iyi değerlendirerek en ağır saldırılarını hızla yürürlüğe koydu.

Mücadele isteği gelişiyor örgütlenme arayışı büyüyor

Ne şimdiye kadar yaşanan ihanetlerin yolaçtığı moral bozukluğu, ne deprem, ne de sermaye devletinin işçi ve emekçileri sersemleten sistematik ideolojik-politik bombardımanı işçi sınıfı tabanında öfke ve tepkilerin büyümesine engel olabiliyor. Durgunluk bir anlamda bu biriken tepkinin gerçek anlamı ve kapsamıyla bir türlü açığa çıkarılamamış olmasına bağlı olarak yaşanıyor. Son gelişmeler, işçi ve emekçi tabanında yalnızca tepki ve öfkenin değil, aynı zamanda arayışın da büyüdüğünü gösteriyor.

İşçi sınıfı yıllardır bilincinin ve eyleminin kendiliğinden sınırları içinde sistematik saldırılara karşı koymaya çalışıyor. Mücadele isteğini her dönemde ortaya koyuyor. Ortak mücadele isteğini, harekete geçtiği her dönemde "işçi-memur elele" vb. sloganları dilinden düşürmeyerek gösteriyor. Ancak bu istek tek başına sınıf hareketinin parçalı ve dağınık gelişmesine engel olmaya yetmiyor. Çünkü işçi sınıfı eylemi ve bilinci ile iktisadi-sendikal sınırları aşamıyor.

İşçi sınıfı halihazırda sendika bürokrasisinin denetiminde bulunuyor. Reformizmin sınırlı etkisi dışında herhangi bir siyasal güç odağının sınıf üzerindeki etkisinden söz edilemez. Yılların oluşturduğu mücadele deneyimiyle, ihanetçi tutumunun sonuçlarını yakıcı biçimde yaşadığı için sendika bürokratlarına karşı yaygın bir güvensizlik taşıyor. Fakat sınıf kitlesi henüz bütünüyle sendika bürokrasisiyle arasındaki köprüyü atabilmiş de değil. Yine bu güvensizlik, sendikaları sahiplenme bilinciyle bütünlüşmediği her durumda, sendikalara uzaklık ve güvensizlik olarak da kendini dışarı vuruyor.

Öte yandan işçi sınıfı geçmişe göre düzene ve düzen partilerine daha az umut bağlıyor. Ancak düzenden bütünüyle umudunu kesmiş de değil. Refleks olarak kendisine yönelen sermaye politikalarına karşı olmasına rağmen, saldırıların siyasal niteliği konusunda yeterli bir bilinç açıklığına sahip değil. Kısaca kendi dışındaki güçlere karşı deneyimle edindiği bir güvensizlik taşıyor. Siyasallaşmadığı ölçüde ise bu kendi gücüne karşı da bir güvensizlik olarak ortaya çıkıyor.

Ancak, devrimci önderlik bir yana mücadeleciler bir sendikadan dahi yoksun işçi sınıfı, ihanet şebekesinin cenderesine rağmen, kendiliğinden sınırlar içinde ortaya anlamlı bir mücadele pratiği ve isteği koymuş bulunuyor. Dayatılan sefalet ve baskılara karşı yer yer militan eylemlilikler, anlamlı direnişler geliştiriliyor. Dahası tabandan gelişen inisiyatiflere açık olduğunu gösteriyor. Daha ileri öncüler şahsında yapılan örgütlenme ve mücadele çağrılarında henüz sınırlı da olsa ilgi sözkonusu.

Bu arayış yeni dönemde saldırılara karşı taban-

kitle çalışması içinde tutulması gereken bir halkaya işaret ediyor. Deprem yarattığı yıkım karşısında sermaye devletinin aymazlığına karşı biriken öfke, ayları bulan mevcut saldırılar karşısında sendika bürokrasisinin ihanetçi tutumuna karşı bir türlü ifade olanağı bulamayan tepkiler ve son olarak Ulucanlar katliamının öncü işçi-emekçiler üzerinde yarattığı olumlu etkilerin de etkisiyle, mevcut arayışlar kendisini platformlar oluşturmak şeklinde ortaya koyuyor. Birçok kentte bu yönlü çabaların hızlanması aynı zamanda tekil ve yerel olmayan bir birikimin kendisini dışa vurmasının ifadesi olarak görülmelidir. Ve bugün henüz bu arayışın uçları görülmektedir. Sınıf içinde daha derin ve daha yaygın köklerinin bulunduğundan şüphe etmemek gerekir.

Sınıf hareketinin bu mevcut durumu ve ortaya çıkan eğilimler devrimci güçlere ve de özelden sınıf devrimcilerine özel bir sorumluluk yüklemektedir. Sınıf hareketinin yaşadığı kırılganlığı ve durgunluğu aşması, bu sorumluluğun ne ölçüde yerine getirilebileceğine bağlıdır.

Taban örgütlülüklerine ve platformlara nasıl yaklaşmalıyız?

Özetlemeye çalıştığımız mevcut durum ve eğilimler karşısında çeşitli güçler, sınıfsal konumlarına ve eğilimlerine uygun politik bir hesap ve beklentiler içerisindedirler. Herşeyden önce düzenin sınıf içindeki temsilcileri konumunda olan sendika bürokratları, hem biriken öfkenin hem de tabandaki mücadele isteğinin kendi denetimleri dışında gelişebileceğini biliyorlar ve buna uygun önlemler alıyorlar. Aylar sonra Türk-İş'in bir şeyler yapma ihtiyacı ile harekete geçmesi, bazı sahte çıkışlarla sınıfa mesaj vermeye çalışması bunun ifadesidir. Türk-İş'in yeni bir çıkış yapma ihtiyacı ile orta kademe sendika bürokratlarının ve reformistlerin platformu olan İİSSP'nin benzer biçimde toplantılar yapmasının gerisinde, sınıfın kendiliğinden açığa çıkan mücadele eğilimini daha gelişmeden kendi denetimine alma amacı var.

Sınıf hareketinin bugünkü düzeyinde tabanda gelişen bağımsız örgütlenme arayışı da doğal olarak kendiliğinden devrimci örgütlenmeler ve platformlar olarak somutlanamıyor. Bir arayışın ve ileriye çıkışın ifadesi olan bu eğilimlere güncel ve politik bir içerik, somut bir biçim kazandırmak, işçi sınıfının devrimci enerjisini açığa çıkaracak kanallar açmak, sınıfa devrimci önderliğin bir parçası ve güncel bir görevdir.

İster kendiliğinden isterse bilinçli öncüsünün girişimiyle başlatılmış olsun, taban inisiyatifi ve örgütlülükleri sınıfın üzerindeki her türden gerici denetimin kırılabilmesinin olanaklarını taşırlar. İşçi sınıfının bağımsız eylem ve örgütlülüğünün karşılığı, çeşitli biçim ve düzeylerde kendisini ortaya koyan bu tür taban örgütlülükleri ve platformlardır.

İşçi sınıfının bilinç-eylem, örgütlülük-mücadele bağlantısını geliştirip güçlendirmenin kitle çalışmasındaki en uygun araçları, yine çeşitli

dönemlerde ortaya çıkan bu türden örgütlülüklerdir. Hiçbir sınıf devrimcisi bu arayışlara ve araçlara duyarsız kalmaz. Yalnızca kendi dar örgütsel faaliyetinin sonuçlarıyla sınıf çalışmasında mesafe alamaz. Yakın dönemde platform benzeri örgütlülük girişimlerimiz ya da ortaya çıkan işçi platformlarına ilgi göstermemiz bu açıklığın bir parçasıdır. Zira bunlar sınıfa müdahalenin araçlarıdır. Pekala başlangıçta yetersiz ve eksik olabilirler. Henüz politik bir yetkinliğe, örgütsel bir gelişkinliğe sahip olmayabilirler. Bunlar tabandan kurulan bu tür platformlara ilgisiz kalmaya ya da taşıdıkları zaafı nedeniyle yalnızca negatif tutum almaya mazeret olamazlar. Bizim attığımız her adımın asıl yönü sınıfı devrimcileştirmekse eğer, hiçbir zaman hazır ve mükemmel örgütlülükleri, tüm ihtiyaçlara yanıt veren değişmez tek bir örgütlülük düzeyi ve biçimi bulamayacağımızı bilmeliyiz.

Söz konusu olan, tabanda gelişen ve öncü işçilerin kurduğu platformlara eğer, üstelik durgunluk dönemindeki bir arayışın ifadesi olarak karşımıza çıkıyorlarsa, mümkün mertebeye bunların güçlendirilmesini ve yaygınlaştırılmasını, işçi sınıfının temel ve acil ihtiyaçlarına yanıt verebilir örgütlülükler haline getirilmesini bir görev saymalıyız.

Böyle bir görev, ancak içine girerek, yakın ilişki kurarak yerine getirilebilir. Böylesi platformlarda dar kapıcılığa, sekterliğe, küçük-burjuva rekabetçi tutumlara prim vermeden, eleştirilerimizi ve katkılarımızı pozitif bir temelde gerçekleştirebilmeliyiz.

Burada ortaya çıkan iki temel soruna var. Birincisi, genel politik sınıf çalışmamız ile ortaya çıkan platformlardaki çalışmamız arasında ilişkiyi doğru kurabilmedir. İkincisi, tek tek fabrikalardaki çalışmamız ile platform ve benzeri faaliyetler arasındaki ilişkinin nasıl kurulacağı sorundur.

Birinci durumda, çeşitli platformlar içinde çalışmak çalışmamızın tamamı ve esasını oluşturamaz. Biz sınıf çalışmamızı, taban inisiyatifinin en ileri örneğini oluşturuyor da olsa, asla bu tür platformlara sığdıramayız. Bunlar yalnızca partili kimliğimizle yürüttüğümüz partili sınıf çalışmamızın, sınıfı örgütlenme çabamızın bir parçası ve olanaklarıdır. İster kurucusu ve başlatıcısı biz olalım, isterse başlatılmış bir çalışmaya katılım, bu temel ilke değişmez. Şimdiye kadarki birikim ve deneyimlerimize, sınıf çalışmamızın esaslarına bakarak, pratikte böyle bir sorunla yüzyüze kalmanın bizim açımızdan daha zayıf bir olasılık olduğunu söyleyebiliriz. İkinci sorun, görece daha karmaşık ve somut olarak

değerlendirilmesi gereken bir özelliğe sahip. Bu esasta, herhangi bir temel çalışma alanı ile daha genel bir hedef arasında dengeli, birbirini güçlendiren ilişki kurma sorunudur. Her birim-çalışma alanı sınıf hareketinin genel ihtiyaçlarını kucaklayan bir perspektifle kurulmak ve geliştirilmek durumundadır. Fabrika içindeki hücre çalışması temeli üzerinde bölge-sektör çalışmasına doğru genişleyen, giderek sınıfın geneli üzerinde siyasal önderliğin güçlendirilmesini hedef alan bir perspektifle hareket ediyoruz. Burada bir dizi ara örgütlenmelerle aradaki bu mesafe doldurulmak durumundadır. Platformlar,

taban örgütleri ve inisiyatifleri bu türden ara örgütlenmeler olarak işlev görürler. Bu yolla herhangi bir fabrika çalışmamızdaki hedeflerimiz daha geniş bir taban ve kitle çalışmasıyla ortadan kalkmadığı gibi, yeni ve daha ileri bir düzeye sıçramanın olanaklarına da kavuşmuş olur.

Bir diğer önemli sorun kurulan platformların niteliğidir. Platformlara niteliklerinden ve önlerine koydukları hedeflerden bağımsız bir genel yaklaşım olamaz. Örneğin bir fabrika içindeki işçi tabanının oluşturduğu bir platform ile bir bölgede ileri-politikleşmiş işçilerin bir araya gelerek oluşturdukları bir platform ya da çeşitli devrimci arayışların bir araya gelerek herhangi bir alana müdahale etmek için oluşturduğu platform, düzeyleri, hedefleri, işlevleri itibarıyla bir farklılık taşırlar. Bu farklılıkları gözetilen bir yaklaşımın önemi açıktır. Örneğin görece geri, fakat bizzat tabandaki işçi ve emekçilerin oluşturduğu bir platformda esnek bir tutum içinde olmak gerekir. Burada ortaya konulan düzey ne olursa olsun, biz kendi örgütsel düzeyimizi böylesi platformlara dayatamayacağımız gibi, ondaki geri eğilimlere de göz yumamayız.

Eğer söz konusu olan devrimci bir platformsa, böylesi bir örgütlenmenin yükümlülükleri de, bizim yaklaşımımız da farklılaşmak durumundadır. Zira böylesi platformlar politik hedefler doğrultusunda oluşturulmuşlardır. Farklı arayışlar ile kendi anlayışımız arasında temel ve ilkesel farklılıkları koymak, kendi hedeflerimizi, sınıf yönelimimizi, ideolojik esaslarımızı gözetmek kaçınılmaz bir tutumdur. Temel yaklaşımlarımız söz konusu olduğunda taviz vermeyen bir tutum içinde, fakat hedefleri gerçekleştirme amacını gözetilen bir esneklikle hareket ederiz.

Tabanda kurulan platformlar, ne sendikalara ne de siyasal örgütlere alternatif olarak ele alınabilecek örgütlenmelerdir. Sınıfa müdahalenin, taban inisiyatifinin açığa çıkarılmasının ve ortaya konmuş bir hedefin gerçekleştirilmesinin birer aracı olarak görülmelidir. Bu yönüyle sınıfın siyasallaştırılmasında, devrimci eylemin geliştirilmesinde işlevli olan örgütlenmelerdir. Kuşkusuz verili durumda ve genel olarak hiçbir platform kendi başına sınıftaki mevcut dağılımı ve durgunluğu gidermenin tek bir aracı ve biçimi olamaz. Onları bir örgütlenme biçimi olmaktan çok bir mücadele aracı olarak görmeli ve bu işlevi yerine getirdikleri ölçüde ilgi göstermeliyiz.

Sonuç

İşçi sınıfının bağımsız bir örgütlülüğe, mücadeleye ve morale ihtiyacı var. Ancak mücadele içinde gücünü bulabilir, moral ve örgütlülük düzeyini yükseltebilir. Tüm bunlar için devrimci bir önderliğin yol göstericiliğine, sınıfa karşı sınıf politikasının güncel ve taktik açıklığına ihtiyacı var. Sınıfın devrimci önderliği sorunu ise bir yanıyla bir program, sağlam bir ideolojik perspektif sorunudur. Diğer yanıyla bu programla işçi sınıfını örgütlemek ve mücadeleye kazanmak için karşımıza çıkan güçlükleri pratikte aşma sorunudur.

Somutlarsak, devrimci önderlik, işçi sınıfını eylem ve mücadele sahasına çekecek bir dizi yan örgütlülüğü-platformu ortaya çıkarmak, açığa çıkarılanları geliştirmek ve mücadeleye yanıt veren örgütler haline getirme sorunudur. Sınıf içinde biriken tepkilerin, yaygınlaşan hoşnutsuzluğun (henüz sınırlı bir parçası açığa çıkan bir örgütlenme arayışı eşliğinde) yeni bir eylemlilik sürecini zorlayacağı önümüzdeki günlerde, işçi sınıfının yeni bir mücadele ve moral düzeyini yakalayabilmesi, sınıf devrimcilerinin bu olanaklardan ne ölçüde yararlanabileceğine bağlıdır.

İSDEMİR: Yağmadan pay kapma hazırlıkları

Tahir Solmaz

İSDEMİR'in özelleştirilmesi çabaları son iki yıldır gündemde. İSDEMİR gibi büyük bir lokma karşısında, yalnızca yerli ve yabancı tekeller değil, ipliği çoktan pazara çıkmış olan Özçelik-İş de, kurtlar sofrasında payına düşeni kapabilmek için hummalı bir çaba harcıyor.

İSDEMİR'i özelleştirme saldırısının somut olarak gündeme getirildiği dönemde, komünistler özgül araçlarla müdahale çabası içerisinde oldular. O dönemde nelerin yapıldığını anlatmak yararlı olacaktır.

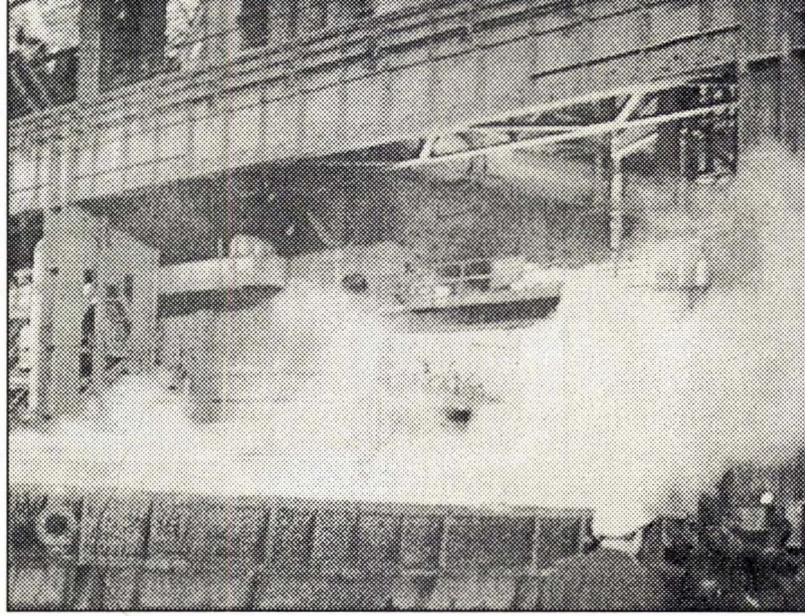
İlk elden, özelleştirmeye karşı duyarlı kadrolu işçilerle yapılan sohbet ve tartışmalar ışığında, özelleştirmeye karşı bir işçi komisyonu oluşturuldu. Komisyondaki işçiler düzen partilerinden reformistlere kadar çok farklı uçların "temsilciler"inden oluşmaktaydı. MHP'sinden CHP'sine kadar farklı eğilimleri olan işçilerle ilk dönem yapılan toplantılarda, özelleştirmenin ne menem bir saldırı olduğu tartışıldı, bir bilinç açıklığı oluşturmak için yoğun bir çaba harcandı.

Komisyondaki işçilerin başlangıçta özelleştirme karşısındaki bilinci; özelleştirmeye karşı çıkmayan, "özelleştirme, ama nasıl bir özelleştirme?" gibi, oldukça geri bir düzeydeydi. Bu düzeyi belirleyen, sermaye partilerinin ürettikleri politikalarıydı. Komisyondaki işçiler de bunu gizlemiyorlardı. CHP'nin "özelleştirme değil, özzerkleştirme" adı altında savunduğu özelleştirme anlayışı komisyonda da yankısını buluyordu. MHP'li ve ANAP'lı işçiler ise, partilerinin özelleştirmeye karşı çıkmayan tutumlarını bilmelerine rağmen, "iki arada bir derede" bir tutum sergiliyorlardı. MHP'li kimi işçilerin radikal tutumlarının ve komisyonda oynamaya çalıştıkları aktif rolün ise farklı nedenleri vardı.

İşçi arkadaşların özelleştirme karşısında asgari düzeyde bir ortak tutum sergileyebilmeleri, belli tartışmalar ışığında mümkün olabildi. Yerel TV'ler ve basın bu açıdan değerlendirildi. 15-20 bin civarında bildiri fabrikada ve farklı yerlerde dağıtıldı. Komisyon toplantılarına katılan işçilerin sayısı 60-70'in üzerine çıktı.

Baskı ve engellemeler de eksik olmadı. Komisyon üyesi işçiler fabrikada idarenin ve Öz Çelik-İş'in adamlarının fiili ve sözlü sataşmaları ile yüzyüze kaldılar. Sendikanın komisyonu içten dağıtmak için gösterdiği çabaların ardı arkası kesilmedi. "Bunlar bölücüdür, teröristtir" diye propaganda yapıldı, işin içerisine partiler sokulmaya çalışıldı.

Sendika seçimlerinin gündeme gelmesiyle birlikte, işçi komisyonundaki işçilerin "sendikal muhalefet" çalışmalarına girişmeleri, devletin özelleştirme saldırısı karşısında yaşananlara farklı bir ton kazandırdı. Özelleştirmeye karşı işçi kitlesine yönelik çalışma, fiilen sendikal muhalefet çalışmasına dönüştü. Sendikal muhalefetin son derece düşük bir oyla seçimleri kaybetmesi, komisyonun miadını doldurmasını hızlandırdı. Komisyonun bileşiminin genişletilmesi için önemli bir mücadele dinamiği anlamına gelen taşeron işçilerinin (4.500 taşeron işçisi) duyarlı kesimlerini bu platforma katma çabalarımız ise, kadrolu işçilerin ilgisizliği yüzünden başarıya ulaşamadı. Komünistler

bu dönemde "İSDEMİR İşçileri" imzalı bir bildirin dağıtımını da organize ettiler.

Devlet iki yılı aşkın bir süredir, kimi zaman özelleştirmeyi "gündem"den düşürerek, işçilerde bekle-gör eğilimini, umutsuzluğu yaymaya çalıştı. Öz Çelik-İş Sendikası'nın patrandan daha patron tutumu, kastlaşmış bürokratik yapılanması, işçilerin karşısına hem işveren olan devleti hem de sendikayı çıkarmış bulunuyor. Sermaye partileri, devlet ve sendika üçlüsü arasına sıkıştırılmış olan işçi kitlesinin 1.5 yılı aşkın süren sessizliği, özelleştirmenin yeniden sıcaklaştırıldığı bugün, kırılma ve yeniden hareketlenme potansiyelleri taşımaktadır. Son iki yıldır özelleştirmenin gündeme alınmasıyla birlikte emekli olan işçi sayısı da artmış bulunuyor. Toplu paraların bir dönem geciktirilmesi kısmi bir hoşnutsuzluk yaratsa da, kadrolu işçilerin sayısındaki ciddi düşüş, "emekli olalım da kurtulalım" düşüncesini de geliştirdi.

Düzenin kurumları tarafından hegemonya altına alınmış olan işçilerin bu çemberi kırabilmesi, tüm olumsuzluklara rağmen olanaklıdır. Fakat taşeron işçiler, örgütlenme çabalarının ana odağı haline getirilemezse, bunu başarmak pek mümkün görünmüyor. Çünkü bu işçiler kimi zaman ortaya koydukları eylemlerle hareketlenme dinamizmini gösterdiler. Kadrolu işçilerin sahip çıkmaması, sonuca gitmelerini engelledi. Taşeron işçilerinin bir kısmı sözde sendikalı. Sendika taşeron işçilerinin muhalefetini bertaraf etmek için sahtekarca oyunlar oynamaya devam ediyor. Kadrolu işçilerin aldığı "yüksek ücret"le taşeron işçilerinin aldığı 80-100 milyon civarında ücret, her iki kesimin karşılıklı önyargılarını güçlendiriyor.

İSDEMİR'i satış senaryoları hala belirginleşmiş değil. Sendika yönetiminin birbuçuk yıl önce götürdüğü teklif bizzat Ecevit tarafından reddedildi. Fabrikanın tek bir sermaye birimine satılacağı açıklandı. IMF'nin ve diğer sermaye çevrelerinin dönemselsel olarak değişen politikaları nedeniyle, özelleştirme bugüne kadar sürüncemede kaldı.

Bugün iktidar, işçi sınıfı ve emekçilere yönelik saldırı paketlerini uygulama kararlılığıyla, İSDEMİR'i diğer kimi KİT'lerle birlikte topun ağzına getirmiş bulunmaktadır. Öz Çelik-İş, başarılarını göklere çıkardığı KARDEMİR örneğinde (KARDEMİR'de yaşananlar tam bir fiyasko ve işçiler üzerinde katmerlenmiş bir sömürü sözkonusu)

olduğu gibi, İSDEMİR'in kendilerine satılması için kollarını yeniden sıvadı. İskenderun "yerel" sanayicileri ile kimi odaların yerel TV'lerde yaptıkları şov yeni değil. İSDEMİR'in "dışarıdan" bir tekele satılmasının zararlı olduğu, İskenderun halkının bu kaynaktan mahrum bırakılmaması gerektiği üzerine yapılan açıklamalar da yeni değil. Öz Çelik-İş önderliğinde oluşturulan "İSDEMİR Özelleştirme Müteşebbis Hareketi", fabrikayı başkalarının değil kendilerinin yağmalaması için ısrarla çalışmalarını sürdürüyor. Bu "müteşebbis"in içinde, ucu açık olmak kaydıyla, İskenderun Ticaret ve Sanayi Odası ile Deniz Ticaret Odası da bulunuyor. Sendika Genel Sekreteri Cengiz Gül şunları söylüyor:

"23 Şubat'ta Ankara'da yapacağımız toplantıda nihai karar verilecek ve fabrika katılım payları netleşecek. Bir zamanlar ülkemizin döviz fabrikası olan İSDEMİR'in yöre halkına maledilmesi için gerekli her türlü çalışma yapılmaktadır. Aramıza yabancı ortak da alabiliriz."

İşçilerin en sıradan taleplerini bastırmaktan, işçi düşmanlığı yapmaktan utanmayan bu yüzüstüler takımı, konfederasyonların "merkezi" kararlarına rağmen, mezarda emekliliğe karşı İskenderun'da oluşturulan sendika platformuna fiili olarak katılmamışlardır. İşçilerin katılma taleplerine rağmen, 24 Temmuz Ankara mitingine yalnızca 15-20 yalakayla birlikte gittiler. Fabrikadaki işçi kitlesi sendikanın bu kirli yüzünü bilmekte, ama alternatif bir odak göremediği yerde suskunluğu tercih etmektedir.

Öyleyse ne yapılmalı? Zoru başarmaktan başka bir yol olmadığını biliyoruz. Ama ilk elden yapılması gereken, geçmiş deneyimlerden gerekli dersleri çıkararak yeni bir komitenin örgütlenmesidir. Bu olmazsa olmaz bir koşuldur. Bu komite çalışmasının taşeron firmalarda çalışan işçilerin duyarlı kesimlerinden bağımsız olması, başarısızlığı koşullayacaktır. Geçmişin deneyimi üzerinden bugün böyle bir komitenin kurulması olanaksız değildir. Sınıfın ihtiyaçlarına kilitlenen bir çalışma perspektifiyle, bu alana yönelik çalışma yürüten ya da böyle bir eğilim içerisinde olan kesimlerle birlikte hareket etmekten kaçınmamak gerekiyor. Biraraya gelinerek sorunu masaya yatırmak, müdahalenin araç ve yöntemlerini irdeleyen bir çaba içerisine girmek, sürece zaman kaybetmeden müdahale olanaklarını geliştirecektir.

Komünistlerin ve devrimcilerin İSDEMİR'in özelleştirilmesine karşı ortak duruş sergileyebilmeleri, güçlerin sınırlılığına takılmayan bir cüretle harekete geçmeleri gerekiyor. Bu çaba yalnızca İSDEMİR'in özelleştirilmesi sorunuyla sınırlı kalmamalı; Yazıcılar, Ekinciler, Noksel, A Metal, Tosalı Çelik ve Filtre vb. fabrikalarda yaşanan ortak sorunlar karşısında (sendikasızlaştırma, taşeronlaştırma, sigorta, zorunlu mesai, fazla çalıştırma, iş güvenliği vb.) bu işletmelerdeki öncü işçileri eğitmeyi de hedeflemelidir. İşçi platformlarının ve bültenlerin gündeme getirilmesi çalışmanın acil ihtiyaçları durumundadır. Kısa vadede sonuç alma beklentisi içine girilmemeli, uzun soluklu bir çalışma örgütlenmelidir.

Alt kademe sendika bürokratlarının işçi sınıfına vereceği hiçbir şey yoktur İİSSP "eylem kararları" almak için toplandı!

H. Yağmur

Istanbul İşçi Sendikaları Şubeler Platformu (İİSSP) adına bir süre önce yapılan açıklamada şunlar söyleniyor: "Bir yandan yoğun saldırıları var. Çıkarılan yasalarla, özelleştirmelerle, kıdem tazminatımıza göz dikilerek, bizi yoketmeye çalışıyorlar. Artık gidecek yerimiz kalmadı. Türk-İş Başkanlar Kurulu hiçbir şey yapmıyor. Sorunların çözümü yolunda hiçbir çaba göstermiyor."

Sorunların çözümü yolunda adım atmama tutumu acaba sadece sendika bürokratlarının pratiği midir? Alt kademe sendika bürokratları sınıfa dönük saldırıları boşa çıkarmak için bugüne kadar pratik bir çaba göstermişler midir? Bu sorulara olumlu yanıtlar vermek mümkün değil. Tüm süreçler boyunca alt kademe sendika bürokratlarının tutumu, sorunları tanımlamakla yetinmek, çözümü noktasında tepedeki sendika bürokratlarına yaslanmaya çalışmak, her yenilgi sonrasında ise, işçi sınıfının biriken öfkesini hain sendika bürokratlarına yönelterek işin içinden sıyrılmak üzerinden şekillendi. Bu reformistler takımı, "Saldırıları yoğunlaştı, direnmeliyiz. Genel grev yapmalıyız" türünden sözlerle, mücadeleden yana tutum aldıklarını sanıyorlar.

Sınıf mücadelesinin önemine sık sık vurgu yapmak, sınıfa dönük eylemsel çağrılarda bulunmak elbetteki anlamlıdır. Ama sınıfın güvenini kazanmak, ancak bu çağrılarının gereği olan pratik tutumları ortaya koymakla mümkündür. Sorun somut pratik bir hazırlığa girilerek, sendika bürokratlarının sınıfın önüne ördüğü barikatları parçalayarak çözülebilir ancak. Elbette ki böylesi bir başarıya da ancak etkin bir mücadeleyi örgütlemekle ulaşılabilir. Her saldırı döneminde durumun vahameti üzerine nutuklar çekip, sıra pratiğe geldiğinde ortalarda gözükmeyenlerin sınıfa güvenmesi mümkün değildir.

İşçi sınıfının ihtiyacı, hiç de soyut eylem propagandaları yapmak (ki çoğu zaman İİSSP bunu dahi yapmadı), eylem kararları almak, eyleme çok iyi hazırlandıkları görüntüsünü vermeye çalışmak değildir. Sendika ihanet şebekesini aşma potansiyeli taşıyan birleşik militan bir mücadele hattını örne çabası, kendisine ilerici ya da devrimciyim diyen her işçi platformunun temel görevidir. Sermayenin saldırılarını boşa çıkartmak böyle politik bir pratikle mümkündür. Ama İİSSP, tüm süreçler boyunca pratikten uzak tutumuyla, çok konuşan ama iş yapmayan bir platform ünvanını kazandı. Üstelik işçi sınıfının en dinamik kesimini oluşturan ilerici devrimci kesimlerinden de büyük oranda tecrit oldu.

İİSSP ilerici bir platform misyonunun gerektirdiği herhangi bir politik duruşu bile ortaya koymadı. Demokratik hak ve özgürlüklerin kırıntısı yok, yargısız infazlar, gözaltında kayıplar, faili meçhul cinayetler ayyuka çıkmış. Ankara'nın göbeğinde on devrimci tutsak katledilmiş. Kürt halkının imha ve inkarına dayanan politikalar pervasızca uygulanıyor. Emperyalizme iktisadi ve siyasi bağımlılık iyice derinleşiyor, vb. Tüm bunlara karşın, İİSSP'den en ufak bir politik tepki sözkonusu değil.

Geçmişte burjuva demokrasinin savunucusu DISK iyi kötü siyasal gelişmelere ilgi gösterir, politik tutum alırdı. Örneğin 1976 DGM'lere hayır kampanyası ve Maraş katliamı sonrası iş bırakmalar vb. Liberal-reformist EMEP'in büyük oranda damgasını vurduğu İİSSP, mangalda kül bırakmayan açıklamalarına rağmen, en ufak bir demokratik refleks göstermemiş, demokratik hak ve özgürlüklerden yoksunluğa karşı sınıfı harekete geçirmek için hiçbir çaba harcamamıştır. Tersine, sınıfın politikleşmesini kolaylaştıracak tutumlardan özenle kaçınmıştır.

Sınıfın ekonomik talepleri doğrultusunda alt kademe

sendika bürokratları hangi pratik eylemliliklerin altına imza atmışlardır? Bu soruya da olumlu yanıt vermek mümkün değil. Her seferinde sınıf hareketliliğinin arkasından sürüklenmişler, kendiliğinden hareketin verili politik düzeyine denk tutumlar almışlardır. En iddialı söylemlerle "önderlik" etmeye çalıştıkları "20 Temmuz Genel Eylemi", ikiyüzlülüklerine, kaçınıklıklarına tanıklık etmiştir. Alt sendika bürokratlarının 20 Temmuz pratiği, eylemliliğe dönük en ufak bir hazırlığa girişmemek olarak tanımlanabilir. Öyle ki, 20 Temmuz'a hazırlık çerçevesinde işyeri toplantıları bir yana temsilciler toplantısı bile yapılmamıştır.

İşçi sınıfına işsizliğin, açlığın, sefaletin, özelleştirmenin dayatıldığı, ücretlerde %70'lere varan kayıpların yaşandığı 5 Nisan '94 sonrası, işçi sınıfının önemli bir hareketliliği sözkonusuydu. Sınıfın çeşitli bölükleri direnişçi bir tutumla fabrikalarını terk etmeye, işgal ederek, kapatılmasını engelliyordu. Sendika bürokrasisini eyleme geçme noktasında büyük bir basınçla zorluyordu. İşte bu hareketlilik süreci sonunda hain sendika bürokratları 20 Temmuz genel eylem kararını almak zorunda kaldı ve eylemi etkisizleştirmek için çaba harcadı. Ama yine de İİSSP İstanbul'da bir parça eylemin başarısı için sürece yüklenseydi, bünyesinde bulunan stratejik işletmelerdeki örgütlü şubeleri harekete geçirebilseydi, 20 Temmuz yenilgisi engellenebilirdi.

Geçen yıl mezarda emeklilik ve tahkim saldırısına karşı işçi ve emekçiler alanlara çıktılar. Kesintisiz militan bir eylemlilik süreci birbuçuk ay boyunca sürdü. Emek Platformu kuruldu. Ama Emek Platformu'nun içinde emeğin düşmanı hainler vardı. Eylemlilikler süreci boyunca sınıf hareketini hep sabote etmeye çalıştılar. Türk-İş, Hak-İş 24 Temmuz genel eyleminden son anda çekildi. Tüm bu süreç boyunca İİSSP ne yaptı? Deprem yarattığı toz duman arasında sermaye devleti büyük bir pervasızlıkla yasaları meclisten geçirirken, İİSSP süreci boş gözlerle izledi. Sendika ihanet şebekesinin ardından her zaman olduğu gibi sürüklendi.

İİSSP nasıl doğdu?

İİSSP'nin sözkonusu pratiklerin anlaşılması, doğduğu sürecin ve ona damgasını vuran politik anlayışların kavranmasıyla mümkündür.

24 Ocak Kararları'nı uygulamak 12 Eylül karşı-devrimiyle mümkün olabildi. Sınıfın ekonomik-demokratik kazanımları trpalandı. İşçi sınıfı 24 Ocak yıkım programına karşı dipten dibe biriken hoşnutsuzluk ve öfkesini '80'li yılların ortasından itibaren eylemsel bir süreçle açığa vurmaya başladı. '89'a kadar daha çok pasif eylemliliklerle kendini ortaya koyan sınıf hareketi, '89'dan itibaren birleşik militan bir düzey kazanmaya başladı. '90 yılı, sınıfın birleşik militan mücadelesinde bir sıçrama yılıydı. Zonguldak direnişiyle sınıfın hareketliliği zirvesine çıkmıştı.

Eylemliliklerin en temel özelliği güçlü bir taban dinamizmi ve örgütlülüğüne dayanmasıydı. Bu zemin aynı zamanda sınıfın politikleşmesi çerçevesinde devrimci müdahalenin yolunu da düzlüyordu. Sınıfın ileri kesimlerinin devrimci örgütlere ilgisi artmış, devrimci sınıf mücadelesinin nesnel zemini güçlenmişti. Ancak sınıf devrimci öncülle buluşmadığı koşullarda, ihanetçi yüzünü bilmesine rağmen sendika bürokratlarının önderliğini aşan bir mücadeleye yönelemedi. Sınıf hareketinin dipten gelen dalgasının yarattığı basınçla, sendika ağaları 3 Ocak '91 "genel grev" kararını aldılar. İşçi sınıfının mücadele isteği ve kararlılığı çok iyi bir düzeydeydi. Ancak eyleme hazırlık

düzezi sözkonusu olduğunda öncünün önemi tartışılmazdı. "Öncülük" ihanet şebekesinde olunca, ortaya 3 Ocak pijamalı soytarılığı çıktı.

Daha sonraki süreç sınıf hareketi açısından bir dizi olumsuz sonuç üretti. Bir dönemin mücadelecisi birikimi ve deneyiminin taşıyıcısı ilerici, öncü, devrimci işçilerin büyük bir kısmı tensikatlarla biçildi. Birbiri ardı sıra hak kayıpları başladı. En önemlisi de, dönem dönem dalgalanmalar yaşasa da, sınıf hareketi uzun bir durağanlık sürecine girdi.

Sendika bürokrasisinin bu alçakça ihaneti işçi sınıfının öfkesini daha da büyüttü. İİSSP tam da böylesi bir sürecin yan ürünü olarak ortaya çıktı. İşçi sınıfının kendiliğinden bilincinin sınırlarındaki politik hassasiyetini esas alan bir platformdu. Ekonomik-sendikal hak ve kayıpların karşılanması çerçevesiyle kendini sınırladı. Bu dönemde, söylemde radikalliği elden bırakmayan şube yöneticileri genel merkezlere taşınabildi. Sınıfın öfkesine denk düşen söylemleri dilinden düşürmeyenler de sendika şubelerine taşındı.

İİSSP ilk kurulduğu andan itibaren iki temel zaafın üzerinde yükselen bir zayıflık içindeydi. İlki, İİSSP içinde yer alan kimi şube başkanlarının sınıfla organik ilişkilerden yoksun olmasıydı. Aslında bunların bir kısmı ekonomik-demokratik hakları için mücadele etmek istiyorlardı. Ama sınıftan kopuk olmaları bunu engelledi. İkincisi ise, sınıfla belli ilişkilere sahip olanların, sınıf hareketliliği ve eylemliliği çerçevesinde kılını kıpırdatmamalarıydı. 20 Temmuz bu ikiyüzlülüğe tanıklık etti. Lafta radikalliği kimseye bırakmayan bürokratlar, söylemlerine denk düşen hiçbir çaba ortaya koymadılar.

Bu iki tutumun bileşkesi zayıflık sürdürdüğü koşullarda, ne söylediğinden bağımsız olarak, alt kademe sendika bürokratlarının eyleme ve mücadeleye dönük bir refleksi sözkonusu olamaz.

Alt kademe bürokratların en büyük korkusu devrimci sınıf mücadelesidir

Sermaye devleti sosyal yıkım programını uygulamada iyice pervasızlaştı. En ufak bir tavize dahi tahammülü yok. Zira tekelci sermayenin yapısal krizini yönetebilmesinin biricik yolu dış finansmandır. Bunun adresi ise IMF ve Dünya Bankası'dır. IMF ve Dünya Bankası borç ödemelerinin güvenceye alınması koşuluyla kredi musluklarını açıyor. Bundan dolayı ekonomik ve mali politikaları IMF belirliyor ve yönetiyor. Faturayı işçi ve emekçilerin ödemesine dair yıkım programlarını ardarda dayatıyor.

Dolayısıyla bugün en küçük ekonomik kazanımlar için bile militan bir kitle mücadelesi gerekiyor. Bu nedenle alt kademe sendika bürokratları, ekonomik kazanımlar çerçevesinde bir mücadeleyi omuzlamaktan bile uzak kaldılar.

Sermayenin saldırılarını püskürtmenin biricik yolu işçi ve emekçilerin militan mücadelesidir. Sermaye iktidarı, Temmuz-Ağustos eylemliliklerinin yarattığı dalgadan depremin yarattığı ortamdaki yararlanarak kurtulabilirdi. Ama bu süreç sınıfın ileri devrimci dinamiklerinde, saldırıların kapsamı, sermayenin pervasızlığı, sendika ihanet şebekesinin niteliği noktasında önemli açıklıklar sağladı. Kendi gücüne dayalı taban örgütlülüklerine inanç ve güven arttı.

Aynı zamanda işçi sınıfının ilerici ve devrimci dinamiklerini içinde taşıyan sınıf bölüklerinde, alt kademe sendika bürokratlarının iş yapmayan, siyasal süreçlerden uzak duran, devrime, devrimciliğe düşman platformlarını aşan devrimci işçi platformu potansiyeli taşıyan politik bakışları da giderek güçleniyor.

Parti programında "eme

Sosyalizm, çalışan insanın özgürlüğe ve sosyal kurtuluşa kavuşturulması demektir. Biz çalışan, çalışmasıyla yaşamı vareden sınıf için mücadele ediyoruz, bu sınıfın devrimcileriyiz. Bu sınıf kapitalistler için bir üretim nesnesidir, canlı bir alettir. Kapitalist onu kullanabildiği ölçüde kullanır ve kullanımdan düştüğü andan itibaren de kapı dışarı eder. Emegın korunmasında kapitalistlerin bu açıdan herhangi bir çıkarları yoktur. Eğer kapitalistler çok ciddi bir işgücü sıkıntısı içerisinde olsalardı, bu durumda belki emegın korunmasına bir parça bir önem verebilirlerdi, bu zorunluluğu duyabilirlerdi. Nitekim tarihte belli evrelerde, belli ülke yönetimleri bu açıdan belli tedbirler almak ihtiyacı duyabilmişlerdir. İnsan kuşaklarının dejenerasyonu, fiziki çürüme, Fransa örneğinde olduğu gibi, hükümetleri belli tedbirler almak zorunda bırakabilmiştir. Ama çağdaş tekniğin gelişme düzeyi, sürekli büyüyen yedek sanayi ordusu, sermayeyi böyle bir kaygıdan alıkoyuyor. Kapsamlı işgücü arzı içerisinde işine en uygun olanları almak, çalıştırmak, tüketmek, ardından kapı dışarı etmek ve üretime yenileriyle devam etmek planında sermaye rahat bir hareket alanına sahiptir. Bundan dolayı da burjuvazi emegın korunmasına, işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesine karşı tamamen ilgisizdir.

Burada sunulan "Parti programında 'emegın korunması' sorunu", TKİP Kuruluş Kongresi'nin ön hazırlık tartışmaları sürecinde ve "Sınıf hareketinin sorunları" gündemi çerçevesinde ele alınmıştır. Tartışmaların konu dışına taşan bölümlerine burada yer verilmemiştir.

Cihan: Program tartışmalarında eksik bıraktığımız bir bölümü, "emegın korunması" bölümünü, sınıf çalışmasının sorunları gündemi çerçevesinde tartışmak durumundayız. Bütün ciddi marksist programlarda böyle bir bölüm var, bizim programımızda da olmalı.

Emegın korunması mücadelesinin anlamı ve amacı

Kapitalizm işçi sınıfı için yalnızca acımasız bir baskı rejimi değil, yanısıra yoğun bir iktisadi sömürü ve manevi yıkım düzenidir. Emegın korunması; sömürüyü sınırlama, işçinin çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme anlamına gelmektedir. Amaç;

işçi sınıfını fiziksel ve zihinsel çürümeden ve yozlaşmadan korumak, yanısıra, bu mücadele içinde devrimci sınıf bilincine kavuşmasını kolaylaştırmak ve iktidar uğruna verdiği mücadelede güç biriktirmesini sağlamaktır.

Fiziksel yozlaşma; çok çalışıp çok yorulan, iyi beslenemeyen, kötü koşullarda barınan, sağlık sorunları yaşayan, sağlık bakımı imkanlarından yoksun olan işçi sınıfı kuşaklarının güçten düşmesi, zayıflaması, tükenmesi anlamına gelir. Bunu biz bedensel yozlaşma olarak da anlayabiliriz. Çok çalışmak, çok yorulmak, kötü çalışma koşulları içinde bulunmak, iyi beslenememek ve tüm bu yoksunlukların yarattığı yıpranmışlığı sınıfın yeni kuşaklarına aktarmak, sınıfı fiziki çürümeyle yüzyüze bırakır. Emegın korunması için mücadele, bunu kapitalizm koşullarında mümkün olduğunca sınırlamak amacı taşır.

İkincisi, ağır çalışma ve yaşam koşulları, işçi sınıfını aynı zamanda zihinsel bir çürümeye, dejenerasyona da iter. Eğitilememek, sosyal-kültürel yaşama katılamamak, kültürel hizmetlerden yararlanamamak, uzun ve ağır çalışma koşullarından dolayı okuyamamak, düşünememek, tartışamamak, sosyal etkinliklerin ve yaşamın dışında kalmak -tüm bunlar, işçi sınıfının zihinsel gelişmesini etkiler, onu kültürel ve moral bir yıkıma sürükler.

Ve aynı nedenle, işçi sınıfının siyasal gelişmesini de etkiler. Sanıldığı gibi, ağır baskı ve yoğun sömürü koşulları, hiç de kendi başına işçi sınıfının kolayca bilinçlenmesine ve mücadeleye yönelmesine yol açmaz. Bu, aynı zamanda, işçi sınıfını, işçi sınıfı kuşaklarını kültürel-manevi dejenerasyona da götürür. Emegın korunması mücadelesinden amaç aynı zamanda bu zihinsel yozlaşmanın da önünü almaktır. Kapitalizm koşullarında mümkün olduğu ölçüde bunu başarabilmektir. Ve bunda başarı sağlanabildiği ölçüde, bu, işçi sınıfı kitlelerinin siyasal bilinçlenmesini ve sınıf hareketinin gelişimini de kolaylaştırır. Bugünün Türkiye'sine bakın, 12 Eylül rejiminin yarattığı emekçi insan yığınlarına bakın; baskı, ağır çalışma ve sömürü koşullarının işçi sınıfını fiziki çürüme ve bozulmanın ötesinde, nasıl bir zihinsel ve kültürel çöküşe ittiğini görürsünüz.

Sosyalizm, çalışan insanın özgürlüğe ve sosyal kurtuluşa kavuşturulması demektir. Biz çalışan, çalışmasıyla yaşamı vareden sınıf için mücadele ediyoruz, bu sınıfın devrimcileriyiz. Bu sınıf kapitalistler için bir üretim nesnesidir, canlı bir alettir. Kapitalist onu kullanabildiği ölçüde kullanır ve kullanımdan düştüğü andan itibaren de kapı dışarı eder. Emegın korunmasında kapitalistlerin bu açıdan herhangi bir çıkarları yoktur. Eğer kapitalistler çok ciddi bir işgücü sıkıntısı içerisinde olsalardı, bu durumda belki emegın korunmasına bir parça bir önem verebilirlerdi, bu zorunluluğu duyabilirlerdi. Nitekim tarihte belli evrelerde, belli ülke yönetimleri bu açıdan belli tedbirler almak ihtiyacı duyabilmişlerdir. İnsan kuşaklarının dejenerasyonu, fiziki çürüme, Fransa örneğinde olduğu gibi, hükümetleri belli tedbirler almak zorunda bırakabilmiştir.

Ama çağdaş tekniğin gelişme düzeyi, sürekli büyüyen yedek sanayi ordusu, sermayeyi böyle bir kaygıdan alıkoyuyor. Kapsamlı işgücü arzı içerisinde işine en uygun olanları almak, çalıştırmak, tüketmek, ardından kapı dışarı etmek ve üretime yenileriyle

devam etmek planında sermaye rahat bir hareket alanına sahiptir. Bundan dolayı da burjuvazi emegın korunmasına, işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarının düzeltilmesine karşı tamamen ilgisizdir. Tersine, o durumu daha da ağırlaştırmaya bakar. Zira bu onun aşırı kâr hırsıyla çok bağlantılı bir alandır. Bu doğrudan sömürü süreciyle, sömürünün yoğunlaştırılmasıyla ilgili bir sorundur. İşçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarını iyileştirmek demek, işçi sınıfının yarattığı artı-değerden işçilerin alacağı payı çoğaltmak demektir. O ölçüde de kapitalistin kârını azaltmak demektir. Dolayısıyla, bu uğurda savaş, doğrudan üretim süreci içerisinde ve yaratılan değerlerin paylaşımına ilişkin bir savaştır.

Kapitalizm koşullarında iktisadi güç, bununla bağlantılı olarak siyasal güç sermayenin elinde olduğu sürece, gerçek anlamda emegın korunması olanaksızdır. Kuşkusuz bunu emegın tam korunması anlamında söylüyorum. Ama bunu mümkün sınırlar içerisinde yapabilmek, bu alanda kısmi başarılar elde etmek mümkündür. Hem mümkün olana ulaşabilmek için, hem de mümkün olana ulaşma mücadelesi içerisinde işçi sınıfını sistemin kendisine karşı eğitmek ve bilinçlendirmek için, bu mücadeleyi yürütmek gereklidir.

Şuraya geleceğim. Bu mücadele, bizim için öyle basitçe, işçileri kolayından cezbetmeye uygun bir araç sorunu değildir. Sınıf devrimcileri olarak biz işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşullarına ilgisiz kalamayız. Bu kendi sınıfımızın bedensel ve zihinsel sağlığı sorundur bizim için. Dolayısıyla, işçi sınıfını mücadeleye kazanmak, eğitmek, bilinçlendirmek için basit bir istismar konusu değil, emegın korunması sorunu bizim için. Burada insani kaygılarımız da var deyim uygunsu. Kapitalizm egemen olduğu sürece çalışan insan yığınlarının yaşam koşullarındaki kısmi iyileştirmeler bizim için aynı zamanda bu sınıfa karşı, bu sınıfın bir parçası olmanın getirdiği insani ve sınıfsal bir kaygı konusudur. Ama biz bu mücadeleler içerisinde işçi sınıfını devrime ve iktidara hazırlamaya çalışırız. Biz ücretli köleliği sınırlamaya değil, temelden yıkmaya bakarız. Emegın korunması mücadelesini de böyle bir perspektifle yürütürüz. Dolayısıyla işçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarını iyileştirme doğrultusunda sağladığımız her başarı, aynı zamanda işçi sınıfını burjuva egemenlik ilişkilerine karşı, kapitalist sistemin kendisine karşı mücadeleye kazanmanın da bir basamağı ve olanağıdır bizim için.

Genelde meselenin anlamı ve kapsamı bu. Sınıf çalışması bahsinde gündeme getirdim buna ilişkin tartışmayı. Bunu anlamlı ve işlevli buluyorum. Zira bu mücadele bize çok geniş ve verimli bir günlük mücadele alanı sunmaktadır. Günlük mücadelemizin bir temel alanı da budur; emegın korunmasına ilişkin istemler uğruna mücadeledir. Bundan ibaret değil kuşkusuz. Toplumsal istemler gibi daha genel bir alan var, ki bu öteki çalışan emekçi katmanları da kesiyor. Demokratik-siyasal haklar denilen bir alan var, tüm emekçileri ve ezilenleri bir arada kesiyor. Ve nihayet, emegın korunması kapsamına giren ve daha çok da iktisadi mücadele alanı diyeceğimiz böyle bir alan var. Bu üç alan birarada, günlük mücadelemizin genel güncel hareket noktalarını oluşturmaktadır. Biz bu gündelik hareket noktalarından giderek işçi sınıfını devrimci siyasal mücadeleye, giderek

emeğin korunması" sorunu

devrimci iktidar mücadelesine kazanmaya çalışırız.

Marks'tan Lenin'e emeğin korunması sorunu

Önemini vurgulamak bakımından, emeğin korunmasının klasiklerdeki kaynaklarına değinmek istiyorum. *Kapital*'in birinci cildi iktisadi kategorilerin soyut teorik açıklamasıyla başlar. Ama, sömürü ilişkilerinin, artı-değerin ve artı-değere kapitalist tarafından el konulmasının anlatıldığı bölümlerden itibaren bu mesele, İngiliz kapitalizminin oluşturduğu laboratuvar üzerinden, çok geniş bir biçimde işçi sınıfı kuşaklarının yaşam ve çalışma koşullarına ilişkin anlatımlara bağlanır. Fabrika müfettişlerinin hazırladığı ünlü parlamento raporlarının çok geniş dökümlerinden yer yer ayrıntılara inilerek yararlanılır. İşçi sınıfının nasıl hayvani bir biçimde uzun süreler halinde ve çok ağır çalışma koşulları içinde çalıştırıldığı ve işçinin canlı özünün sermaye tarafından nasıl yoğun bir biçimde emilip tüketildiği üzerine çok geniş anlatımlara yer verilir. Tümüyle teorik bir kitapta meselenin bu kadar geniş ele alınmasının çok özel bir anlamı ve mantığı vardır. Marks bu sorunu işgünü açısından, çalışma koşulları açısından, kadın ve çocuk emeğinin kullanılması açısından ele alır. Kapitalizmin gayri insaniliği, sermayenin kâr hırsı mantığı, bu uğurda çalışan insanın basit bir çalışma nesnesi olarak kullanılması çerçevesinde, kapitalizmin gayri insani özünü etkili bir biçimde ortaya koymaya özel bir önem verir.

Öte yandan, işçi sınıfı mücadelesinin üç temel alanı olduğunu biliyoruz. İktisadi mücadele alanının işçi sınıfının mücadelesinin üç temel alanından biri olarak tanımlanması, bu açıdan dikkate değerdir. Engels bu tanımlamayı teorik bir mantık içerisinde yapar. Lenin bunu "*Ne Yapmalı?*"da aktarır. İktisadi mücadelenin sınıf mücadelesinin temel bir alanı olmasını, emeğin korunması uğruna mücadelenin önemine de bir gösterge saymak gerekiyor.

Öte yandan devrim mücadeleleri tarihine, 19. yüzyılın kitlesel işçi partileri olan sosyal-demokrat partilerin güçlenme süreçlerine baktığımız zaman, bu uğurdaki mücadelelerinin başarısının onları geniş işçi yığınları ile birleştirdiğini somut olarak görebiliyoruz. Bu partilerin çok geniş işçi yığınlarıyla buluşmayı başarabilmesi, çok büyük ölçüde emeğin korunması ve siyasal haklar uğruna verdiği mücadeleler içerisinde olmuştur.

Beri yandan, devrim mücadelelerine, özellikle Rus devrimi deneyimine baktığımızda, iktisadi mücadelelerin siyasal mücadelelerle, iktisadi istemler uğruna mücadelenin siyasal istemler uğruna mücadeleyle birleşmesinin, devrimin, devrimci gelişmelerin, devrimci kitle hareketinin gelişmesinin etkili bir dinamiği olduğunu görürüz.

Rosa Luxemburg, 1905 Devrimi üzerine değerlendirmelerinde, bize bunun çok iyi ve canlı bir tablosunu sunmaktadır. Lenin, "*Ne Yapmalı?*"da, bu alanı genel bir mücadele platformuna dönüştüren ve kendi içinde amaçlaştıran ekonomistleri ideolojik olarak çökertmek için bu noktada biraz çubuk büküyor görünür, ki Lenin'in kendi deyimiyle de bu bir çubuk bükmedir. Emeğin korunması alanını ya da iktisadi mücadeleyi alıp kendi içinde bir platforma dönüştürmek ekonomizm ve reformizmdir. Tabii ki ekonomizm ve reformizm çok net ve sert bir biçimde

ezilmek, mahkum edilmek durumundadır. Ama buna karşı ideolojik açıklığa sahip olmak kaydıyla, iktisadi istemlerin ve iktisadi mücadelenin önemini küçümsemek söz konusu olamaz. Devrimlerin deneyimi iktisadi mücadeleyle siyasal mücadelenin içiçe geçmesinin, devrimci kitle hareketinin gelişme diyalektiğinin en temel unsuru olduğunu göstermektedir. Ki Lenin'in 1905 Devrim sonrası yazılarında, bizzat devrimin de sağladığı açıklıklar temeli üzerinde, bu temel önemde gerçek döne döne tekrarlanmaktadır. İktisadi mücadeleyle siyasal mücadelenin içiçe geçmesinin Rus devriminde güçlü bir kaldıraç rolü oynadığı vurgulanır.

Bu da, çok kısa olarak, işin teorideki ve tarihteki yeridir.

Emeğin korunması ve devrimci parti programının bütünlüğü

Programda bunun temel bir alt bölüm oluşturduğunu biliyoruz. Program teorik bölüme başlıyor. Kapitalizmin kaçınılmaz yıkılışı ve sosyalizmin kaçınılmaz doğuşu bu bölümde toplumsal gelişmenin nesnel dinamikleri ve yasallıkları üzerinden teorik olarak gerekçelendiriliyor. Programın siyasal bölümü, bu çerçevede işçi sınıfının devrimci görevlerini ve hedeflerini tanımlıyor. Programın emeğin korunması ve toplumsal istemlere ilişkin bölümü ise, işçi sınıfının kendi temel siyasal görevlerini, yani iktidar uğruna mücadelesini gerçekleştirmede bir köprü vazifesi görüyor. İşçi sınıfının kendini bulması, güç kazanması, mücadele gücü ve yeteneğini yükseltmesi imkanını sağlıyor. Bu bölüme programlarda yer verilmesi bu açıdan bir raslantı değil. Temel iktidar hedefi ile işçilerin günlük yaşamı ve mücadelesi arasında kurulmuş bir köprüdür programın bu bölümü. Reformun devrimle bütünlüğü alandır.

Fakat tarihe baktığımızda, demokratik ve sosyal reform istemleri ile birlikte bunun ciddi sapmalara konu edildiğini de görüyoruz. Sosyal-demokrat partilerin bu alandan giderek güç kazandıklarını, kitlesel partilere dönüştüğünü söyledim. Ama onlar aynı zamanda bu alanı temel ve belirleyici bir platforma da çevirdiler. Emeğin korunması ve toplumsal istemler uğruna mücadele, giderek zaman içerisinde kapitalizmi islah etme mücadelesine dönüştü. Kapitalizmi yıkmaya mücadelesi olmaktan çıktı, kapitalizmi yıkmaya hedefinden koptu, kapitalizmi kendi içerisinde reforme etme mücadelesine dönüştü. Bu temel üzerinde bu partiler yozlaştılar, reformculaştılar ve düzen partileri haline geldiler.

Böylece, emeğin korunması uğruna mücadeleyi bir platforma çeviren sağ sapmaya da işaret etmiş oldum. Reformizmin tarihsel temeli budur. Demokratik-siyasal haklar uğruna, artı emeğin korunması uğruna mücadeleyi kendi içinde bir platforma dönüştürmek, reformizmin tarihsel temelidir. Bu mücadeleyi temel devrimci hedeflerden, iktidar hedefinden koparmak ise reformizmin temel özelliğidir. Reformist kimliğin teorik özü ve esası budur.

Ama öte yandan bu alana ilgisiz kalmak da devrimci partilerin kitlelerle buluşmasını zora sokar, engeller. Eğer gündelik mücadelelerle temel hedefler arasındaki köprüleri başarıyla kuramazsak, devrimi

asla gerçek kılamayız. Çünkü yığınlar ancak gündelik kısmi mücadeleler içerisinde, kendi özdeneyimleri temelinde eğitilerek, daha ileri hedeflere ve mücadelelere kazanabilirler. Eğer bizim için yığınları kendi özdeneyimleri temelinde eğiterek mücadeleye kazanmak temel bir taktik ilke ise, bu ancak yığınların gündelik sorunlarından, onların kısmi taleplerinden giderek verilecek mücadeleler içerisinde başarılabilir. Yanısıra bu mücadeleler içerisinde bilinçlenmeyen, bu mücadeleler içinde güç, deneyim ve yetenek kazanmayan bir işçi sınıfı, burjuvaziye devirme yeteneği de gösteremez. Bundan dolayıdır ki, marksist programların bu bölümü, sadece "işçi sınıfını fiziki ve zihinsel çürümeden korumak için" demez, yanısıra, "kendi kurtuluşu uğruna mücadelede onun gücünü ve mücadele yeteneğini güçlendirmek için" de parti şu şu talepleri savunur, bunlar uğruna mücadele eder der. Emeğin korunması bölümünün girişinde genellikle böyle bir paragraf yer alır. Bu talepler uğruna mücadelenin amacına ışık tutan tanımlamalardır bunlar.

SİP programına bakın, böyle bölümler olmadığını görürsünüz. Biçim açısından gösterişli bir program. Temel hedefler, anti-kapitalist dönüşümler var. Yani iktidarı almış bir partinin yapacakları var. Partinin iktidarı nasıl alacağı, bu süreçteki istemleri konusunda ise herhangi bir şey yok. Bu tabii özünde sağcı olan teslimiyetçi bir 'sol'cu gevezelikten başka bir şey değil. Programlarında bunlara yer vermeseler bile, gündelik bir takım talepler formüle ettiklerini, bunlar uğruna mücadele ettiklerini biliyoruz. Bunu bir yana koyuyorum. Ama programda da bunun bir çerçevesi olmak durumunda. Nasıl ki programın devrime ve iktidara dayalı yönü teorik gerekçelendirmesini oradan alıyorsa, pratik gerçekleştirme olanağını, ya da köprüsünü diyeyim, siyasal ve iktisadi haklar uğruna mücadeleden alabilmek durumunda. Program bu noktada gündelik yaşama bağlanabilmek, temel hedefler ile onlara ulaşma sürecini organik olarak bütünlükte durumunda.

Dikkat ederseniz, bu, hem sınıf içerisindeki gündelik mücadelelere, hem de taktik sorunlara geniş bir alan açıyor. Zaten taktik mücadele platformudur bu aynı zamanda. Ama ben taktik sorunlara alan açıyor derken ek bir durumu kastediyorum. Biz taktik sorunlar üzerine tartışırken, proleter partinin devrimci taktiğinin temel ilkelerinden biri, yığınları kendi öz deneyimleri temelinde mücadele içerisinde eğitmek ve kazanmaktır diyeceğiz. Yığınlar ancak bu talepler uğruna mücadeleye çekildikleri ölçüde kendi özdeneyimleriyle gündelik mücadeleler içerisinde eğitilebilirler ve daha ileri devrimci hedeflere kazanılabilirler.

Bu alanda ileriye sürülen taleplerin mahiyetine daha somut olarak baktığımızda, bu talepler uğruna mücadelenin, işçi sınıfının sınıf olarak kendini, gücünü ve yeteneklerini fark etmesi, karşısındaki sınıfı tanıması, giderek onunla kendi arasındaki uçurumu görmesi bakımından ne denli elverişli olduğunu somut olarak göreceğiz.

Şunu demek istiyorum: Proleter kitlelere anti-kapitalist bilinç vermenin, onlara burjuvazi karşısında, karşı bir sınıf olduklarını göstermenin somut bir alanıdır söz konusu olan. Son derece verimli ve etkili bir alanıdır. Çünkü doğrudan üretim

süreciyle bağlantılıdır ve kapitalizmin özüne dokunan yönleri vardır. Genel planda ve bir sunuş çerçevesinde bu konuda söyleyeceklerim bunlar.

Emeğin korunması mücadelesinin kapsamı

Bu alanda ileri sürülebilecek başlıca taleplere gelince. "Komünizmin abeçesi"nde Buharin, bu bölümü gerekçelendirirken, bunun başlıca üç temel alanı olduğunu söylüyor. İşgünü sorunu, çalışma koşulları sorunu ve çocuk ve kadın emeğinin korunması sorunu. Ama biz özellikle sınıf mücadelelerinin toplam deneyimi, yanısıra günümüz koşulları üzerinden baktığımızda, bunun önem taşıyan başka bazı alanlarını da görüyoruz.

Örneğin Türkiye gibi bir ülkede işgünü kadar asgari ücret de çok önemli bir mücadele alanıdır. Çünkü asgari ücret uygulamada bir ücret tabanı oluşturuyor ve genel ücretleri geriye çeken bir rol oynuyor. Asgari ücretin işçi sınıfının yaşam koşullarında nasıl özel bir rol oynadığını biliyoruz. Düşük saptandığı, iş güvencesi de olmadığı ölçüde, tekrar tekrar işçi almak-çıkarmak, asgari ücretten yeniden başlatmak yolu tutuluyor. Dev boyutlardaki işsizliğe dayanarak sermayenin ücretleri nasıl geri çektiğini ve işçileri fazla mesai vb. yollarla nasıl işin kölesi haline getirdiklerini biliyoruz. Asgari ücret bu açıdan önemli bir alan.

Bunun dışında sendika, grev, toplu sözleşme vb. haklar var. Bunlar daha çok demokratik siyasal haklar oldukları için, emeğin korunması sorununu doğrudan ilgilendirdikleri halde, programın demokratik-siyasal haklar bölümünde yer almalıdır diye düşünüyorum.

Normal işgünü sorunu. Bu üretici güçlerin ve toplumun genel gelişme düzeyiyle doğrudan bağlantılı bir sorun. İşgünü uğruna mücadelelerin işçi sınıfı tarihinde çok özel bir yer tuttuğunu biliyoruz. Ama dikkat edin, Türkiye'de bugün bir işgünü mücadelesi yoktur. Belki tekstil işçilerinin 8 saatlik işgünü mücadelesi dışında. İşçiler keyfi olarak uzun süreler çalıştırılırlar, fazla mesaiye zorlanırlar. Fazla mesai, işgününün uzatılmasının bir başka yoludur. Üstelik bu, dev boyutlarda bir işsizliğin olduğu koşullarda gerçekleştirilen bir uygulamadır. Fazla mesai, sadece işçiyi daha uzun süreli çalıştırmak ve onun çalışma gücünü daha uzun süreli olarak tüketmek anlamına gelmemektedir. Bu çerçevede istihdamın daraltılması ve işsizliğin de yaygınlaştırılması anlamına gelmektedir.

Programlarda iyi-kötü bu konuda talepler var. Ama siz gündelik ajitasyon ve propagandada işgünü uğruna ciddi bir mücadele platformu görebiliyor musunuz? Bu konuda ne sendikaların bir mücadelesi var, ne de sol siyasal akımların. Ama hepsi de programlarında bu talebe bir biçimde yer verirler. Bu, programların ne kadar işlevsiz olduğuna, ne kadar mücadeleden kopuk olduğuna bir başka gösterge.

Öte yandan, işçi sınıfı içindeki zayıf kesimlerin, kadın ve genç işçilerin (çocuk ve genç işçiler) korunmasına ilişkin de herhangi bir pratik mücadele platformu yok. Tekstil işkolunda belli mücadeleler var. Bir de sanayi atölyelerinde çıraklığa karşı mücadele çerçevesinde kendiliğinden gündeme geliyor. Ama daha genel planda, işçi sınıfının genç kesimlerinin, kadınların korunmasına ilişkin herhangi bir ciddi mücadele platformu yok.

İş güvenliği ve çalışma koşulları

Çalışma koşulları bir diğer mücadele alanı. Devrimci yayınlarda iş kazaları ve meslek hastalıkları üzerine yazılara rastlıyoruz, bilmiyorum. '70'li yıllarda sendikalar bu meselelere

Bunun dışında, asgari ücreti az önce belirttim. Çok önemli bir mücadele alanı olarak almak gerekiyor bunu. Asgari ücret sadece asgari ücretten işe başlayan işçileri değil, bir bütün olarak çalışan kesimleri ilgilendirmektedir. Enflasyonun doludizgin olduğu bir ülkede yılda bir saptanmaktadır ve düşük olduğu ölçüde ücretleri geriye çeken bir rol oynamaktadır. Biz bu alanı ciddi bir kavga alanına çevirebiliriz. İşçi sınıfının iktisadi mücadele alanı üzerinden konuşuyorum. Bizim programımız bir bütün, bunu saklı tutuyorum. Yalnızca işçi sınıfının korunması, onun fiziki-zihinsel çürümeden alıkonulması, mücadele gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi çerçevesinde, iktisadi mücadelenin taşıdığı özel öneme değinmiş oluyorum. Bizde iktisadi mücadele, iki yılda bir toplu sözleşmelerde, ücretleri ve yan ödemeleri arttırma mücadelesi olarak, her işkolunun, her fabrikanın kendisine daraltılmış bir soruna indirgenmiştir. Bundan dolayı işçi sınıfı içerisinde farklılaşmalar büyüyor ve bu işçi sınıfının mücadele birliğini ayrıca bozuyor. Nispeten daha iyi ücret, daha iyi çalışma ve daha iyi sosyal haklara sahip bir işçi kesimi oluşuyor ve bunun yarattığı sorunlarla yüzyüze kalabiliyoruz.

çok önem verirlerdi. Ama bugün sol yayınlarda dahi iş kazaları sorunu, ki bu iş güvenliği, çalışma güvenliği alanıdır, çok fazla gündeme gelmiyor.

İş koşulları, meslek hastalıkları, bunlar sonuçlar tabii. Bu, temelde güvenli ve sağlığa uygun çalışma ortamı ve bu uğurda mücadele demektir. Dün Tuna yoldaş doğru bir noktaya işaret etti, bu konudaki istemleri genelleştirmek lazım, dedi. Çeşitli işyerlerine insanlarımız giriyorlar, çalışma koşulları kötü oluyor ve bu durum çalışma için uygun hareket noktaları oluşturuyor. Bu ayrı bir şey. Fabrikada çalışan bir sınıf bilinçli işçi ya da bir komünist, bu talepleri gündelik hareket noktası olarak kullanır. Ama biz bir de sınıfın bu konuda genelleşen bir mücadelesini yaratabilmek durumundayız. Bu ülkede iş koşulları, fabrika koşulları denetleniyor mu? Buna ilişkin müesseseler var mı? Bu müesseseler çalışıyor mu? Bunun bir cezai müeyyidesi var mı? Bu sorunlarla fazlaca ilgilenen yok bugün. Bu sınıf sahipsiz bir sınıf, kendi partisinden yoksun bir sınıf olduğu için, bu sınıf ancak politikada bir araç olarak düşünüldüğü için, bu haklar uğruna gerçek bir mücadele de olmadı, ya da kısmen '70'li yıllarda sendikalar aracılığıyla oldu. '60'lı ve '70'li yıllarda özellikle DISK buna önem verdi.

Asgari ücret sorunu

Bunun dışında, asgari ücreti az önce belirttim. Çok önemli bir mücadele alanı olarak almak gerekiyor bunu. Asgari ücret sadece asgari ücretten işe başlayan işçileri değil, bir bütün olarak çalışan kesimleri ilgilendirmektedir. Enflasyonun doludizgin olduğu bir ülkede yılda bir saptanmaktadır ve düşük olduğu ölçüde ücretleri geriye çeken bir rol oynamaktadır. Biz bu alanı ciddi bir kavga alanına çevirebiliriz. İşçi sınıfının iktisadi mücadele alanı üzerinden konuşuyorum. Bizim programımız bir bütün, bunu saklı tutuyorum. Yalnızca işçi sınıfının korunması, onun fiziki-zihinsel çürümeden alıkonulması, mücadele gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi çerçevesinde, iktisadi mücadelenin taşıdığı özel öneme değinmiş oluyorum.

Bizde iktisadi mücadele, iki yılda bir toplu sözleşmelerde, ücretleri ve yan ödemeleri arttırma mücadelesi olarak, her işkolunun, her fabrikanın kendisine daraltılmış bir soruna indirgenmiştir. Bundan dolayı işçi sınıfı içerisinde farklılaşmalar büyüyor ve bu işçi sınıfının mücadele

birliğini ayrıca bozuyor. Nispeten daha iyi ücret, daha iyi çalışma ve daha iyi sosyal haklara sahip bir işçi kesimi oluşuyor ve bunun yarattığı sorunlarla yüzyüze kalabiliyoruz.

Tarım işçileri için sanayi işçileri ile eşit haklar

Tarım alanında ise en basit haklar bile uygulanmıyor. En basit demokratik sendikal hakların bile uygulanmadığı çalışma alanları var. 1875 tarihli Gotha Programı, ev sanayindeki, bizzat kendi evinde çalışan emekçilerin çıkarları, çalışma koşulları üzerine maddeler içerebiliyor ve bu uğurda verilen mücadelelerle belli kazanımlar da elde edilebiliyor zamanla. Bizde, geçtik ondan, tarım gibi temel bir alanda, tarım mevsiminde yaklaşık 1-1,5 milyon işçinin istihdam edildiği bir alanda bugün 20-30 bin sendikalı işçi var mıdır, sanmıyorum. Tarım-İş'in 30 bin üyesi olsa, bu ülkenin en güçlü sendikalarından biri olur. Tarım işçileri sendikalaşma hakkını bile kullanmıyorlar. En kötü çalışma koşullarında, en düşük ücretlerle çalışıyorlar. Asgari ücret tarım işçileri için ayrıca daha düşük olarak saptanıyor. Bu akıldışı bir şey. Mantığı kırsal alanda yaşam düzeyinin daha ucuz olması herhalde. Orada zaten işçiler en berbat koşullarda çalıştırılıyorlar.

Orman işçileri var, başka bazı alanlar var. Bunlar programatik bakımdan önemli. Belki gündelik mücadelemiz bakımından önemli değil, ama bizim programımız bunları atlamamalı. Bir şeyler ekleyebilirim, ama çok fazla dağıtmak da istemiyorum.

Emeğin korunmasına ilişkin bazı temel önlemlerin formülasyonu ile ilgili tartışmaya geçmek istiyorum. Geçmeden önce, emeğin korunması sorununun genel esaslarına ilişkin tartışılacak bir şey varsa üzerine konuşalım.

Sınıfı ve emekçileri bir arada kesen istemler sorunu

Tuna: Çalışma koşullarının yanısıra yaşam koşulları... Konut, altyapı sorunları, vb...

Cihan: Yaşam ve çalışma koşulları diyelim. Çalışma koşulları daha çok iş sürecine ilişkin, üretim sürecine ilişkin, daha dar bir alanı kapsıyor. Ama zaten çalışma ve geçim koşulları biçiminde bütünsel olarak formüle ediliyor bu sorun. Buradaki istemlerin bir kısmı toplumsal istemler kapsamına, yani öteki çalışan kesimleri de kapsayan hak ve

istemlerin birlikte formüle edildiği alana giriyor. Birleştirebilir miyiz, burada bazı tartışmalı noktalar var. "İşçi sınıfının korunmasına ilişkin önlemler" diye bir başlık koyuyoruz. Diyelim işgünü, iş haftası talebi ileri sürüyoruz. Bu tüm çalışanlar için ileri sürülmek durumunda.

Fakat sınıfı sınıf olarak ele almanın özel bir anlamı ve büyük bir önemi var. Kapitalizmin kendine özgü üretim süreci içerisinde yer alan işçi sınıfını ayırmanın, kapitalist sömürüye ve ağır çalışma koşullarına karşı sınıfı kendi içinde korumanın, bu perspektifin bence özel bir önemi var. Ama bu, öteki çalışan kesimler için ileri sürülecek talepler meselesine programın teknik formülasyonu açısından belli problemler çıkarıyor. Programın çatısını kurmaya başladığımızda, bu sorunu nasıl çözeceğimize de açıklık getirmiş olacağız. Kamu çalışanları gibi çok temel bir mücadele alanı olduğu bir ülkede bu sorun özellikle önemlidir.

Aykut: Kamu alanı belli açılardan farklılıklar gösteriyor. Bu alanın genişliğinden de kaynaklanıyor. Uzmanlık alanları var, çalışma koşullarının neredeyse işçilerininki kadar ağır olduğu alanlar var. Mesela sağlık emekçilerinin karşılaştığı çok ciddi sorunlar var...

Emeğin korunması ve gündelik mücadele

Semih: İşten atılmalar, dolayısıyla bir iş güvencesi sorunu var. Her yıl bir milyona yakın işçi işten atılıyor.

Cihan: Ama dikkat edin, bugün gündemde iş güvencesi diye bir talep yok, çok ilginç değil mi?

Semih: Parça parça tepkiler gelişiyor.

Cihan: Ama devrimci partiler alıp bunu genelleştirmiyorlar. Biz bu sorunu sağlam bir perspektifle ortaya koymak ve çok iyi kavrayabilmek durumundayız. Bunun teorideki yeri, programdaki yeri, tarihteki yeri, ürettiği sapmalar ve devrimci bir perspektifle ele alınışı sorununu, çok iyi kavramak ve kavratmak durumundayız. Programın bu bölümünü bu çerçevede sunacağız zaten. Bu açıdan hem eğitim sorununun doğru ele alınması çok büyük bir önem taşıyor, hem de formüle edilecek talepler uğruna genelleşmiş etkin bir iktisadi ajitasyon. Ki bu sonunucusu, doğrudan siyasal mücadele demektir.

Bunlar iktisadi sorunlardır, ama formüle edilmiş istemler olarak, hepsi kapitalist sınıfa ve onların hükümetine karşı mücadele alanına girmektedir. Biz tekil mücadelelerle bunları tek tek patronlardan söküp alsak bile, neticede bu genelleşen mücadelenin kısmi çatışmaları ya da mevzi kazanımları olacaktır. Gündelik mücadelemizin genel çerçevesinde bu her zaman bizi ilgilendiren bir sorundur. Ama ben kurulan bir partinin, emeğin korunmasına ilişkin istemlerinin etkili ve sarsıcı bir ilk duyurusunu etkin bir kampanya biçiminde örgütlenmesi gerektiğini düşünüyorum.

Tuna: EMEP tekstil alanında sendika, sigorta, 8 saatlik işgünü çerçevesinde bir faaliyet yürütüyor. Mesela sigorta sorununda işyerlerine sigorta müfettişlerini çağırma tutumları söz konusu. Cevizli derneği çerçevesinde çıkan broşürlerde formülasyon, kazanılmış anayasal haklar üzerinden yapılıyor. Reformistlerin böyle bir faaliyet yürüttüğü yerde, bunun devrimci tarzda formülasyonu, ayrımların nasıl çizileceği sorunu var.

Cihan: Devrimci platform ile reformist platform arasındaki fark, istemlerin formülasyonunda ve bu istemler uğruna mücadelenin temel hedeflere, temel perspektiflere bağlanmasından ortaya çıkacaktır. Bu istemleri kendi içinde mutlaklaştırırsanız, amaçlaştırırsanız, genel hedeflerden koparırsanız, bu sizi kapitalizmi islah programına götürür. Ama bundan korkarak bu istemlerden geri durursanız eğer,

kapitalizmi bol bol suçlayabilirsiniz, sosyalizmi bol bol övebilirsiniz, ama hiçbir biçimde kitlelerle mücadele içerisinde devrimci buluşmayı sağlayamazsınız.

Emeğin korunmasında başlıca alanlar

Eğer bu konunun genel çerçevesine ilişkin bir tartışma yoksa, bu alandaki bir takım istemlerin daha somut formülasyonuna geçebiliriz.

Emeğin korunmasına ilişkin dört ya da beş temel alan olduğunu dile getirmiştik. Birincisi, normal bir işgününün belirlenmesi sorunu. Bu, emeğin korunmasındaki en temel istemlerden biri. RSDIP 1903 Programı'nın emeğin korunmasına dair ilk maddesi bu konuya ilişkindir ve o günün koşullarında 8 saatlik işgünü burada temel bir istem olarak formüle edilir.

İkincisi, çalışma koşulları sorunu, fabrika ve atölyelerdeki teknik ve sağlık koşulları. Teknik koşullar iş güvenliğine, sağlık koşulları ise çalışma ortamına ilişkin.

Üçüncüsü, kadın ve çocuk emeğinin korunması sorunu. Bu da çok temel, biraz da karmaşık bir alan.

Dördüncü alan, insanca yaşamaya yetecek ve net olarak saptanmış bir asgari ücret sorunu. En az dört kişilik bir aile üzerinden saptanması gerekiyor. Asgari ücretin net olarak saptanması, vergi dışı tutulması anlamına geliyor. Düşününüz ki, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını sendika bürokratları ve bazı partiler bile zaman zaman dile getiriyorlar, ama devrimci partilerin bu konuda neredeyse hiçbir ajitasyonu yok.

Beşinci sorun, sendika, grev ve toplu sözleşme hakkının yasal olarak genelleştirilmesi ve fiili kullanımının yaygınlaştırılması. Ama daha önce de belirttiğim gibi, bu daha çok siyasal haklar kapsamına giren bir sorun. Bu açıdan dört temel alan olarak sıralayabiliriz.

Normal bir işgünü uğruna mücadele, hem işgünü süresinin kısaltılması, hem fazla mesaiye, gece çalışmasına karşı çıkılması ve benzeri talepleri içeriyor. Her türlü fazla mesainin yasaklanmasını net bir biçimde talep edebiliriz.

Celil: Ücret sorunuyla fazla mesai sorununun birleştirilmesi gerekiyor. Ücretlerin düşük olduğu yerde, fazla mesai işçiler için bir zorunluluk oluyor.

Cihan: Emeğin korunmasına ilişkin talepler bir bütün oluşturduğu ölçüde, dediğin mahsur ortadan kalkıyor.

Celil: Günlük propagandada birleştirebilmekten söz ediyorum. Çünkü bazı yerlerde mesailer olmadan işçi idare edemiyor. Bu bilincin yerleştirilmesi gerekiyor. Cumartesi dahil günde 13 saat çalışır, pazar günü saat 4'de kadar mesai yapar. Mesai neredeyse bütün zamanını alıyor.

7 saatlik işgünü, 35 saatlik çalışma haftası!

Cihan: Uzun süreli bir çalışmanın işçinin gücünü nasıl tükettiğini, sağlığını nasıl bozduğunu, onun sosyal ve kültürel gelişmesini nasıl dumura uğrattığını, onu nasıl politik yaşam dışı bıraktığını, tüm bunları anlaşılır bir propaganda diliyle geniş işçi kitlelerine anlatabilirsek, fazla mesainin yasaklanması alanında da bu talebi popüler hale getirebiliriz. Yoksa gerçekten geçim koşullarını bir parça iyileştirmeye bir çözüm olarak, işçiler mesaiye fazlasıyla ilgi duyuyorlar, en azından belli işkollarında.

Birkaç nokta daha var, ama onlar daha çok tartışılması gereken konular.

Doğrudan maddelere geçmek istiyorum. Birinci temel sorun, işgünü ve iş haftası sorunu. Burada bizim önümüzde iki sorun var. Bir; normalinde

azami bir işgünü sınırı formüle etmek durumundayız. İki; ağır ve sağlığa zararlı çalışma koşullarıyla ilgili daha özel bir işgünü talebi ileri sürmeliyiz. Çocuk ve kadın işçiler için de söylenecekler var, ama bunu ayrıca ele alacağız.

Tüm ücretli işçiler için azami şu kadar saatlik işgünü ve şu kadar saatlik çalışma haftası diyebilmek lazım. Buna sanayi, tarım ve hizmet sektörleri dahil. Tüm ücretli işçiler için azami 7 saatlik işgünü, 35 saatlik iş haftası diyebiliriz, bunu öneri olarak söylüyorum. Ve buna sağlığa zararlı ve tehlikeli mesleklerde işgününün 5 saatle sınırlanması talebini ekleyebiliriz. Ya da, ikinci bir alternatif olarak 6 saatlik işgünü, 30 saatlik çalışma haftası ve tehlikeli mesleklerde 4 saat, diyebiliriz.

Problem ne, tercih neye göre yapılacaktır diyeceksiniz? 7 saatlik işgünü ve 35 saatlik çalışma haftası son 20 senedir Avrupa'da işçi sınıfının uğruna mücadele ettiği bir istem. Henüz genelleşmedi, ama Avrupa'da belli sanayi sektörlerinde parça parça uygulamaya girmeye başladı. Örneğin Almanya'da belli işkolları için önümüzdeki yıllarda uygulanmak üzere sözleşmelerde saptanmış tarihler var.

Normalde yasal sınır kaçtır bilmiyorum, muhtemelen 40 saattir, ama 37-38 saatlik iş haftası birçok işkolunda uygulanıyor. Özellikle temel mücadelecilik işkollarında bu şimdiden fiilen gerçekleşti. Belli yıllar içinde 35 saatlik işgününe geçme bazı sözleşmelerde de kazanılmış bir hak. Avrupa'daki üretici güçlerin gelişme düzeyi üzerinden bakıldığında, bu çok uzun bir işgünü aslında, Avrupa'da çok rahat 4 ya da en fazla 5 saate geçilebilir.

Komintern'in 1928 Programı'nda, birinci emperyalist savaşın üretici güçlerde yarattığı büyük yıkımın ardından bile, 7 saatlik işgünü savunuluyor. Üretici güçlerin o günkü düzeyinde ve üstelik emperyalist savaştan on yıl sonra. Elbette üretici güçler bir ölçüde onarılmıştı, ama hala da tahribatın sürdüğü bir dönemde 7 saatlik işgünü program maddesi haline getirilebiliyordu. Komintern'in 70 yıl önce ileri sürdüğü talebi, işçi sınıfı hareketi ancak 40-50 yıl sonra güncelleştirebildi ve bunu gelinen yerde belli kazanımlara dönüştürebildi.

Bizim ülkemizde birçok işkolunda 8 saatlik işgünü bile hala uygulanmıyor. Fazla mesailerle de zaten işgünü alabildiğine uzatılıyor. Türkiye'de üretici güçlerin gelişme düzeyi üzerinden bakıldığında, istihdam edilebilir işgücünün önemli bir bölümünü atıl vaziyette bıraktığı gözönüne alındığında, 6 saatlik işgününün savunmanın hiçbir güçlüğü yok gerçekte.

Ama problem şuradan çıkmaktadır; işçi sınıfı partisi kendi taleplerini formüle ederken, iktisadi ve toplumsal gelişmenin yönüne uygun düşmek kaydıyla, kapitalistlerden ne beklediğini değil, ne istediğini formüle eder. Buradaki tek nesnel ölçüt iktisadi ve toplumsal gelişmenin düzeyine ve gelişme yönüne uygunluktur. Bu açıdan istemekte bir güçlük yok, 6 saatlik işgünü 30 saatlik iş haftasını biz de isteyebiliriz. Bugün artık Avrupa'da bu böyle formüle de ediliyor. MLPD'nin içinde yer aldığı uluslararası platform bununla ilgili uluslararası bir kampanya yürütüyor. Tam ücretle 6 saatlik işgünü, 30 saatlik çalışma haftası, eşit işe eşit ücret talebi çerçevesinde bir kampanya bu. Burada "eşit işe eşit ücret", ücretlerin uluslararası planda eşitlenmesi talebini ifade ediyor.

İşgünü süresi üretici güçlerin gelişme düzeyine uygun bir iş saati olarak hesaplanabilmeli. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye'de 6 saati ileri sürmenin bir güçlüğü yok. Ama öte yandan bu talep, işçi sınıfının tüm mücadele enerjisini açığa çıkarabilmeli, işçi sınıfının gerçekten sahipleneceği ve uğruna mücadele yürütebileceği bir tarzda da formüle

edilebilmeli. Bizim tartışacağımız sorun şu; 6 saatlik işgünü, 30 saatlik iş haftası talebi, henüz 8 saatlik işgününün bile uygulamada gerçekleşemediği bir toplumda, işçi sınıfı tarafından sahiplenilecek ve onun mücadeleye enerjisini açığa çıkaracak bir talep olabilir mi? Yoksa, tersine, onun mücadeleye enerjisinin açığa çıkarılmasında güçlük mü yaratır? 8 saati şu veya bu ölçüde kullanan işçiler, 35 saat iş haftası için mücadeleye belli bir eğilim duyabilirler, etkili bir çalışmayla birlikte. Ama aynı şeyi 6 saatlik işgünü ve 35 saatlik iş haftası için söylemek ne kadar gerçekçi?

Aslında, önden soyut olarak düşündüğümde, benim eğilimim net bir biçimde 6 saatlik işgünü ve 30 saatlik çalışma haftası biçimindeydi. Ama somutladığımda, bu uğurdaki ajitasyon işçi kitlelerinde yankı bulmada belli güçlükler yaratır mı tereddütü de yaşadım. Tartışma konularımızdan biri bu. Yani "6 saatlik işgünü, 30 saatlik iş haftası" mı, yoksa "7 saatlik işgünü, 35 saatlik iş haftası" mı diyeceğiz? Hangisi işçi sınıfını mücadeleye kazanmayı kolaylaştırıyorsa, yanıtımız o olacak. Sağlığa zararlı ve tehlikeli mesleklerde işgününün sınırı da buna göre açığa çıkacak. Birinin 7 olması durumunda diğerinin 5, birinin 6 olması durumunda diğerinin 4 olması gibi. Birinci mesele bu. Önce sıralayayım, sonra üzerinde yeniden tartışalım.

İkincisi, tüm ücretli işçiler için kesintisiz 2 günlük hafta tatili. Bu talebi net bir biçimde savunmalıyız. Kesintisiz 2 günlük dedim, haftanın değişik günlerine bölünmüş değil, toplam 48 saatlik bir dinlenme haftası, hafta tatili. Bu talebi bu haliyle ifade etmekte herhangi bir güçlük yok, çalışma günü veya çalışma haftası bunu çok etkileyen bir şey değil.

Yılda en az 6 haftalık ücretli izin talebini savunmalıyız. Bir takım programlar bunu bir ay olarak formüle etmişler. Bir ay, yıllık dinlenme açısından çok yetersiz bir süre ve bugün burjuvazi bu hakkı, işçi sınıfı hareketinin zayıflığı koşullarında bile veriyor. Bu kazanılmış bir yasal hak iken, bunu tutup devrimci programlarda yılda bir aylık ücretli izin diye yazmak abestir. Bu bir talep değil, kazanılmış bir hak. Kazanılmış bir hakkı tutup talep olarak formüle etmek mantıksız bir davranış.

Her türden fazla mesainin yasaklanması! Gece çalışmasının yasaklanması!

Üçüncü mesele, her türlü fazla mesainin yasaklanması. Fazla mesai üretim sürecinde zorunluluk taşıyan bir uygulama değil. Bu işçi sınıfını bölüyor, işçi sınıfı içinde rekabet yaratıyor, işçilerde bir işgünü içinde kapitaliste daha çok hizmet ederek kendi yaşam koşullarını düzeltme eğilimi yaratıyor. Oysa üretim tekniği bakımından bunun hiçbir zorunluluğu da yok. İş bitirmek gerekiyorsa, bu ek işçi istihdamıyla olmalı.

Tam burada bir başka tartışma gündeme giriyor, ki zorlandığım noktalardan biri de bu. Komünist Enternasyonal Programı da dahil olmak üzere birçok programda, vardiyalı çalışma sisteminin yasaklanması talebi var. Fazla mesainin yasaklandığı ve işgününün sınırlandırıldığı koşullarda, vardiya sisteminin yasaklanması, çağdaş teknik ve üretim koşulları açısından ne kadar gerçekçi, bu bir soru. Ama bu istem eski programlarda net bir biçimde var.

Gece çalışmasının yasaklanmasını talep etmeliyiz. Fırınlar sabah 6'da ekmeği vermek, bunun için de gece çalışmak zorundadırlar, örnek olarak söylüyorum. Başka işkolları da örnek verilebilir; demir-çelik fabrikaları, yüksek fırınların olduğu fabrikalar. Bunlar istisnalardır. Teknik nedenlerle ya da toplumsal hizmet nedeniyle zorunlu alanlar dışında, gece çalışmasının yasaklanmasını talep etmeliyiz. Gece çalışması insan yaşamını gerçekten

altüst ediyor, sosyal, siyasal ve kültürel yaşamı zaafa uğrattırıyor. Bu nedenle gece çalışmasının yasaklanmasını bir talep olarak ileri sürmeliyiz. Bu bütün devrimci programlarda var. Belli programlarda bunun süreleri veriliyor. Biz gece 22 ile 06 arası olarak verebiliriz. Lenin daha değişik bir saat veriyor. Bu biraz toplumun sosyal-kültürel yaşamı alışkanlıklarıyla da bağlantılı.

Bütün bunlar yığınlar arasında sosyal-kültürel ve siyasal yaşam bütünlüğünü kurmak bakımından önem taşıyor. Gece çalışması kapitalistlerin daha fazla kâr hırsı dışında başka bir şeye hizmet etmiyor.

Büyük bir çalışma gücünün olduğu bir toplumda bunun tümünü istihdam ettiğiniz bir durumda, vardiyalı sistemin yasaklanması bana çok mantıklı görünmedi. İşgünü iki vardiyaya bölünebilir gibi geliyor bana. Vardiyalı sistemin yasaklanması talep olarak var. Ama bu toplumsal üretimde gereksiz düşmelere yol açar. Hangi mantık içerisinde bunun yasaklanmasını talep edildiğini yeterince bilmiyorum.

Aykut: Toplumsal ihtiyaçlar belirleyici olur. İşgününü 6 saate düşürmüşseniz, pekala bu iki vardiya halinde sabah 6'dan başlayıp 12 saat sürebilir ve bu çalışma düzeni gece çalışmasının yasaklanmasıyla da bağdaşır böylece.

Cihan: Gece çalışmasının yasaklanması talebi yeterli, bu zaten epeyce sınırlama getiriyor. Bugün gece çalışması saatlerinin belirlenmesi ücret miktarını etkiliyor. Zorunlu gece çalışması durumlarında, ek ücret de talep edebilmemiz gerek. Bu yüzdeyle olabilir, çifte ücret olabilir...

Tuna: Vardiya sisteminin yasaklanmasının mantığı gece çalışmasının yasaklanmasının mantığına benzer değil mi? Toplumsal etkileşimi azaltması yönüyle karşı çıkılmıyor mu?

Cihan: Evet ama, hele bizim gibi bir toplumda, üretici güçlerin bugünkü düzeyinde, gündelik toplam üretici süreci sadece 6 ya da 7 saate indirmek mümkün mü? Üretici güçlerin gelişme düzeyi ve toplumsal ihtiyaçlar açısından, başlangıçta proletarya iktidarının da pek uygulayamayacağı bir istem bu.

Gece çalışma yasağını koydunuz mu, zaten vardiya sistemini sınırlamış oluyorsunuz, ama tümünden ortadan kaldırmış olmuyorsunuz. Diyelim ki, 22-06 arası çalışma yasağı talep ettiniz; geriye 16 saatlik bir zaman dilimi kalıyor. 16 saatlik zaman diliminin 12 ya da 14 saati, Aykut yoldaşın da ifade ettiği gibi, günün 2 çalışma dilimi halinde pekala kullanılabilir.

Sinan: Türkiye'de 6 saatlik işgünü gerçekçi değil. Hem gelişme düzeyi açısından, hem de o kadar çok değişik uygulamalar var ki. Sınıfı bu istem üzerinden harekete çekebilecek ortalama bir şey formüle etmek gerekiyor.

Cihan: İşgünü süresi zaten üretici güçlerin genel gelişme düzeyi ve onun bir parçası olarak da emek üretkenliğinden ayrı olarak saptanabilir bir şey değil. Mesela Komünist Enternasyonal Programı, işgününün emek üretkenliğine bağlı olarak zamanla yeniden saptanması talebini ileri sürüyor. Ayrıca sorun üretici güçlerin çok gelişmiş olduğu ülkelerde iş süresinin daha da düşürülmesi olarak formüle ediliyor. Üretici güçlerin gelişme düzeyleri arasındaki farklılık düşünüldüğünde, Avrupa'da bunu bugün 6 saat olarak talep etmek son derece normaldir.

7 saatlik işgünü, 35 saatlik iş haftası talebi Türkiye koşullarında çok daha gerçekçi. Ayrıca işçi sınıfını eyleme çekebilmek için en isabetli talep olarak görünüyör.

Bu durumda, programımızın bu bölümü, tüm çalışanlara azami 7 saatlik işgünü, 35 saatlik iş haftası, sağlığa zararlı ve tehlikeli mesleklerde işgününün 5 saatle sınırlanması, tüm ücretli işçiler

için kesintisiz 2 günlük hafta tatili, demeli.

Kesintisiz 2 günlük hafta tatili! Yıllık 6 haftalık ücretli izin!

Zorunlu teknik nedenler dışında, hafta sonu çalışmasının tümünden yasaklanmasını talep etmeliyiz. Hafta sonu, çalışan insanın sosyal, kültürel, siyasal etkinlikler için biricik zaman dilimi oluyor. Onun kesintisizliği de, aynı günlere denk gelmesi de bu bakımdan büyük bir önem taşıyor. Avrupa'da mesela cumartesi-pazar çalışma yasağı var, şimdi kapitalistler bunu yıkmaya çalışıyorlar. Bu çok önemli bir mücadele sorununa dönüştü.

Tüm ücretli işçiler için kesintisiz 2 günlük hafta tatili, yılda en az 6 haftalık ücretli izin, diyoruz.

Semih: Şu an uygulamada izin hakkı şöyle: 1-3 yıl çalışan için 15 gün, 3-5 yıl arası çalışan için 20 gün. Bütün işçiler için 6 hafta diye formüle edilmeli.

Cihan: Tüm çalışanlar için 6 haftalık yıllık ücretli izin talebini, net bir tutumla ileri sürmemiz gerekiyor.

Aykut: Kesintisiz 2 günü hafta içine de kaydırabiliyorlar, esnek üretim uygulaması olarak. Mesela bir grup perşembe-cuma oluyor, bazıları çarşamba-perşembe oluyor. Kesintisiz iki gün ifadesi yetersiz kalıyor.

Cihan: Bazı işletmelerde hafta sonu çalışması bir zorunluk olabilir, yüksek fırınlar ve benzeri nedenlerle. Ayrıca sağlık, belediye, enerji, iletişim vb. sektörlerde bu zorunlu olabilir. Ama bunun dışında, cumartesi-pazar çalışmasının yasaklanması talebini ileri sürebilmek lazım. Ve gerçekten, iç savaşın yaratacağı ilk yıkıcı etkiyi ortadan kaldırmak dönemi dışında, bizim bizzat uygulayabileceğimiz bir talep. Bunu yapmak lazım ki, toplumun sosyal-kültürel yaşam bütünlüğünü gerçekleştirebilelim. Hafta sonu etkinliklerinde bile buluşamayan insan yığınları birbirlerinden kopuyor, birbirlerine yabancılaşıyor. Bizim işçilere hem günlük yaşam içinde okuyabileceği, düşünebileceği, sosyal-kültürel bir takım etkinliklere katılabileceği zaman dilimleri yaratabilmemiz lazım, hem de hafta sonunda daha genel etkinlikler için. Bu açıdan emeğin korunması önlemleri, iktidar olur olmaz bizim derhal uygulayacağımız bir program bölümü aynı zamanda.

Her türlü fazla mesainin yasaklanması, teknik olarak zorunlu durumlar dışında gece çalışmasının yasaklanması denilmiştir. Burada zorunlu durumlarda artı ücret, sürede ise sınırlama ileri sürmek gerekir.

Tekrar ediyorum, bu kapitalistlerin bunu verip vermeyeceği sorunu değil. Burada önemli olan talebin haklılığı ve toplumsal mantığı. Yanısıra insani çalışma ve yaşam açısından zorunluluğu önemli. Bu taleplere genel olarak böyle yaklaşmak gerekiyor. Haklı olduğu ölçüde, bir mantığı olduğu ölçüde, işçi kitlelerini bu uğurda mücadeleye çekmek mümkün ve önemli olan bu.

Daha önce söylemiştim vardiya meselesini, bu konuda fazla bir şey söylemedik. Teknik nedenlerle zorunlu durumlar dışında gece çalışmasının yasaklanması dedik. Gece çalışmasına saat vermek lazım, şu süreler arasında yasaklanmasına diyerek. Örneğin 22 ile 06 arası olabilir.

Celil: Mevcut yasada 22-06 diye geçiyor zaten.

Cihan: Ama yasak değil. Biz yasaklanmasını talep ediyoruz. Onlar sadece gece çalışma primi bakımından ifade ediyorlar.

Kadın işçilerin kadın, ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalıştırılması yasağı!

Kadın işçiler için gece çalışma yasağı bütün devrimci programlarda var. Yanısıra kadın fiziğine ve genel ahlaka aykırı yerlerde kadın emeğinin

işçi sınıfı partisi kendi taleplerini formüle ederken, iktisadi ve toplumsal gelişmenin yönüne uygun düşmek kaydıyla, kapitalistlerden ne beklediğini değil, ne istediğini formüle eder. Buradaki tek nesnel ölçüt iktisadi ve toplumsal gelişmenin düzeyine ve gelişme yönüne uygunluktur. Bu açıdan istemekte bir güçlük yok, 6 saatlik işgünü 30 saatlik iş haftasını biz de isteyebiliriz. Bugün artık Avrupa'da bu böyle formüle de ediliyor. MLPD'nin içinde yer aldığı uluslararası platform bununla ilgili uluslararası bir kampanya yürütüyor. Tam ücretle 6 saatlik işgünü, 30 saatlik çalışma haftası, eşit işe eşit ücret talebi çerçevesinde bir kampanya bu. Burada "eşit işe eşit ücret", ücretlerin uluslararası planda eşitlenmesi talebini ifade ediyor. İşgünü süresi üretici güçlerin gelişme düzeyine uygun bir iş saati olarak hesaplanabilmeli. Bu açıdan bakıldığında, Türkiye'de 6 saati ileri sürmenin bir güçlüğü yok. Ama öte yandan bu talep, işçi sınıfının tüm mücadele enerjisini açığa çıkarabilmeli, işçi sınıfının gerçekten sahipleneceği ve uğruna mücadele yürütebileceği bir tarzda da formüle edilebilmeli.

kullanılmasının yasaklanması talebi var. Biz böyle bir ayrıntıya girmeyebiliriz, ama kadınlar için gece çalışma yasağı, kadın sağlığına, ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalışma yasağı talep etmeliyiz.

Kadınlar birçok yerde ana ve çocuk sağlığına zararlı işlerde çalıştırılıyorlar. Bir de çocuk doğurmak kadın için toplumsal bir işlev aynı zamanda. Bunun korunması toplumun görevi. Burada toplumun genel sorumluluğuna da bir vurgu var. Hamile kadın işçilere doğumdan önce ve sonra 3'er aylık ücretli izin. Kadınların çalıştığı tüm işyerlerinde kreş ve emzirme odaları. Bunlar kadın işçilerin korunmasına ilişkin öteki önemli talepler.

14 yaşından küçük çocukların çalıştırılmasının yasaklanması!

Maddi üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesi!

Şimdi çocuk emeğine geliyoruz. Burada da bazı güçlükler var.

Bu konuda öncelikle Marks'ın *Gotha Programının Eleştirisi*'nden bir bölüm okumak istiyorum. Gotha Programı'nda çocuk emeğinin yasaklanması diye bir madde var. Marks buna, burada yaş haddini mutlaka belirtmek gerekirdi, diye bir not düşüyor ve devam ediyor: "*Çocuk emeğinin genel olarak yasaklanması, büyük sanayinin varlığıyla bağdaşmamaktadır; ve dolayısıyla, boş ve safça bir istektir*". En kritik cümleyi okuyorum; "*Gerçekleşmesi -eğer mümkün olsaydı- gericı bir şey olurdu...*"

Aykut: Bu gericiliği nasıl temellendiriyor?

Cihan: Çağdaş teknik genç insanların üretken faaliyete katılmasının imkanlarını yaratmışsa, bu toplum için değerlendirilmesi gerekli bir katkıdır, herhalde böyle değerlendiriliyor.

Aykut: Eğitimle üretimin birleştirilmesi çerçevesinde olmak durumunda bu.

Cihan: Devamında bu zaten söyleniyor da. Kritik cümleyi baştan okuyorum: "... Gerçekleşmesi -eğer mümkün olsaydı- gericı bir şey olurdu, çünkü çalışma zamanının farklı yaş gruplarına göre sıkı bir şekilde düzenlenmesi ve çocukların korunması için öteki güvenlik önlemleri, daha genç yaşta üretken emeğin eğitimle birleştirilmesi, bugünkü toplumun dönüşümünü sağlayacak en güçlü araçlardan biridir."

Aykut: Eğitimle üretimi birleştirdiğiniz zaman müthiş bir üretici güç çıkıyor ortaya. Özellikle meslek liseleri büyük ölçüde üretime dönük bir eğitim sistemine sahip olacağı için, bu muazzam bir

toplumsal güç demektir. Daha genç yaşlarda eğitilmiş emek demektir. Ve zaten temel eğitimlerini 17 yaşında bitiriyorlar, bu süre içinde de üretimin içindeler. 12-13 yaşından 18 yaşına kadar üretim ve eğitimin birleştirilmesi temelinde eğitilen üretici insanların yetişmesi demektir bu.

Cihan: Marks, burada yaş sınırı mutlaka belirtilmeli, diyor. Erfurt programında, 8 saatlik normal işgününün yanısıra, 14 yaşından küçük çocuklar için sanayide çalışmanın yasaklanması talebi var. Bu talep aşağı yukarı bütün programlarda var. Bazıları 16 yaşından küçük diye ifade ediyorlar. 14 yaşının altındaki çocuk emeğinin sanayide kullanımının yasaklanması talebi, 14 ile 18 yaş arasını iki dilime ayırmaya yol açıyor. 14 ile 16 arası için bir çalışma süresi talep ediliyor; 16 ile 18 için bir başka çalışma süresi talep ediliyor. Genellikle normal işgününden birer ya da ikişer saat daha az oluyor, 6 saatlik ise 4 saat oluyor. 18 yaşından küçük gençler için şöyle bir not düşmüşüm: 16-18 yaş için en fazla 5 saatlik, 14 ile 16 yaş arası için en fazla 3 saatlik işgünü.

Burada bir ek sorun daha var. İşçi gençlik çalışmamızda çok önem taşıyacak, bir talep olarak. Maddi üretimin genel ve mesleki eğitimle birleştirilmesi zorunluluğu, artı buna ilişkin tüm masrafların işveren ve devlet tarafından karşılanması. Ayrıca bu sürenin çalışma süresinden sayılması gibi talepler de var.

Ortaçağ kalıntısı olan çıraklığın tasfiyesi!

Bir de çıraklık sorunu var. Bizde çıraklık ortaçağ artığı bir kurumdur. Avrupa'da da çıraklık var, ama bu bir mesleki eğitim uygulaması oluyor. Sanayiye ve hizmet sektörüne kendi meslek dalında kalifiye eleman yetiştiriliyor. Bizdeki endüstri-meslek lisesi uygulamasının daha modern bir biçimi. Ama Türkiye'de mevcut çıraklık kurumu, çocuk emeğinin yarı-feodal ilişkiler içinde ağır bir sömürsünü anlatıyor. Bir ortaçağ kalıntısı olarak toplum çapında çok yaygın. Çıraklığın tasfiyesini ve yasaklanmasını talep etmeliyiz. Çocuk emeğine ilişkin tartışılması gereken bazı noktalar bunlar.

İş güvenliği ve sağlıklı çalışma ortamı!

7. madde, iş güvenliği ve sağlık. İş güvenliğine ve sağlıklı çalışma ortamına ilişkin teknik ve sıhhi düzenleme ve önlemler. Bunların işyeri temsilciler kurulu ve sendikalar tarafından sürekli denetimi. Bunu böyle formüle ettim. İş müfettişleri sorunu

tartışmamız gereken noktalardan biri. Bunu sistemin kendi kurumlarına bırakırsanız, çok fazla bir anlamı kalmaz. İş müfettişliği kapitalist sistemin bir parçası. Kapitalist paranın gücünü kullanarak onları satın alabildiği, yönlendirebildiği ölçüde, bunun hiçbir kıymeti yok. Bunu işçilerin ve işçi örgütlerinin denetimine almak lazım. Teknik açıdan ya da sağlık açısından çalışma koşullarının asgari koşullara uygun olup olmadığını denetlemek yetkisi mutlaka işçilerin elinde olmalı.

Ama bu aynı zamanda bir uzmanlık sorunu da. Bir çalışma ortamının teknik açıdan iş güvenliğine sahip olup olmadığını, ancak teknik uzmanlar saptayabilir ya da bir çalışma ortamının sağlığa elverişli olup olmadığını en iyi doktorlar ya da sağlık uzmanları saptayabilir. Bu açıdan ben diyorum ki, işçilerin denetiminde işçi temsilcilerinden ve uzmanlardan oluşan iş müfettişliği biçiminde bir talep formüle etmeliyiz. Bunun büyük bir önemi var. Tabanda işçi inisiyatifini geliştirebilmenin, bu inisiyatifi kurumlaştırmanın çok etkili, çok meşru alanlarından biri bu aynı zamanda.

Aydınlatma, nem, ısınma, vb., çalışma ortamının bu açılardan da denetlenmesi gerekiyor. Artı meslek hastalıkları ve iş kazaları sorunu var. Bu alan çok önemli bir mücadele alanı olabilmeli. İş kazalarına ve meslek hastalıklarına karşı mücadele, etkili bir ajitasyon, diyelim buna. Buna uygun düzenleme ve önlemler, bu önlemlerin denetlenmesi sorunu, bunların işyeri temsilciler kurulu ve sendikalar tarafından sürekli denetimi, iş güvenliğine ve sağlığa aykırı koşulların cezalandırılması... Bunu tartışalım.

İnsanca yaşamaya yeten, vergiden muaf asgari ücret!

Asgari ücretin 4 kişilik bir ailenin asgari insanca yaşam koşulları üzerinden ve net olarak saptanması, yani vergiden muaf olması ve her yıl saptanması gerekiyor.

Bir de "eşit işe eşit ücret" istemi var, yaygın olarak gündelik ajitasyonda kullanılıyor. Kadın emeği, çocuk emeği, bu açıdan eşitlik, farklı emek türleri arasındaki bir eşitlik anlamına geliyor.

Asgari ücreti saptamaya yetkili kurul meselesi var. Merkezi bir işçi temsilciliği ne tür bir sistemle ortaya çıkarılabilir, bunun üzerine biraz düşünmekte fayda var. Biz bunun kendisini çok somutlamayabiliriz, ama böyle birşey önerebiliriz.

Aykut: Asgari ücret sorunu çok önemli. Propaganda açısından da önemli. Gerçekten yükselen bir sınıf hareketi için çok ciddi bir çarpışma alanı. Yarın nasıl uygulanacağından öte, bugün çok temelli sorunlardan bir tanesi. Merkezi işçi temsilcilerinin belirlemesi istemi yeterince açık değil. Bu kurulun nasıl oluşturulacağını somutlamak biraz güç görünüyor.

Cihan: İşçi sınıfı partisi ve devrimci sınıf sendikaları bu konuda birşey saptarlar ve bunun genel bir ajitasyonunu yürütebilirler, belki öyle birşey kurulabilir.

Tuna: Kurumlaşma olarak ifade etmemek, fakat işçi iradesini ya da tercihini bir biçimde vurgulamak lazım.

Tüm çalışanlar için genel sigorta!

Cihan: Son maddeye geçiyorum. Genel sigorta sorunu daha genel bir toplumsal istem. Zira tüm çalışanları ilgilendiriyor. İşsizlik, emeklilik, hastalık sigortası, ihtiyarlık, kaza vb. tüm alanları kapsayan bir genel sigorta. Artı, primlerin kapitalistler ve devlet tarafından ödenmesi. Artı, sigorta kurumlarının işçiler tarafından denetlenmesi. Ki bu denetim mekanizması da ciddi bir sorun...

Hücrelere girmeyeceğiz! Bedel ödemekten kaçınmayacağız!

Sermaye devleti işçi sınıfı ve emekçilere dönük kapsamlı bir saldırıyı hayata geçirdi. Toplumsal mücadelenin temel ekseni bu saldırıya karşı verilen mücadeleye kaymıştır. Uluslararası sermaye çetelerinin ve yerli işbirlikçilerinin talanı işçi sınıfının sömürsünü her geçen gün daha da yoğunlaştırmış, artık bıçak kemiğe dayanmıştır. İşçi sınıfının tabandan yükselen mücadele çağrıları artık alanlara yönelmektedir.

Sermaye devleti, gelişen sınıf hareketinin önünü kesebilmek, onun devrimci öncülerine buluşabilmesini engelleyebilmek için, devrimci ve komünist harekete dönük saldırılarını artırmaktadır. Bu saldırının başında ise zindanlardaki devrimci tutsaklara dönük "F tipi" cezaevi saldırısı gelmektedir. Faşist devletin yıllardır zindanlardaki devrimci tutsaklara uygulamaya çalıştığı ve defalarca kan ve can pahasına verilen mücadelelerle püskürtülen hücre saldırısı, bu sefer de "F tipi" cezaevleriyle gündeme getirilmiştir. Bundan önce olduğu gibi bu sefer de saldırı püskürtülecektir. Bunun için ödenmesi gereken bedel ne olursa olsun, bu bedelin ödenmesinden kaçınılmayacaktır.

Son 20 yılın zindan mücadeleleri açıkça göstermiştir ki, zindanlara dönük saldırıları püskürtmenin tek yolu, devrimci başeğmez bir çizgiyi hayata geçirebilmek, her türlü uzlaşmacı, tasfiyeci, teslimiyetçi anlayışlarla araya kalın bir çizgi çekebilmektir. Yine son 20 yılın zindan pratiği bu mücadelede iki temel odağın geliştiğini ortaya koymaktadır. Bunlardan biri, bir dizi sorun ve zaaf taşımış olmasına karşın devrimci bir odak olarak zindan mücadelesine damgasını vurmuş olan CMK çizgisidir. Diğeri ise reformizmin ve uzlaşmacılığın temsilcisi olmuş, bugün ise net bir şekilde teslimiyetçi bir platforma yerleşmiş olan PKK çizgisidir. Bu iki ana odağın pratiği son derece öğreticidir.

Partimizin zindan alanındaki çizgisi, reformizmi, teslimiyetçiliği, uzlaşmacılığı net bir tutumla mahkum eden, CMK'nın devrimci çizgisini savunan, ancak bunu işçi sınıfı devrimciliğiyle bütünleştirerek komünist bir platforma çeken bir çizgidir. Komünistlerin önünde bugün, her türlü reformist-uzlaşmacı etkilere karşı CMK'nın devrimci çizgisini sağlamlaştırmak ve ilerletmek görevi vardır. Bu anlayıştan hareketle 16 Şubat 2000 tarihinde CMK'ya yaptığımız başvuru, 23 Şubat 2000 tarihli CMK toplantısında kabul edilmiştir.

Zindanlarda bugüne kadar izlediğimiz politika CMK üyeliği ile herhangi bir şekilde değişmiş değildir. CMK'nın kararlarına uyulacak, ancak yerellerde bugüne kadar uyguladığımız gibi politikalarımıza uygun şekilde inisiyatif kullanılacaktır. Ani gelişen eylemlerde beklemeci bir tutuma izin verilmeyecektir.

TKİP'nin CMK'ya girmesi, CMK'nın devrimci politik tutumunun güçlenmesi anlamına gelmektedir. Bu tutumu geliştirecek olan ise, esas olarak yerellerde ortaya konulacak komünist inisiyatif olacaktır.

3 Mart 2000

TKİP Cezaevi Merkezi Örgütülüğü

"F" tipi saldırısı ve Ulucanlar davası konusunda Haluk Gerger'le konuştuk...

Cezaevlerine yönelen saldırı emeğe yönelen genel saldırıdan soyutlanamaz

Türkiye ve Avrupa'da "F" tipi cezaevlerinin açılmasına karşı yürütülen bir kampanya var. Bu konudaki görüş ve düşünceleriniz...

Haluk Gerger: Dünyanın en güçlü ve zengin ülkesi Amerika Birleşik Devletleri, aynı zamanda oran olarak yeryüzünün en büyük hapisane nüfusunu da barındırıyor. Dünya nüfusunun yaklaşık %5'ini oluşturan bu ülkedeki cezaevlerine atılan iki milyon insan, dünya mahpus nüfusunun %25'ini oluşturuyor! Bu ülkenin fedaisi Türkiye'de de, benzer biçimde, cezaevlerinin çok özel bir konumu var. Türkiye sosyal-politik gerçeğinin yapısal özellikleri sonucu cezaevlerindeki politik tutuklular süreklilik arzeden bir iç dinamik oluşturmaktalar. Cezaevleri, kalıcı ve çok önemli bir direniş odağı olduğundan, genel olarak muhalefete yönelen her saldırı öncelikle buralara yönelmektedir.

Yönetimlerin her zaman asıl amacı, tutukluları yalnızlaştırarak teslim almak olmuştur. Onları sadece "dışarıdan", yani toplumdaki değil, aynı zamanda birbirlerinden de kopartarak mücadeleden, direniş süreçlerinden soyutlamak, bütün "cezaevi reform çabaları"nın hedefi olagelmıştır. Devlet, en güçlü olduğu bir mekanda, kendi direniş ve insanlık güçlerini korumaya cüret edenlere karşı büyük bir öfke duyuyor.

Bu uğursuz plan da neredeyse süreklilik kazanmıştır diyebiliriz ve şimdi yeni bir aşamadır. "Mezarda emeklilik" gibi, cezaevlerinde de mahpus içinde mezarlıklar yaratılmak ve içeride bir "mezarlık huzuru" egemen kılınmak istenmektedir. Tabii bu kampanyayı toplumsal muhalefete ve emeğe karşı girişilen genel saldırıdan soyutlamak mümkün değildir; onun özel bir parçasını oluşturmaktadır. Dolayısıyla, cezaevlerindeki

direniş ve mücadelenin engellenmesi, son çözümlenmede, hepimize, en çok da biz "dışarıdakiler"e yöneltilmiş bir saldırıdır. Bu durumda cezaevlerindeki tutuklularla dayanışma özünde kendimizle dayanışmak anlamına gelir.

Devletin Ulucanlar Cezaevi'nde 10 devrimci-komünisti katletmesinin ardında açmış olduğu bir dava var. Bu katliam ve bu dava ile ilgili düşünceleriniz...

Haluk Gerger: Bildiğiniz gibi bu tür katliamlar artık sistemin sicilinin bir parçası olmuş durumdadır ve insanlık vicdanının asla kabullenemeyeceği bir olgudur. Düzenin utanç sayfalarında bir gün hesabının mutlaka sorulacağı suçlardır bunlar. Dava sürecini biliyorsunuz. Bu hunhar saldırıda arkadaşlarını yitirenler "ölüme sebebiyet vermek"ten yargılanıyorlar. Ankara Valiliği, saldırıyı gerçekleştiren kolluk kuvvetleri hakkında bir ihmal görmediğinden yargılamaya izin vermedi. Ölüme sebebiyet verilen silahların içeriden atıldığı ve içeridekileri vurduğu bir başka iddia! Bu arada anımsatmak gerekir ki, bu konudaki Meclis Araştırma Komisyonu bile insanların olaylardan sonra işkencelerle öldürüldüğünü saptadı.

Bütün bu "hukuki süreç"i hiç de şaşırtıcı bulmadığımı belirtmeliyim. Ama tabii ki buna alışmayacağız ve asla kabul etmeyeceğiz.

Sorunlar karşısında duyarlı bir aydın olarak, aydınların şu anda bu davaya karşı tutumları nasıl olmalıdır ya da bir tutumları var mıdır? Bu konudaki düşünceleriniz nedir? Aydınların takınması gereken tutum konusunda görüş ve önerileriniz nedir?

Haluk Gerger: Aydınlar, hangi yakıcı konuda ne yapıyorlar ki, onlardan bu meselede bir şeyler bekleyelim. Onlar, en fazla, maaşlarına zam ya da ek ders ücreti için resmi ideolojinin başat simgesi Anıt-Kabir'e, en çok konuşulması gereken bir dönemde, sessiz yürüyüş yapıyorlar... Bu korkunç duyarsızlık ve aymazlık ortamında derin bir çaresizlik içindeyiz aydınlara ilişkin olarak. Onlar, çok da riskli olmayan ve özellikle de medyada yer ve görüntü bulabilecek "eylemlilikler"i yeğliyorlar. Dolayısıyla, bu konu onları pek ilgilendirmiyor. Aslında emekçilerin geleneksel aydınlardan kopması gereken bir dönemde bu yapılamıyor. Ama neyse ki aydınlar emekçilerden kopuş yaşayarak emekçileri aslında özgürleştiriyor ve sınıfın aydınlarıyla halk aydınlığına yöneltecek bir süreci başlatıyorlar.

Benim geleneksel aydınlığın çok büyük çoğunluğundan hiçbir ümidim yok. Ama elbette bu konudaki duyarlılık ve dayanışmayı sadece "içerdekiler"e ve onların aileleriyle yakınlarına bırakamayız. Aksine, asıl sorumluluk, bu konudaki mücadeleyi mutlaka "dışarı"nın bir görevi olarak kabul edip gerekeni yapmakla yerine getirilebilir. "İçeri"nin onuru ve hakları, artık gelip bizim insanlığımızı, görev bilincimizi, sorumluluklarımızı, özgürlüğümüzü belirleyen ölçütler olmuştur.

"Dışarının karanlığı"nda kendi onurumuz, haklarımız ve özgürlüğümüz için "içerinin aydınlığı"na başvurmalıyız, onun için de bu hak mücadelesinde yerimizi almalıyız. Aksi halde, asıl kaybeden biz "özgür yurttaşlar" olacağız. Unutmamalıyız ki, günü gelir, "içerideki direniş"e herkesin ihtiyacı olur ve bazen de artık çok geç kalınmış olunur.

Bergama Cezaevi Müdürü Nedim Elbistan provokasyon ve katliam peşinde

Basına ve kamuoyuna;

Devlet siyasi tutsakları "ya teslim olun ya da öldürürüz" bakış açısıyla katletme peşindedir. Daha dün Ulucanlar Hapisesi'nde 10 devrimci tutsağı silahla tarayarak, işkence ederek katletti. Onlarca hala ağır yaralı. Devletin "F tipi hücre" sistemi ile devrimci tutsakları teslim alma politikaları katliamlar, provokasyonlar, "sessiz imha" anlamına gelen hastaları tedavi etmeme, ziyaretçilere, avukatlara baskılarla birlikte sürüyor.

Bu insanlık dışı uygulamaları devlet cezaevlerinde biz devrimci tutsaklara düşman kişiliklerle sürdürüyor. İşte Bergama Hapisesi 1. Müdürü Nesim Elbistan tam da devletin istediği türden, insanlıktan nasibini alamamış, katliamcı bir devlet görevlisidir.

Nedim Elbistan'ın Bergama Hapisesi'ndeki en temel misyonu provokasyon örgütlemek, katliam zeminini oluşturmak, böylece kendini devlete ispat etmektir.

Nedim Elbistan'ın provokatif, insanlık onurunu hiçe sayan, katliam ortamı hazırlama girişimlerinden bazıları şöyledir:

- Devrimci tutsakların temsilcilerinin olağan toplantılarından birinden dolayı, Nedim Elbistan, "Eylem yapacaksınız, personelin can güvenliği yok" diyerek, gardiyanları görev yerlerinden çekirmiş, gerginlik ve provokasyon ortamı yaratmıştır. Üstüne üstlük bütün koğu kapılarını açtırmıştır. Ancak bu provokasyon devrimci tutsaklarca boşa çıkartılmıştır.

- Nedim Elbistan devrimci tutsaklara özel bir kin beslediğini her fırsatta dile getirmektedir. Bunu, "Akacak kan damarda durmaz", "Burayı başınıza yıkarım" diyerek savunan bir zindancı ve katliam heveslisidir.

- En son 23 Şubat tarihinde, cezaevi idaresince yapılan genel arama sırasında, B-3 koğuşunda bulunan devrimci tutsaklara, "Yarın burası karıştığında bulduk diye göstereceğimiz silahları hazırladık" diyecek kadar pervasız ve provokasyondur.

- Kamuoyunun yakından bildiği Ulucanlar Hapisesi'nde de aynı oyun oynanmış, katledenler suçunu örtbas etme telaşıyla bir dizi açık vermiş, oyunları açığa çıkmıştır.

Nedim Elbistan suçlarına suç ekleyerek, bugüne kadar hakkında yaptığımız uyarıları dikkate almamakta, Bergama Hapisesi'ndeki provokasyon ortamını canlı tutmakta ısrar etmektedir. Hatta cezaevinde görevli gardiyanları devrimci tutsaklara karşı kuşkırtmakta, saldırmalarını istemekte, gardiyanlar hakkında disiplin soruşturmaları açtırarak onlara cezalar vermektedir.

Bu nedenle Nedim Elbistan hakkında Bergama Cumhuriyet Başsavcılığı'na suç duyurusunda bulduk. Bergama Hapisesi'nde gelişebilecek her türlü provokasyon ve katliamın sorumlusu 1. Müdür Nedim Elbistan ve onun yönlendirdiği cezaevi idaresi olduğunu bir kez daha açıklıyoruz.

Devrimci tutsaklara yönelik provokasyon ve katliam girişimlerine karşı çıkmak insanlık görevidir. Tüm devrimci-demokrat kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz.

Hücrelere girmeyeceğiz! Biz kazanacağız!

Bergama Hapisesi'ndeki

DHKP/C, TİKB, MLKP, TKP(ML), TKİP, TKP/ML,

TDP Dava Tutsakları

7 Mart 2000

Devlet protokolü ve F tipi hücrelerin politik iflası

İkiyüzlü "af" tartışmalarının Ulucanlar direnişiyle maskesinin düşürülmesinin ardından, devlet hücre politikasını bu kez, işi pervasızlığa vurarak savunmaya başladı. Sermaye medyası, Başbakanlık, Adalet Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı ve Jandarma Genel Komutanlığı'ndan oluşan derin devlet biriminin oluşumunu ve protokolünü allayıp-pullayarak, yoğun bir ideolojik manipülasyon saldırısı yürütüyor.

Protokole göre; Mayıs ayına kadar 6 F (hücre) tipi cezaevi teslim alınacak, daha sonra 5 adet daha teslim alınacak, yaklaşık 10 kadarının da ihalesi yapılmış olacak. Aslında burada verilmeye çalışılan topyekun bir saldırının tarihidir. Ve daha bugünden, toplumsal muhalefetten gelebilecek tepkileri nötralize etmek için, fütursuzca bir yalan propagandaya başlanmıştır. Hücre politikası savunulurken, Başbakan ve Adalet Bakanı'nın temel argümanları; "örgütsel hakimiyet", "örgütsel yaşam ve disiplin" ve "komün yaşamı"nın ne kadar kötü bir şey olduğu ve dağıtılması gerektiğidir.

Sermaye devletinin, cezaevlerinde süregelen baskıları, katliamları, işkenceleri bilindiğine göre, bu "örgütsel hakimiyet" nasıl bir hakimiyettir? Tutsaklar cezaevlerine hakimseler, neden kaçamıyorlar ya da en azından faşist baskıları kaldırmıyorlar? Peki, tutsakların disiplinli yaşamasından ve ortak paylaşımından (komün) neden bu kadar korkuluyor ve bunun gerçek nedeni açıkça söylenmiyor?

Açık olan bir şey var ki, devletin "hakimiyet"ten kastettiği şey, tutsakların bilincine hakim olamamak, ideolojik-politik hakimiyet kuramamaktır. Özcesi, devrimci tutsakları politik olarak teslim alamamaktır.

PKK'nin yaşadığı teslimiyet ve reformistlerin icazetçiliği her ne kadar sermayeye güç verse de, aslında devrimci politikalar karşısında yenilen sermayedir. Ulucanlar'da bu bir kez daha kanıtlanmıştır. Devrimci siyasal duruş karşısında militarist üstünlüğünü kullanmaya çalışan sermaye devleti, devrimcilerin politik üstünlüğünü ve zaferini peşinen kabullenmektedir. Fütursuz saldırıları bundandır. Adalet Bakanı'nın 21 Ocak'ta medyaya yaptığı açıklamada (bu açıklama, cezaevi müdürleri için "seminer" adı altında verilen "hücre tipi cezaevi" eğitiminde yapılmıştır) bunu üstü örtülü bir biçimde kabullenmektedir: "*Tarihi bir fırsat yakalamış bulunuyoruz, bunu kaçırmamalıyız, bu genelgeyi uygulamalıyız!*"

Devlet İBDA/C'yi yönlendirerek, silahla saldırıp katliam yapmayı, ardından Eskişehir hücrelerine sürgün etmeyi meşrulaştırmaya çalışmıştır. İBDA/C ile çete artıklarının Ulucanlar ve Bayrampaşa'daki ne idüğü belirsiz eylemleri, devletin faşist baskı politikalarını meşrulaştırmaya hizmet etmektedir. Geçen sene Eskişehir tabutluğunda Yaşar Öz, Haluk Kırıcı, Nuriş gibi kontr-gerilla çetelerinin it dalaşıyla ortaya çıkan F (hücre) tipi gerçeği, bu sefer de Kartal'da Alaattin Çakıcı, Erol Evcil, Adnan Hoca vb. üzerinden görülmüştür!

Devletin hazırladığı 80 maddelik protokol, Ulucanlar'daki katliam pratiğini Türkiye geneline eş-zamanlı olarak yaymayı hedeflemektedir. Bu bile devletin politikalarının iflasını göstermeye yeter. Zira Adalet Bakanı'nın da protokol için belirttiği gibi, "bu MGK'nın '92'den beri uygulamak isteyip de bir türlü uygulayamadığı" bir politik hamledir!

Hali hazırda protokol birçok zindanda uygulanmaya çalışılıyor. Ulucanlar ve Uşak, protokolün fiili işkenceye dönüştürülerek uygulandığı yerler. Bergama, Bursa, Ümraniye, Gebze, Çanakkale, Ceyhan, Bartın, Çankırı, Yozgat gibi cezaevlerinde ise uygulama çabası harcanmaktadır.

Saldırı sürecinin '96 ÖO-SAG direnişi benzeri bir direniş hattıyla göğüslenmesi gerekiyor. Adı var kendisi yok PKK kuyrukçusu kimi "örgütler" kamuoyuna yaptıkları açıklamalarla protokole tepki gösteriyorlar. Bu açıklamaların bir ciddiyeti varsa eğer, protokole-genelgelere karşı direnişin, PKK'nin teslimiyetçi platformunda değil, CMK'nın devrimci platformunda üretilebileceği gözetilir. Devrimci yapıların zindan direnişleri üzerinden prim yapmaya çalışan liberal-demokrat akımlar ise, önümüzdeki direniş sürecinde kitleler önünde sınanacaklardır.

Komünist tutsakların tek tek cezaevlerinde sürece yaklaşımları şudur: CMK eksenli merkezi direnişleri geliştiren, güçlendiren ve önderlik yapan bütünsel bir siyasal duruş. Kimi yapıların "merkezden haber bekleyeceğiz" ya da "tırmandırmayalım" anlayışlarıyla ortaya koydukları statükoculuğun tersine, komünistler, "esnemektense kırılmayı yeğleriz" ve "ateşi körüklemeyen dumanında boğulur" şiarıyla Habip yoldaşın formüle ettiği Ulucanlar direnişi geleneğine sahip çıkıp, ilerletmeye ve aşmaya çalışacaklardır.

Hücreleri yıktık, düzeninizi de yıkacağız!

Bekir Balıyemez

Hücre tipi saldırısı boşa çıkartılacaktır!

F tipi cezaevleri saldırısına karşı kampanyamız devam ediyor. 6 Ocak Cezaevleri Genelgesi'nin hemen arkasından bölgemizdeki siyasal yapılara çağrıda bulunarak bir araya geldik. Bu genelgeyle yapılmak istenenlerin Ulucanlar davasıyla test edilmek istendiğinin farkındaydık. Bu nedenle kampanyamız, Ulucanlar davasına karşı bir duyarlılık geliştirmeye çalışarak başladık.

Frankfurt şehir merkezinde üst üste gerçekleştirdiğimiz bilgilendirme ve teşhir standlarıyla binlerce insana ulaştık, binlerce bildiri dağıtarak imza topladık. Ayrıca çok sayıda insanla yüzyüze görüşerek Ulucanlar davasının seyri ve cezaevlerine yönelik saldırılarla yapılmak istenenlerin neler olduğunu ortaya koyduk.

Kampanyamızı 5 Mart'ta bölgemizde gerçekleştirdiğimiz ve 200 üzerinde insanın katıldığı panelle bir adım daha ileriye taşıdık. Panelde Ulucanlar davası avukatlarından bir misafir ile Ulucanlar Aile Komisyonu'ndan şehit yakınının konuşmaları, salonda büyük bir coşku ve heyecan yarattı.

Hukukçu arkadaşımız davanın ve cezaevlerine yönelik sürecin ayrıntılı bir panoramasını çıkarttı. Ulucanlar davasının hukuksal ve teknik bir dava değil, tamamen planlı hazırlanan bir politik dava olduğunu ifade etti. Panelimiz tiyatro ve şehitlerin siyasal kimlik ve kişiliklerine ilişkin yapılan konuşmalarla son buldu.

Bir-Kar/Frankfurt

Tek gerçekçi çözüm devrim ve sosyalizmdir!

A. Başak

Ekonominin yeniden yapılandırılması hedefi çerçevesinde 12 Eylül '80 askeri darbesiyle başlatılan değişim süreci, 20 yıldır bu doğrultuda uygulamaya konulan ekonomik politikalar eşliğinde sürdürülüyor. Klasik deyimle "ithal ikameci" sistemden "ihracata yönelik" sisteme geçiş olarak ifade edilen iktisadi yeniden yapılandırma, siyasal ve ideolojik temelde de gerçekleşiyor.

Ekonomik cephede sistemin bunalımına yanıt olmak, tekeli sermayenin gelişme düzeyiyle bağlantı içerisinde ihtiyaçlarını karşılamak, emperyalist sistemle iktisadi, siyasal ve ideolojik alanda bütünleşmeyi güçlendirmek üzerinden atılan adımlar bunalımı hafifletmek bir yana, onu farklı boyutlara taşıyarak derinleştirmiştir.

"Yeniden yapılandırma"

Türkiye ekonomisini görülmemiş ölçülerde bir rant ekonomisine dönüştürmüş;

faiz, dış-borç, iç-borç kısılcacında bir ekonomik tabloyla sonuçlandırmıştır. Türkiye ekonomisinin bu rant karakteri; mafyalaşmanın, çeteleşmenin, siyasal-sosyal ve kültürel çürümenin iktisadi temelini oluşturmuştur.

Dönemsel olarak derinleşen krizleri aşma olanağı olmadığı için, alınan önlemler sermaye için yalnızca kısa vadeli soluklanmalar sağlamaktadır. Krizi sürece yaymak amacıyla alınan her önlem sorunları daha da derinleştirmekte, sonuç krizin faturasının işçi ve emekçi sınıflara ödettilmesi olmaktadır.

Türk tekeli sermayesinin emperyalist sermayeyle entegrasyonu daha ileri boyutlar kazanmakta, ülke kaynaklarının emperyalist yağma ve talana sınırsızca açılmasının yeni adımları atılmaktadır. "Stand-by"la girilen süreç, dünya ölçüsünde tekellerin anayasası olan sözleşmelerin (MAI, MİGA) de uygulanma aşamasına gelmesiyle, yeni bir çehre kazanmaktadır. İMF sözleşmeleri çerçevesinde ekonomik krize çare bulma, tekellerin istemleri çerçevesinde para politikası belirleme ve yeni kredilerle krizi sürece yayma adımları, Türkiye ekonomisini borç sarmalından kurtarmak bir yana, onu içinden çıkılmaz bir borç batağına sürüklemektedir. Alınan krediler yalnızca günlük çözümler üretme çerçevesinde kullanılabilen ve borç faizlerinin ödenmesi güvenceye alınmaktadır. Anlaşmaların esas yönü yabancı sermayenin ülkeye akışını hızlandırmak için yapılan hesaplardır. Bu ise emperyalist sisteme kölece bağımlılığın yeni boyutlara ulaşması demektir.

Tahkim, MAI gibi yasal düzenlemeler meclisten sessiz sedasız çıkarılarak, yabancı tekellerin istedikleri sınırsız sömürü koşulları yasal güvence altına alınmıştır. "Küreselleşme" adı altında bağımlı ülkelere yönelen saldırının "ekonomik istikrar" ve "ekonomik güç olma" vaatleriyle emekçi kitlelere dayatılmasının gerisinde tekellerin sınırsız kâr arzusu yatmaktadır. Son "küresel" toplantıların (Seattle, Davos gibi) emekçi kitlelerin karşı gösterilerine neden olması, sürdürülen saldırı

politikalarının yıkıcı sonuçlarının kitleler nezdinde açığa çıkmasının da göstergesidir. "İktisadi yapılanma"nın en önemli ayağını özelleştirme oluşturuyor. Özelleştirme saldırısının ticari antlaşmaların her birinde yer alması

nedensiz değildir. Ülkenin en önemli ve kâr getiren kompleks işletmeleri devlet teşekkülleri olması, yabancı ve Türk tekeli sermayesinin iştahını kabartması, onların kâr hırsını kamçulamaktadır. Bu nedenle özelleştirme her verilecek kredinin önkoşulu haline getirilmektedir.

Özelleştirme Türkiye ekonomisinde önemli bir yer tutan KİT'lerin basit bir el değiştirmesi değildir. Bu el değiştirme, işçi ve emekçilere saldırılarla birlikte tekelleşmenin yeni bir evreye girmesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla, özelleştirme saldırısı tekeli sermayenin iktisadi gücünden ve ihtiyaçlarından bağımsız olmadığı gibi, yaratacağı sonuçlar da ondan bağımsız ele alınamaz. Saldırının işçi sınıfı üzerindeki (örgütsüzleştirme, varolan hakların gaspı, işsizlik vb.) yıkıcı sonuçların yanısıra, diğer ara sınıflar üzerinde de etkileri kaçınılmazdır. Kısacası özelleştirme, tekeli sermayenin iktisadi, siyasal, ideolojik hegemonyasına yeni bir halka ekleyecek ve bu hegemonya emperyalist sermayeyle girilen çıplak talan ilişkisi çerçevesinde emperyalist bağımlılığın iç ve dış politikadaki yansımalarını da beraberinde getirecektir.

"Yabancı sermaye"ye her fırsatta davetiye çıkaran siyasal iktidar, bunun ülkenin "ucuz işgücü cenneti"ne çevrilerek mümkün olacağı gerçeğinden hareket etmektedir. Yeni saldırı programları, örgütsüz, güvencesiz, hakları gaspedilmiş ucuz emek gücü yaratma temelinde, işçi ve emekçilerin kölelik koşullarına mahkum edilmesini hedeflemektedir. Sosyal güvenliğin gaspedilmesi istenmesi, sağlığın özelleştirilmesi, ücret artışlarının sınırlandırılması vb. ile koşulsuz ve sınırsız sömürünün zemini yaratılmaya çalışılmaktadır. Emperyalist sermayeyle ileri düzeyde entegrasyon sürecinin işçi ve emekçiler cephesinden en açık ve yıkıcı sonuçları, ücretli kölelik zincirinin daha fazla sıkılması olacaktır.

AB ile girilen ilişkiler çerçevesinde işçi haklarının güvenceye alınabileceği koca bir

yalandır. AB'ye adaylık sürecinin emek cephesi için karşılığı daha fazla sefaletle itilmek olacaktır. Sendika bürokratları AB'nin işçi haklarını güvenceye almayacağını çok iyi bilmektedir. AHİM'e vb.'ne gidilerek varılmak istenen sonuç, içerdeki mücadeleyi yükseltmek yerine işçileri "Avrupa demokrasisi"ne dönük beklentiye sokmak ve olmayacak hayallerin peşinde koşturarak zaman kazanmaktır. Bu hainler, aldatmaca ve oyalamanın her türü devreye sokarak, bir kez daha kolay başarılar için zemin hazırlama misyonunu yerine getirmek peşindedirler.

Siyasi iktidar yakaladığı görece "istikrarlı hükümet" üzerinden saldırılarını sürdürme gücü buluyor ve bunun güvencesiyle hareket ediyor. Oysa bu "istikrar"ın çok hassas dengeler üzerinde durması bir yana, ilk ciddi emekçi eylemliliğiyle daha büyük istikrarsızlıklara açık olması, düzen cephesini fazlasıyla düşündürmektedir. Şu an için elde ettiği olanağı en verimli şekilde değerlendirerek, son yıllarda çıkarmadıkları yasaları meclisten hızla geçirmektedirler. İşçi ve emekçi cephesinin örgütsüzlüğü onlara en büyük olanağı ve güvenceyi veriyor. Yasaların çıkartılmasında yaşadıkları kolaylık, ciddi ve güçlü karşı çıkışların olmayışı belli rahatlığı getiriyor olsa da, siyasal yaşamda yasal düzenlemeler ile onların uygulanması arasındaki mesafe nedeniyle sürecin zora girmesi riski vardır. Ve onlar da bunun fazlasıyla bilincindedir. Fakat öte yandan, sermaye ile emek cephesi arasındaki savaşımın bir boyutu da yasalar çerçevesinde verilmektedir ve aynı zamanda güçlerin sınanma alanıdır. Saldırıların ilk adımı yasal düzenlemelerle başlatıldığı için, bunlara izin vermemek, daha başında geriletmek, sermaye karşısında mevzi kazanmak anlamını taşır.

Ekonomik bunalımların aşılması, faiz-borç kısılcacında debelenen ülke ekonomisinin "düze çıkması", enflasyonun düşürülmesi hedefine ve yabancı sermaye için cazip koşulların yaratılmasına bağlanmış bulunuyor. Düzen sözcülerinin değişik tonlarda dillendirdikleri "hayallerin" somut yansımalarını düzen ve devlet gerçekliğinde görmek mümkündür. Salt özelleştirme ihalelerinde açığa çıkan kirli ilişkiler dahi, mafyalaşmış ve çeteleşmiş iktisadi temel ve siyasal sonuçlarının en yalın ifadesidir. Bu çerçevede atılacak yeni adımlar bu kimliğe daha çıplak bir nitelik kazandıracaktır.

Türkiye kapitalist sisteminin iktisadi bunalımını aşabilmesi mümkün değildir. Bu nedenle bunalımın faturası işçi ve emekçilere ödettilerle, kriz yönetilmeye çalışılmaktadır. Küreselleşme adı altında emperyalist-kapitalist sistemle bütünleşme, krizi hafifletmek bir yana daha da derinleştirmektedir. Krize çözüm olarak sunulan saldırı politikalarının sonu gelmeyecek, yaşam işçi ve emekçiler için her geçen gün biraz daha çekilmez hale gelecektir.

Çözüm ancak sorunun kaynağına inilerek olanaklıdır. Dolayısıyla çözüm devrimde ve sosyalizmedir. Emperyalist halkanın kırılarak emperyalist-kapitalist sistemin dışına çıkılmasında ve onun içteki dayanağı olan tekeli sermayenin kapitalist egemenliğinin yıkılarak sömürü düzenine son verilmesindedir. Bunun dışında sömürülen ve ezilen milyonlar için hiçbir gerçekçi çözüm yolu yoktur.

İran seçimlerinin gösterdikleri...

Molla rejimi çözülüyor/2

Mollalar rejimini ayakta tutan temel dayanaklar

Mollalar rejimini bugüne kadar ayakta tutan temel dayanaklar nelerdir? Herşeyden önce İran her bakımdan zengin bir ülkedir. Dünya petrol rezervlerinin %9'una sahip olan İran'ın dünya petrol üretimindeki payı %3'tür. Ama bu zenginlik asla halı-kilim sanayisi ve petrol kaynakları ile sınırlı olmayan bir ölçektir. Dahası, Afrika kıtasının birçok ülkesinin sahip olduğu potansiyel zenginlikler türünden de değildir. İran işletilen ve onyıllardır ülkeye harıl harıl döviz akıtan kaynaklara sahiptir. Dolayısıyla, bu maddi kudret en köhne bir rejimi bile yıllar boyu besleyebilecek ölçektir. Şah bu gelirin aslan payını emperyalist efendilerine peşkeş çekmekte ve kendi komisyonunu da Avrupa, Amerika bankalarına akıtmaktaydı. Mollalar rejimi ise bu maddi zenginliği onyıllardır kendisini ayakta tutmak için kullanmaktadır. İran toplumu sahip olduğu zenginlikleri işletebilecek sanayi altyapısına ve epeyce fire vermiş olsa da yetkin elemanlara sahiptir.

Ayrıca, İran halkı tarihsel ve kültürel bakımdan yüklü bir mirası olan bölgenin en köklü toplumlarından birisidir. Humeyni iktidarı böyle bir mirasın üzerine oturmuştur. Bu mirasın kullanılması, hatta yer yer tüketilmesi rejimi ayakta tutan faktörlerden biridir. Başka bir ifadeyle, İran toplumunun tarihsel birikimi, kazanımları, gelenekleri ve zenginliği Mollalar rejiminin ayıplarını kapatacak düzeydedir. İki milyonu aşkın Afgan mültecinin kabul edilmesi, Körfez Savaşı döneminde komşularının tersine İran'ın emperyalist güçlerin saldırısına uğrayan Irak halkına karşı takındığı onurlu tavır, bu kategoriye girmektedir.

İran devriminin temel dinamiklerinden birisi toplumun ezici çoğunluğunu kucaklayan anti-emperyalist cereyan olmuştur. Özellikle ABD emperyalizmini hedefleyen bu cereyan, her ne kadar giderek yozlaştı ve kaba bir Amerikan düşmanlığına vardysa da, rejimin ideolojik varlık nedenlerinden biri olagelmıştır. Rejim, içi kof da olsa, şeytan, gavur türünden küfürlerle ve anti-semit tavırlarla da ifade edilsen, anti-emperyalist söylemiyle her zaman

rejimin sunduğu tablo son derece nettir. Irak'ta mevzilenmiş olan ve bundan dolayı ciddi bir itibar krizi yaşayan "Halkın Mücahitleri" örgütünü saymazsak, İran'da örgütlü bir muhalefet yoktur. Dinsel gericiliğin devrimin önderliğini ele geçirmesiyle birlikte, düzene muhalif tüm güçler fiziken yok edildiler. Şah rejiminin nefes aldırılmadığı, dolayısıyla zayıf bir konumda olan parti ve akımların önderlerinin ve ileri kadrolarının fiziken tasfiye edilmeleri, ülkeyi Mollalar rejimi açısından dikensiz bir gül bahçesine dönüştürdü. Rejim sistematik bir tarzda kendi içinde, ılımlılar ile muhafazakarlar arasındaki çekişme sonucu, düzen içi bir muhalefet yaratmaktadır.

Birbirlerini karşılıklı olarak besleyen bu faktörlere bir de terör politikası eklenince, Mollalar rejiminin uzun ömürlülüğü bir sır olmaktan çıkıyor. Rejimin toplum üzerinde estirdiği terör devrimin ilk yıllarında muhalif güçleri fiziken ortadan kaldırmakla sınırlı kalmadı. Düzenin dini, kültürel, siyasi, sosyal ve iktisadi kalıplarının dışına taşan tüm girişimler kaba terörle bastırılmaktadır. Demokratik ve ekonomik talepler sistematik bir biçimde emperyalizmin uşağı, islamın

kitleleri seferber edebilmiş ve bu seferberliği kendisi için bir toplumsal dayanağa dönüştürebilmiştir. ABD emperyalizminin İran'a yönelik intikamcı, yaptırımıcı, satışmacı politikası

Mollaların anti-emperyalist söylemine kitleler nezdinde itibar kazandırmış, rejim ile toplum arasındaki iletişimi canlı tutmuştur. İran-Irak savaşı da aynı kategoride yer almaktadır. İran devrimini boğmak ve İran halkından tarihsel bir intikam almak için emperyalizm bölgedeki bir diğer piyonu, Saddam rejimini devreye sokmuş, sözkonusu savaşın patlak vermesine ve yıllar boyu sürmesine neden olmuştur. Her iki ülke halklarının ağır bedeller ödemesi ve başlangıç noktasına geri dönülmesi ile sonuçlanan bu savaş, İran halkının rejim etrafında kenetlenmesine yolaçmıştır. Mollalar rejiminin rahat hareket etmesini kolaylaştıran bir diğer faktör ise, İran'da rejime muhalif güçlerin konumudur. Bu açıdan

düşmanı olmakla suçlanıp ezilmektedir. Dolayısıyla anti-emperyalist ve gerici bir söylem eşliğinde uygulanan terör politikası, Mollalar rejiminin bel kemiği işlevi görmektedir.

Alttan alta biriken toplumsal öfke dışavuruyor

Mollalar rejiminin anti-emperyalist söyleminin ciddiyeti tükenme noktasına dayanmış bulunuyor. Toplumun %60'ının 25 yaşının altında olan genç bir kuşaktan oluşması, imamların söylemlerine olan inancı sarsıyor. Kesik aralıklarla ve birbirlerinden kopuk da yaşansa, yıllardır İran'da kitle hareketliliği yaşanıyor. Yoksul kitleler ayaklanıyor, isyan ediyor, işçiler greve gidiyor, direnişe geçiyor. Kısacası, toplum genel bir canlanma ve hareket etme sürecine girmiş durumda. Din afyonu etkisini giderek kaybediyor. Gavur Amerika'ya, siyonist İsrail'e, Salman Rüştü'ye küfretmek, Kerbela'yı, İmam Hüseyin'i anmak vb., tepkilerin büyümesini engelleyemiyor. İnsanlar yıllardır bunları dinleye dinleye usandılar ve ne kadar kof olduğunu görmeye başladılar. Geçen yılın Haziran ayında patlak veren dev öğrenci hareketi düzene karşı birikmiş olan toplumsal öfkenin ölçüğünün somut bir kanıtı oldu.

Rejim adım adım geliştiğini gördüğü kitle hareketine, mücadele girişimlerine, tehditlerde bulunsa bile, eskisi gibi cepheden saldırmayı ve ezip geçmeyi göze alamamaktadır. Bu, rejimin kendisine olan güveni önemli ölçüde kaybettiğinin, sağlamlığından şüphe ettiğinin bir göstergesidir. Bu bağlamda, geçen yılki gençlik isyanı sırasında rejimin ruhani önderi Ali Hameney'in takındığı tavır ilginçtir. İlkini, "Bu acı olay yüreğimi parçaladı. Bu ülkenin gençleri, öğrenci olsun ya da olmasın benim evlatlarımdır" diyen Hameney, öğrenci hareketi geri çekilmeye başlayınca, bu kez "evlatlarım" dediği gençleri "karşı-devrimci, ajan, provokatör, ABD ve İsrail uşağı" vb. ilan ederek, her türlü öğrenci gösterisini şiddetle ezme emrini verdi. Oysa Mollalar rejiminin geleneğine göre, önce saldırılır, ezilir, katledilir ve ardından da timsah gözyaşları dökülür. Rejim içi fraksiyonlar gelişmekte olan bu toplumsal muhalefete çanak tutarak onu kendi potalarına akıtma yolu ile dizginlemeye çalışıyorlar. Ancak hesaplar tutmuyor. Her gevşeme yeni bir gevşemeyi gerektiriyor. Ve süreç, henüz hız kazanıp rejimin kontrolünden çıkmamış olsa bile, hızlanıyor.

Rejim temel dayanaklarını hızla kaybediyor ve çözülüyor

İran'da Mollalar rejiminin çözülüp dökülmekten başka bir alternatifi yok. Toplumun artık kabuğuna sığmadığını kanıtlayan göstergeler giderek artmaktadır. Seçim sonuçları bunun bir göstergesi. Rejimin kendini terbiye etmesinin olanakları çok sınırlıdır. Çünkü meşruluğunu kaybetmiştir ve temel dayanaklarını da hızla kaybetmektedir. Kitleler dinsel söylemin bir sahtekarlık

Rejim: İslam Cumhuriyeti
Devlet Başkanı: Muhammed Hatemi
Ruhani önder: Ali Hameneyi
Başkent: Tahran
Yüzölçümü: 1 648 000 km²
Nüfus: 66,2 milyon
Ulusal Para birimi: Riyal
Resmi Dil: Farsça
Etnik bileşim: Fars (% 45,6), Azeri (% 16,8), Kürt (% 9,1), Gilakis (% 5,3),
GSMH: 109,6 milyar dolar
Kişi başına düşen yıllık GSMH: 1770 Dolar (1999)
Enflasyon oranı: % 20,8
İşsizlik oranı: % 20
Doğal Gaz: 45 milyon ton
Petrol: 99,4 milyon ton
Petrol rezervi: 12 030 milyon ton

maskesi olduğunun artık farkındalar. Anti-emperyalist çıkışların ne kadar kof ve güdük olduğu da görülüyor. "Dış düşman" edebiyatının ciddi bir dayanağı kalmadı.

Daha önemlisi, İran halkı monarşi döneminde düzene karşı birikmiş olan kin ve öfkesini bir devrim yaparak dışavurmuş bir halk. Mollalar bu toplumsal öfkeyi ilkin bir basamak olarak kullandılar, ardından kanla boğdular. Dolayısıyla, eski birikime bir yenisi eklenmiş bulunuyor. Bu birikimi düzeni kanallarda ezan sesi ile oyalamak mümkün değildir. İran toplumunun Kuveyt veya Suudi Arabistan gibi bir rantıye toplumuna dönüştürülemeyeceği ve petrol rantından sağlanan gelirle rejimin sus payı dağıtarak mütemadiyen ayakta kalamayacağı açıktır. İran emekçi kitlelerinin Mollalarla uzlaşarak köşeleri yontulmuş bir statüko ile tatmin olması beklenmemelidir. Bu rejim İran halkına çok çekti, ağır bedeller ödedi. Aralarında masum insanların dökülen kanı duruyor.

Ortaçağ karanlığına hapsedilen ve sağlıklı alternatif yaratma olanakları tüketilen toplum, rejimin her açığını yakaladığında gediği genişletmeyi bir refleks haline getiriyor. Bunu rejimin çıkmazı ve ürettiği iç çelişkiler üzerinden yapmaktadır. Başka bir ifadeyle, İslam Cumhuriyeti'nin periyodik olarak düzenlediği seçimlere karşı duyulan ilgi ve takınılan tavır, aynı zamanda toplumsal bir arayışın ifadesidir. Kitleler kendilerine dayatılan sahte seçeneklerin en liberalini güçlü bir biçimde destekleyerek, bunu rejimin ideolojik temelini sabote etmenin bir kaldıracına dönüştürüyorlar. Bir dönem liberal kanadın önderi sayılan Rafsancani muhafazakarlara göre çok popüler bir konumdaydı. Son birkaç yıldır güçler dengesi altüst oldu, Rafsancani'nin önderlik ettiği akım muhafazakar bir konuma düştü. Mayıs '97'de devlet başkanlığı seçimleri için sandık başına çağrılan 33 milyon seçmenin 20 milyonu rejimin resmi adayı Ali Ekber Natek Nuri'nin aleyhinde oy kullandılar. Katılım oranının %80'i aştığı son seçimlerde ise, 38 milyon seçmenin ezici bir çoğunluğu rejimin Ortodoks kanadını, hatta Rafsancani'yi bile desteklemeyi reddetti. Bu, ruhani önder Hameneyi'nin otoritesini, oy pusulası aracılığıyla da olsa, hiçe saymaya başlayan bir toplumsal uyanışın göstergesidir. Çünkü Mollalar bu ülkede insanların elinde başka bir olanak bırakmadılar. Güler yüzlü Mollanın asık suratlı olana tercih edilmesinin gerisinde başka bir özlem, bir arayış duruyor.

Gözlemciler İran halkının bu tavrını, rejimin liberal kanadına verilen desteği, tüketim ekonomisine duyulan hasretin ifadesi olarak değerlendiriyorlar. Yani, Mollalar her sokağa bir Mac Donald's lokantası açtırsalar, her mahalleye bir lunapark kursalar, cep telefonları yaygınlaşsa vb. sorun çözülecek, rejim ile toplum arasında barışıklık sağlanacak! Oysa bu tutum, tüketme hevesinin değil, temel toplumsal-sınıfsal çelişkilerin ifadesidir. '97'de Muhammed Hatemi devlet başkanlığına seçildiğinde yaptığımız değerlendirmede, İran'daki islami rejimin bu tür bir evriminin nesnel olarak

kaçınılmazlığını, giderek hızlanmaktan başka bir alternatifinin olmadığını yazmıştık.

Önümüzdeki süreç, hangi biçim altında olursa olsun, rejimin Ortodoks kanadının aleyhine ilerlemek durumundadır. Mollalar sınıfı bazı kaynaklara göre ülke ekonomisinin %30'u gaspetmiş durumdadır. Yanısıra ordu, milisler, adalet mekanizması, radyo ve televizyon kurumu bu kanadın denetimindedir. Kuvvetler dağılımında seçilen parlamentonun pek bir işlevi yoktur. Ama oluşan toplumsal dinamiğin yarattığı muazzam basınç güçler dengesini kökten sarsmış, sürecin önünü açmış, ülkede yeni bir atmosferi egemen kılmıştır. Artık kimse Ayetullahlardan korkmuyor. Örneğin, Tahran'da taksii şoförlerinin Ayetullahları geleneksel giysileri ile gördüklerinde durmamaları, toplumdaki yeni ruh halinin bir göstergesidir ve son derece anlamlıdır. Rejimin Ortodoks kanadının bu toplumsal sürecin önünü kesmek için sert bir çıkış yapması gündeme gelebilecek bir ihtimaldir. Ama bıçağın kemiğe dayandığı bir ortamda Mollaların kaba bir müdahale ile koşulları kendi lehlerine değiştirmeye kalkışmaları, süreci hızlandırma, hatta toplumsal bir patlamaya yolaçma riski taşıyor.

Önümüzdeki dönemde işçiler, değişik emekçi katmanlar ve öğrenciler iktisadi ve demokratik hak taleplerini geçmişe göre daha güçlü ifade etme fırsatı kullayacaklardır. '97 devlet başkanlığı seçimlerinin sonuçlarını İranlılar "bir pencerenin açılmasına" benzetmişlerdi. Şubat ayında ise bir kapı açmış oldular. Çıtanın seviyesi sistematik olarak yükseliyor. Bu nedenle, niteliği ne olursa olsun kitlelerin yeni hak talepleri rejimin yıllardır dayattığı kurullarla çelişmek zorundadır. Örneğin, temel hak ve özgürlükler, basın özgürlüğü, kadın hakları vb. konularda atılan her adım, rejimin yasaklarını delmeyi, tabularını yıkmayı hızlandıracaktır. Kısacası, yeni dönem bir taraftan mücadele dinamiklerini kamçılarken, öte yandan rejim içi dalaşmayı derinleştirecektir.

Gelişmelerin kazanacağı düzey ve izleyeceği seyre bağlı olarak, emekçi kitlelerin talepleri ile rejimin Ortodoks kanadının kösteklemesi arasında sıkışıp kalma tehlikesi olan Hatemi ekibi, deyim yerindeyse, Gorbacovlaşmaktan kurtulamayacaktır. Ve bugünün liberalleri, yerlerini rejim ile araya biraz daha mesafe koyan bir akıma terketmek zorunda kalacaklardır. Emperyalist güçlerin Tahran'daki gelişmelere sıcak bakmakla birlikte ihtiyatlı yaklaşımları boşuna değildir. Onlar mümkünse rejimin köşelerinin biraz yontularak olduğu gibi ayakta kalmasından yanadırlar. Korktukları tek şey, rejim içi kaba bir hesaplaşma ya da bir kitle hareketinin ardından sürecin hızlanması ve toplumda bugüne kadar birikmiş hoşnutsuzluğun '79 yılında olduğu gibi patlak vermesidir. Onun için Hatemi'yi desteklerken, ters tepkiye yolaçmamak için, fazla küstah davranmamaya, en azından ölçüyü kaçırmamaya dikkat ediyorlar.

Haider'in başkanlıktan istifası:

Gelişen anti-faşist dinamiği boğma hesapları

Avusturya'da faşist parti FPÖ'nün hükümet ortağı olması ile birlikte değişik Avrupa ülkelerinde anti-faşist kitle gösterileri başladı. 19 Şubat günü Viyana'da yüzbinlerce ilerici, demokrat ve devrimcinin katıldığı dev bir protesto mitingi düzenlendi. Ülke tarihinde benzerine az rastlanan bu ölçekte bir protesto gösterisi ile Avusturya'nın ilerici ve demokratları, faşist partinin destek ve dalaverelerle iktidara taşınmış olmasını

kabullenmediklerini ve savaşımı sürdürmekte kararlı olduklarını gösterdiler. 19 Şubat gösterisinin Viyana meydanlarında sistematik kılınmış bir eylemliliğin ardından, onun bir ileri aşaması olarak gerçekleşmiş olması, bu toplumda çok daha farklı bir hassasiyetin gelişmesine, yeni bir politik atmosferin oluşumuna yolaçmıştır. İşte bu güçlü kitle seferberliğinin ilk sonuçlarından birisi, egemen güçlerin Jörg Haider'i FPÖ'nün başkanlığından istifa ettirerek bir süre geri plana çekmek zorunda kalmaları olmuştur.

Avusturya'nın yanısıra Avrupa Birliği'ne üye ülkelerin birçoğunda, Viyana'daki ölçekte olmasa da, anti-faşist protesto gösterileri düzenlendi. Bu gösteriler Brüksel'de olduğu gibi yer yer güçlü kitlesel gösterilere de dönüşebildi.

Ancak Viyana'da güçlenerek kök salmaya başlayan anti-faşist akımın gelişmesini engelleme, dinamiğini kırma operasyonu da yürütülmüyor değil. Egemen güçlerin böyle bir yöntemle başvuracakları baştan belliydi. FPÖ'nün Viyana'da hükümet ortağı olmasının kesinleşmesi ile birlikte, Avrupa'da devlet sorumlularının gösterdikleri tepkiler ve kitlelerin anti-faşist hassasiyetlerine hitap etmeleri bunun ilk habercisi oldu. Anti-faşist gösterilere düzenin sahip çıkması ve gösteri kortejlerinin başında, Brüksel'de olduğu gibi, kokuşmuş düzenin bakanlarının yer alması, kitlelerin anti-faşist hassasiyetinden doğan cereyanın güdükleşmesi ve vesayet altına girmesi tehlikesi yaratıyor.

Viyana'da faşist partinin iktidar olmasında baş sorumluluğu taşıyanların ikiyüzlü anti-faşist gösterilere yönelmesinin gerisinde, doğan tepkilerin üzerine çöreklenerek boğma planları durmaktadır. Zira, Avrupa Birliği ülkelerinde anti-faşist kitle hareketinin önünü açabilecek, onu düzenin vesayetinden kurtarıp ileri bir düzeye taşıyabilecek politik partiler ve örgütlenmeler son derece zayıf konumdadırlar. Güçlü göründükleri ülkelerde bile, böyle bir misyonu düzenin izin verdiği sınırların dışına taşıyarak yerine getirme gücünden yoksundurlar.

Egemen güçler, bir yandan anti-faşist kitle tepkisini sahiplenerek boğmaya çalışırken, öte yandan da faşist partinin iktidar oluşunu olağan gösterme ve sıradanlaştırma çabası içindedirler. İlk günlerde Avusturya dışındaki 14 Avrupa Birliği üyesi adına savrulan tehditlerin gerçek işlevi böylece ortaya çıkmaktadır. Viyana'da faşist hükümetin oluşturulduğu günlerde açıklanan yaptırım listesinin Avusturya'yı Avrupa Birliği'nden ihraç etmeye kadar uzanacağı iddia edilmekteydi. Bugün ise tam tersi savunulmakta, önyargılı davranılmaması, sözkonusu hükümetin pratik icraatı üzerinden tavır takınılması gerektiği vurgulanmaktadır. Jörg Haider'in bu mutabakat gereği FPÖ'nün başkanlığından istifa ederek geri plana çekilmesi, gerçek anlamını bu senaryo içerisinde buluyor.

Pinochet'yi yargılama oyununa son verildi

İngiliz hükümeti, epey bocaladıktan ve kamuoyunu alıstırdıktan sonra, nihayet Augusto Pinochet'yi Şili'ye iade etti. Böylece, Londra hükümetinin 16 Ekim '88'de Pinochet'yi gözaltına alarak açtığı sayfanın uluslararası bölümü bir skandala dönüşerek kapanmış bulunuyor. Londra basınının sık sık asrın skandalı olarak değerlendirdiği Pinochet dosyasının Şili'ye devredilmiş olması, sadece Tony Blair hükümetine rahat bir nefes aldirtmamış, onu yargılamak için sahtekarca sıraya giren Avrupa devletlerini de rahatlatmıştır. Zira, Tony Blair hükümeti, Pinochet'yi yargılamaya soyunan

İspanya adaletinin talebi üzerine onu gözaltına almakla, hiçbir emperyalist gücün manevi açıdan yürütemeyeceği bir davanın dosyasını aralamıştı. Çünkü, birincisi, Pinochet emekliye sevk edilmiş ve sahipsiz bırakılmış bir diktatör olmaktan uzaktır. O dünyanın en önemli bakır yataklarını işleten Şili gibi bir ülkenin egemen sınıflarının manevi önderidir. Ona bu ülkede düzeni ayakta tutan silahlı kuvvetlerin babası gözü ile bakılmaktadır. İkincisi, bir faşist diktatörü sorgulamak ve yargılamak, herşeyden önce bireysel bir sorun değil bir sistemin yargılanması sorunudur. Şili'de General Pinochet önderliğinde gerçekleştirilen askeri darbe ve onun önderliğinde oluşturulan askeri faşist diktatörlüğün gerisinde sorumluluğu paylaşan güçlerin kimler olduğu bilinmektedir.

Dolayısıyla, bir buçuk yıldır değişik Avrupa devletlerinde Pinochet'yi yargılama yönünde yapılan resmi açıklama ve girişimlerin en ufak bir inandırıcılığı ve ciddiyeti yoktu. Çünkü Pinochet'yi yargılamak, Şili egemen sınıflarının ve onların uluslararası emperyalist işbirlikçi ve destekçilerinin sorumluluklarını yargılamaktan geçer.

Buna rağmen Londra'da Pinochet'nin başına gelen hesapsız macera önemli sonuçlar doğurmuştur. Bu sonuçlardan ilki, Şili halkının kasabı faşist diktatörlüğün uluslararası emperyalist destekçilerinin ve Avrupa burjuva demokrasilerinin ikiyüzlülüklerinin muazzam bir teşhirle karşı karşıya kalmış olmasıdır. Londra hükümetinin Pinochet'yi gözaltına almakla kırdığı pot, hem kendisini hem de müttefiklerini zor durumda bırakmış, dünya kamuoyu önünde rezil olmalarına yolaçmıştır. Bu nedenle Avrupa devletleri Pinochet'nin uyduruk gerekçelerle serbest bırakarak Şili'ye dönmesinin sonuçlarına katlandılar. Yargı karşına çıkma takati kalmamıştır dedikleri 84 yaşındaki bir ihtiyarın Santiago havaalanına ayak basar basmaz tekerlekli sandalyeyi kenara fırlatarak ayağa kalkmasının kamuoyunda yarattığı şoku sindirmeye dünden razılar.

Fakat, İngiliz hükümetinin kaldırmakla ayağına düşürdüğü taş Şili'de farklı sonuçlar yarattı. Şili'de Pinochet taraftarı gerici güçler önderlerinin Londra'da birbuçuk yıl rehin kalmasıyla hiç de alışık olmadıkları bir tokat yerlerken, Şili halkı faşist diktatörlüğün yarattığı korku atmosferini yırtmaya başladı. Pinochet olayı vesilesiyle ve henüz onun yargılanması perspektifiyle sınırlı gelişen mücadele dinamiği, Londra'da açılan sayfanın başlıca kazanımı olmuştur. Pinochet'nin mahkemeye verilmiş ve hakkında bugüne kadar 72 farklı soruşturmanın açılmış olması önemlidir.

Başka bir ifadeyle, Pinochet olayı vesilesiyle Şili tarihinde yeni bir sayfa açılmasının ön koşulları oluşmuştur. Bundan hareketle Pinochet'nin yargılanmasını, faşist diktatörlükten hesap sorulmasını beklemek yersizdir. Henüz Şili'de böyle bir hesaplaşmanın koşulları yoktur, güçler dengesi son derece zayıftır. Daha dün, üstelik halkoyu ile devlet başkanlığına seçilen sosyalist etiketli Ricardo Lagos'un askeri hiyerarşi önünde bacakları titriyor. Ama düne kadar bir mezar sessizliğinin hüküm sürdüğü, hak talep etmenin, cellatlardan hesap sormanın bir toplumsal tabu olduğu Santiago'da binlerce insan 'Katil Pinochet!' şiarlarıyla Moneda Sarayı'nın kapısına dayanmakta, kolluk kuvvetleri ile çatışmaya girebilmektedir. İşte, Santiago'da böyle bir dinamiğin gelişmesi, mücadele perspektifinin yeniden açılması sonucudur ki, emperyalist güçlerin sözcüleri, Pinochet'nin Şili'ye dönmesi ile birlikte, bu kez de "genç Şili demokrasisinin tehlikeli bir döneme girdiğinden" şikayet etmeye başladılar.

Kosova:

Gerilim ve çatışmaların gerisinde değişik emperyalist güçler var

Geçen yıl bu günlerde Balkanlar'a demokrasi ve barışı getirmek, temel insan haklarını teminat altına almak için emperyalist müdahalenin ne kadar gerekli, hatta kaçınılmaz olduğuna ilişkin yoğun bir propaganda yürütülüyor, askeri yığınak hazırlıkları yapılıyordu. 23 Mart '99 günü başlatılan müdahalenin sonuçlanması ve Kosova'nın işgal edilmesi henüz birinci yılını doldurmadı. Bölge çokuluslu bir askeri gücün işgali altında. Her sokağında zırhlılar mevzilenmiş, tepeden tırnağa silahlı birlikler gece gündüz devriye geziyor, takviye birlikler sevk ediliyor. Kısacası, Kosova'da işgal güçlerinden habersiz kuş uçmuyor.

Bu kadar yoğun bir askeri işgal ve ablukaya rağmen, Kosova'da can güvenliği sorunu hiçbir dönem günümüzde olduğu gibi endişe verici boyutlar kazanmamıştı. Bu tanımlamayı yaklaşık aynı terimlerle Birleşmiş Milletler Örgütü sivil yöneticisi Bernard Kouchner'in yapması, sorunun ciddiyetini ortaya koymaktadır. Böylece, emperyalist koalisyonun NATO'nun kanatları altında Kosova'da tesisini vaadettiği demokrasi projesinin gerçek yüzü her geçen gün daha net bir biçimde açığa çıkmaktadır.

Yakın bir döneme kadar Kosova sorunu sadece Sırlar ile Arnavutlar arasındaki çekişme ve çatışmalar üzerinden yaşanıyordu. Kosova'nın etnik bileşimi emperyalist işgalin temel dayanaklarından biri olmuştu. Emperyalist güçler her türlü olanağı kullanarak gerici-milliyetçi boğazlaşmayı kışkırtmış, fiili işgale zemin hazırlamışlardı. Neden oldukları bu kördüğünün sözde önünü alacak, işgal ordularıyla can ve mal güvenliğini sağlayacak, barışı tesis edecek, çokuluslu bir Kosova'da demokrasinin temellerini atacaklardı.

Emperyalist koalisyonun yakında bir yılını dolduracak olan icraatı elbette Kosova'ya barış ve demokrasi getirmeyi amaçlamıyordu. Çünkü onlar Balkanlar'a, bölge halklarının sorunlarının çözümü için değil, kendi egemenliklerini taşımak için gittiler. Uzun süre Kosova Arnavutları ve özellikle de UÇK, emperyalist güçlerin politikasının bir aracı olarak kullanıldılar. Rusya'nın bilinen Sırbistan yanlısı tavrı dışında, bölgede mevcut tüm emperyalist güçler ve onların çömezleri, varlıklarını hep Kosova Arnavutlarının can ve mal güvenliğini korumakla gerekçelendirdiler.

Kosova'nın işgalinin ardından aylar geçti. Emperyalist koalisyonun saptadığı ve savaşın bitiminden sonra Birleşmiş Milletler Örgütü'ne devrettiği sorunların hiçbirisine en ufak bir çözüm getirilmiş değil. Tam tersine, sorunların giderek hem sayısı artmakta hem de ölçeği büyümektedir. Savaşın yıkımı, kışkırtılan etnik farklılıklar, çelişkiler ve düşmanlıklar, askeri işgal eşliğinde bölgenin nüfuz alanı olarak değişik emperyalist güçler arasında taksim edilmiş olması, Kosova'yı tam bir mayın tarlasına dönüştürmüştür.

Sonuçta işgalci güçler ne yapacaklarını bilemez durumdadır. Bu nedenle birbirlerine düşme tehlikesi ile karşı karşıyalar. Bu saldırılar şimdilik araçlar üzerinden dışa vurulmaktadır. Örneğin, son dönemde Sırlar ABD ve Alman askerlerini hedeflemekte, Arnavutlar ise Rus ve Fransız birliklerine saldırmaktadırlar. Bunlar sıradan sataşmalar değil, açık silahlı saldırılardır.

Mitrovica Köprüsü'nde gününbirlik yaşanan gerilim ve çatışmanın arkasında her ne kadar yerel bir düşmanlık dinamiği ya da işgalci güçlere karşı bir tepki varsa da, gelişmeleri esas olarak yönlendiren emperyalist işgal güçleridirler. Kısacası, Kosova'da Arnavutları Sırlara karşı kışkırtma ya da tam tersini yaparak boğazlaşmaya hakemlik yapma, artık sorunu idare etmeye yetmemektedir. Açıkçası emperyalist işgal güçleri birbirlerinin kuyruklarına yavaş yavaş basmaya başladılar.

Mitrovica'ya mevzilendirilmiş ve Washington tarafından Sırlardan yana tavır almakla eleştirilen Fransız birlikleri, Sırları Alman ve ABD birliklerine karşı kışkırtmaktadır. ABD güçleri ise Priştina'dan onbinlerce Arnavutu bir yürüyüş kortejine sokarak Mitrovica'ya kadar yürütmekte, Kosova'daki varlıklarının bir yerel desteğe dayandığını kanıtlamaya çalışmakta, hatta Arnavutları Fransız ve Rus askerlerine karşı kışkırtmakta, bir Rus askerini katleden Arnavut kökenli katili pencereden kaçı diye serbest bırakmaktadır.

Dolayısıyla, işgalci güçlerin birbirlerinin ayaklarını kaydırma operasyonlarının yanısıra işgal güçlerine karşı yer yer beliren saldırılar, Kosova'yı önümüzdeki dönemde çok daha ciddi gelişmelere gebe bırakmaktadır. Geçmişte Lübnan ve Somali'de emperyalist işgal güçlerinin uğradıkları akıbetin bir benzerinin Kosova'da hayat bulması hiç de şaşırtıcı olmayacaktır.

Gazi katliamının 5. yıldönümünde katiller aklandı**Adalet devrimle gelecek!**

Gazi katliamının 5. yıldönümü yaklaşırken, pek çok olayda olduğu gibi yine katilleri aklandılar. Tam bir pervasızlıkla yürütülen bu girişim, devletin son dönemde yoğunlaştığı kendini aklama seferberliğinin bir parçası.

Bu döneme göz atalım: Genel af bekletisi içinde ünlü mafya babaları ve çete elemanları yurtdışından gelip teslim olmuştur. Çıkması kesin olan bu affa kadar ise, sermayenin bu "vatansız" tetikçileri, devrimciler için tabuttan farklı olmayacak F tipi cezaevlerinde, kendi özel saraylarındaymış gibi yaşıyorlar; adam dövüyorlar, 15 günde bir cep telefonu yakalıyorlar, vb. MHP ise mecliste onların affı için vargüçüyle çalışıyor. Susurluk sanıkları birer birer aklıyorlar. Fail-i meçhullerin faili devlet, bu işte kullandığı tetikçilerden birine, Hizbullah adlı kontra örgütüne bütün suçları yıkarak, kendi deyimiyle "bağırsak temizliği" yapıyor. Ulucanlar davasında, devletin açıktan gerçekleştirdiği katliam bile devrimci tutsaklara fatura ediliyor. Üstelik bizzat Meclis Araştırma Komisyonu tarafından ölenlerin birçoğunun hastanede işkenceyle öldürüldükleri kanıtlanmışken.

Bu arsızlığın son halkası olarak ise, Gazi katliamından sanık 20 polisten 18'i beraat etti. Kalan iki polis ise öldürdükleri kişi başına 20'er ay ceza aldılar. Bu olayların devamı niteliğinde olan Ümraniye 1 Mayıs Mahallesi'ndeki katliama ilişkin dava ise daha önce Üsküdar Savcılığı tarafından takipsizlikle sonuçlandırılmıştı. 7 ölüm ve 5 yaralama olayından yargılanan, Gazi katliamın tek tutuklu sanığı Adem Albayrak 4 kişinin ölümüne yolaçmak nedeniyle ceza alırken, diğer davalarından beraat etti.

12 Mart '95: Gazi katliamı ve direnişi

Neler olmuştu '95 Mart'ında Gazi Mahallesi'nde? Sermaye iktidarının kontrgerilla timleri, 12 Mart akşamı devriye gezen polis ekipleri eşliğinde, emekçi ve mücadeleci bir semt olan Gazi Mahallesi'nde dört kahvehane ve bir pastaneyi taradı. Kahvehanelerden birisinde mahallenin Halil Dede'si kurşunlanarak öldürüldü. Ancak kontrgerilla merkezindeki hesap çarşıya uymadı. Gazi halkı katliamın karşısında korkup sinmek yerine, gecenin ilerleyen saatleri ve izleyen günlerde, dalga dalga büyüyerek ve diğer mahallelerden gelen emekçi desteği ile de birleşerek, sokaklara çıktı. Katliamın failleri belliydi ve devletin provokatif amaçlı hedef saptırmaya çalıştığı gibi "Alevi-Sünni" çatışmasına dönüşmedi. "Katil devlet, katil polis!"

Karakola yüründü

Katiller oradaydı çünkü

Mahalleli taşla kovalıyor katil sürüsünü,

katiller ateş ederek kaçıyorlardı

Bir yanda taş, bir yanda kurşun

Kurşuna karşı taş

*Taşların önünden kaçanlar,
mermilere karşı koşanların
yiğitliklerini anlayamazlardı
Gece günden nasıl korkarsa
ve gün ne kadar mutlak bir şekilde
ve korkmadan doğuyorsa geceye,
öylesine korkuyordu
kurşun atan ellerin yüreksiz bedenleri
ve öylesine mutlu bir şekilde
doğarken geceye
ölümsüzleşiyorlardı
silahları sadece taşları olan
bu koca semtin emekçileri...*

Ve katiller işlerine devam ettiler; onlarca ölü, yüzlerce yaralı... Gazi halkı "barikatın ardı vatandır" deyip kurdu barikatlarını. Şehir ikiye ayrılmıştı; barikatların içi özgür İstanbul, barikatların dışı tutsak İstanbul'du. O gece ve izleyen birkaç gün Gazi'de tarih yazıldı. Başgeğmezliğin tarihi. Bu katliam 14 Mart'ta protesto eden 1 Mayıs halkı da aynı katliamdan nasibini almıştı.

Sonradan açılacak davalarda ise Gazi halkı yargılanmaya çalışılacak; bu başarılamayınca da katliamcı polislere açılan göstermelik dava, katılımı engellemek ve kitle muhalefetinin gücünü yitirdiği bir dönemde katliamcıları aklamak üzere il il dolaşacak, en sonunda Trabzon Ağır Ceza Mahkemesi'ne gidecek, sürüncemeye bırakılacak, 5 yıl sonra ise göstermelik gülünç cezalarla katiller aklanacaktı.

Yargılama günü devrimle gelecek!

Sınıflı bir toplumda yaşadığımızın ve devlet aygıtının ne işe yaradığının farkına varmamızı sağlayan bu gibi örnekler de gösteriyor ki; burjuvazi yapısal krizini aşma olanaklarına sahip olmadığı için, baskı, işkence, katliam, tensikat, mezarda emeklilik, sefalet ücretleri, sosyal hakların tümünden gaspedilmesi, özelleştirme vs. türünden işçi sınıfı ve emekçilere dönük saldırılarını yoğunlaştırmak zorunda kalacaktır. Sermayenin iktidar aygıtı olan devletin işi de, baskı ve terör yoluyla krizin faturasını emekçilere yüklemek, katliamlar dahil tüm saldırıları yargı ayağıyla meşrulaştırmak, böylece saldırıların önünü açabilmek, işçi sınıfı ve emekçilerin krizin faturasını sessizce kabullenmelerini sağlamaktır.

Özcesi, sermaye iktidarda, kapitalist sömürü düzeni yürürlükte olduğu sürece, bu sistemin mahkemelerinden "adalet" beklemek safdillik olacaktır. Bu kuşkusuz bir takım mevziler kazanmak üzere yürütülecek demokratik mücadelenin küçümsenmesi anlamına gelmez. Tam da böyle mücadeleler içinde güçleneceğiz, devrimci mücadeleyi büyüteceğiz.

Adalet devrimle gelecektir!**Katillerden hesabı işçi sınıfı soracak!**

E. Yankı

Korkularını gerçeğe çevirdik**Baharı direnişle karşıladık!**

Limter-İş Sendikası eğitim uzmanı Süleyman Yeter bir yıl önce gözaltında işkencede katledilmişti. Ölümünün yıldönümü olan 7 Mart Salı günü Alibeyköy Cemevi'nde verilecek yemeğin ardından, mezarına gidilerek anıt mezarı açılacak ve anması yapılacaktır.

Alibeyköy'e girdiğimizde her tarafın yoğun bir polis ablukası altına alındığını gördük. Cemevi'ne tüm girişler polis barikatlarıyla ve panzerlerle tutulmuştu. Ayrıca özel tim ve jandarma da önlem almıştı. Mahallenin içinde bir sürü insan geri çevrilirken, Cemevi'nin yakınına gelebilenlere polis müdahale ediyor, aileden ve sendikadan insanların çabalarıyla içeri alınabiliyordu. Bu arada İstanbul Emniyet Müdürü Yardımcısı gelerek, yürüyüşe izin vermeyeceklerini bildirdi. Cemevi'nin önüne iki otobüs getirerek mezarlığa ancak otobüslerle gidebileceğimizi söyledi.

Yemeğin ardından yaklaşık 150 kişilik kortej oluşturduk ve mezara yürüyerek gideceğimizi söyledik. Cemevi'nin bahçesinden çıktuktan sonra yolumuzu kestiler. Özel Tim elemanları ve robocoplar bizi yarım halka içine aldılar. Halkayı giderek daralttıklarında, birbirimize kenetlenip "Süleyman Yeter ölümsüzdür!" sloganını atmaya başladık. Bunun üzerine vahşice saldırdılar ve tek tek döverek mezarlığa gitmemiz için getirilen belediye otobüslerine bindirdiler.

Arabada da saldırıları devam etti. Bizler sürekli "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Katil devlet hesap verecek!", "Süleyman Yeter ölümsüzdür!" vb. sloganlar atıyorduk. Otobüsün camlarını açıp zafer işaretleri yapıyorduk. Bu arada sürekli coplar, yumruklar, tekmelerle saldırıyorlardı. Marş söylememizi engelleyemeyince, sesimizi bastırabilmek için kendi marşlarını söylüyorlar, kurt işaretleri yapıp iğrenç küfürlerle bizi tahrik etmeye çalışıyorlardı. Arabada birçoğumuz özellikle kafasından ve gözünden yaralanmıştı. Bazılarımız fenalık geçiriyordu. Buna rağmen saldırılar Vatan Güvenlik Şube'ye götürülen dek devam etti.

Vatan'da yaralılarımızı zorla hastaneye gönderdik. Hastaneye götürürlerken de vurmaya devam ediyorlardı. Daha sonra bizi grup grup içeriye aldılar. Otobüslerden inerken "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!" sloganını atmamızla birlikte itilerek içeriye alındık. Üst araması tutanağını imzalamadık. *Kızıl Bayrak* okurları olarak ayakkabı bağını çıkarmadığımız için yerde sürükleyerek bağcıklarımızı kesmek zorunda kaldılar. Bu işlemler bittikten sonra hücrelerden, "İnsanlık onuru işkenceyi yenecek!", "Bedel ödedik, bedel ödeceğiz!", "Katil devlet hesap verecek!", "Anaların öfkesi katilleri boğacak!", "Süleyman Yeter kavgamızda yaşıyor!", "İşkencecilerden hesap sorduk, soracağız!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!" gibi sloganları hep birlikte attık. Yapılan saldırılarda hep birlikte sloganlar atarak demirlere ve tahtalara vurarak müdahale ettik.

Hastaneye gidenlerin bir kısmına dikiş atılmış, diğerlerine hiçbir müdahale yapılmadan geri gönderilmişti. Mezarlığa gidememiş olsak bile, ölümünün birinci yıldönümünde Süleyman Yeter'i hücrelerde andık. Aralıklı olarak sloganlar atıp, marşlar söyledik. Gece geç saatlerde Sağmalcılar Hastanesi'ne götürüldük. Geri döndüğümüzde barodan avukatlar gelmişti ve ifade vermek için çıkarıldık. Birçoğumuz ifade vermedi ve imza atmadı.

Avukatlar geceyi burada geçireceğimizi ve ertesi sabah savcılığa çıkarılacağımızı söylediler. Fakat ertesi gün 8 Mart olduğu için erken bırakılmayacağımızı biliyorduk. Öyle de oldu. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü de orada coşkulu bir şekilde kutladık. Ayşe Yumlu Yeter'in yaptığı konuşmanın ardından, "Yaşasın 8 Mart, yaşasın sosyalizm!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Baskılar bizi yıldıramaz!", "Zindanlar yıkılsın tutsaklara özgürlük!" sloganlarını attık. Saat 15:30'da ilk olarak 18 yaşından küçük olanları, ardından yaşlıları ve Süleyman Yeter'in yakınlarını bıraktılar. 9 kişiyi ise ayırarak başka hücrelere koydular. Bizi savcılığa götürmeden adli tıptan serbest bıraktılar.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından günler öncesinden Mart ayı alarmı verilmişti. Korkuları baharı devrimcileştirmemizdi. Ancak biz bir kez daha kazanmıştık. 12 Mart'ta Gazi'de görüşmek üzere vedalaşarak ayrıldık...

**Yaşasın devrimci dayanışma!
İstanbul'dan Kızıl Bayrak okurları**

Gençlik baharı fethetmeye!

Öğrenci gençlik hareketi, '96 süreci sonrası içine düştüğü durgunluğu aşamamanın sancılıyla, bir bahar dönemine daha giriyor. Öğrenci gençlik aynı dönemde soruşturmalar, polis terörü, harç zamları, vakıflaştırma yoluyla özelleştirme, mediko-sosyal hakkının gaspedilmesi gibi bir dizi saldırıyla yüzyüze kalmış bulunuyor.

Öğrenci gençliğe yönelen saldırılar, şüphesiz sermaye devletinin işçi sınıfı, emekçiler ve toplumun muhalif politik kesimlerine dönük saldırılarından bağımsız değildir.

Sermaye devleti 2000 yılını özelleştirme yılı ilan etti. Uluslararası sermayenin Türkiye'ye biçtiği rol de bu. Devletin küçülmesi, kamu harcamalarının sınırlanması, özelleştirmelere hız verilmesi bu rolün temel argümanları durumundadır. Mezarda emeklilik ve tahkim yasaları da bu hedefe dönük olarak çıkartılmıştır.

Bunun yanında devrimci tutsaklara dönük 2000 yılı hedefi F tipi hücre cezaevleri, sınıfa ve emekçilere dönük saldırılarla bütünsellik arz etmektedir.

Sermaye devleti, işçi, emekçilere ve gençliğe dönük kapsamlı yıkım saldırısını yürütmek için, karşısında durabilecek potansiyele sahip her türlü dinamiğe karşı sistemli bir baskı ve terör uygulamaktadır. En küçük bir muhalif hareket dahi azgın bir terörle karşılanmakta, sermaye devleti bu terörünü ve yarattığı vahşet tablosunu tüm topluma korku salmanın aracı olarak kullanmaya çalışmaktadır.

Burjuvazinin bu saldırılarını, bahar dönemindeki çerçevesiyle somut başlıklar altında toplarsak:

Kamu işçileri ve bir dizi özel sektör işçisine %25 sefalet zammı dayatılmıştır.

Enerji özelleştirmeleri bahar dönemine endekslidir. Tahkim yasasıyla Danıştay'ın müdahale yolu kapanmış, özelleştirme önündeki bir pürüz daha ortadan kaldırılmıştır. Enerjideki bu özelleştirme yaklaşık 73 bin enerji işçisini ilgilendirmektedir.

POAŞ ise tekellere peşkeş çekilmiş bulunuyor.

Kamu emekçilerine dönük sahte sendika yasasının baharla birlikte yasalaşması bekleniyor.

Öğrenci gençlik, tüm bu saldırılardan paralı eğitimin daha da yaygınlaşması, soruşturma terörünün daha etkin kullanımı, polis ablukasının artması şeklinde nasibini almaktadır. Paralı eğitim ilköğrenime kadar yaygınlaştırılmaya çalışılmaktadır. Üniversite harç zamları önümüzdeki yıl için 15 kat olarak açıklanmıştır. Bu oran geçmiş yıllardaki zam oranlarıyla birlikte düşünüldüğünde, özel üniversiteler ile devlet üniversiteleri arasındaki öğrenciye maliyeti farkının iyice silikleştirdiği görülmektedir. Hedeflenen harç zammı oranıyla, bir kamu emekçisinin bir yıllık maaşı ancak bir mühendislik öğrencisinin bir yıllık harcını karşılar duruma gelecektir. İTÜ, ODTÜ, Boğaziçi Üniversiteleri vakıflaştırma yoluyla ilk elden özelleştirilmesi hedeflenen üniversiteler durumundadır. Yemekhane özelleştirmeleri ve mediko-sosyal'in adım adım kaldırılması, önceki yıllardan bu yıla devredilen saldırılar durumundadır.

Gençlik hareketinin durumu

Tüm bu saldırılar sürerken, öğrenci gençlik hareketi '96 sonrası girdiği gerileme sürecini aşamamıştır. Bu süreç genel kitle hareketinin durgunluğuyla elbette ki bağlantılıdır. Ancak, geneldeki durgunluğa rağmen, özgün bir gençlik hareketliliği geçmiş süreçte yaşanabilmiştir. Harç eylemleri buna bir örnektir. Fakat '96 sürecinden sonra genel kitle hareketinin durgunluğuna ayak uydurmuş

bir öğrenci gençlik kitleleri sözkonusudur. Bu süreçte Çukurova Üniversitesi öğrencilerinin yerel eylemleri, İzmir üniversite gençliğinin Serkan Eroğlu anması dışında dikkate değer bir kitle eylemi yaşanmamıştır.

Öğrenci gençlik hareketinin '96 sonrası girdiği durgunluk sermaye devletinin sadırılarını daha da pervasızlaştırmıştır. Hareketin gelişkin olduğu dönemlerde saldırı daha inceltilmiş bir hal almışken, bugün soruşturma terörü yaygın olarak kullanılmaktadır. Sermaye devletinin sahte ÖTK'ları ise, hareketin gelişkin dönemindeki terörle birlikte değerlendirilmelidir. ÖTK'lar, terör-reform politikasının reform ayağı olarak uygulanmıştır.

Devrimci gençlik olanakları değerlendirmelidir!

Sınıfa, kamu emekçilerine dönük saldırılar, tüm ezilen kesimleri etkileyen zamlar, işsizlik, deprem yıkımı genel bir toplumsal hoşnutsuzluğu beslemektedir. Bu hoşnutsuzluk AB tantanalarını ve enflasyonla mücadele adı altında pompaların sahte iyimserlik havasını dağıtmakta, güçlenmekte olan mücadele dinamikleri kendisini hissettirmektedir.

Öğrenci gençlik genel kitle hareketinin bir bileşeni olarak, tüm bu saldırıları püskürtecek olanakları bağrında taşımaktadır. Sorun, bu olanakları değerlendirerek, birleşik ve militan bir mücadeleyi örecektir devrimci bir önderlik pratiğinin sergilenip sergilenmeyeceğidir.

Öğrenci gençliği harekete geçirebilecek temel halka, paralı eğitim ve eğitimde özelleştirme politikalarıdır. Bu iki temel sorun, aynı zamanda sınıf hareketi ile gençlik hareketi arasında bağ kurmanın olanaklarını sunmaktadır. Paralı eğitim saldırısı işçi-emekçilerin çocuklarına eğitim kurumlarının kapılarını kapatırken, eğitimde özelleştirme sermayenin genel özelleştirme politikalarının bir parçası durumundadır. Paralı eğitim ve eğitimde özelleştirmeye karşı söylenecek her söz öğrenci hareketini sınıf hareketinin çeperine yaklaştırmaktadır. Paralı eğitim doğrudan işçi ve emekçi çocuklarını vurmaktadır. Eğitimde özelleştirme ise sınıfın karşılaştığı saldırıları doğrudan kesen bir özelliğe sahiptir. Eğitim kurumlarındaki özelleştirme, hem burada çalışan kamu işçisini, hem öğretimi üyesi ve kamu emekçisini, hem de öğrenci ve ailesini etkilemektedir. Yani eğitimde özelleştirme saldırısının hedeflediği toplumsal kesim oldukça geniştir.

Öğrenci gençliğin ihtiyacı kitle örgütü modeli tartışmaları değildir. Şimdiye kadar yapılan tartışmalarda ortaya çıkan modellerin hareketin gerilemesini engelleyemediği ortadadır. Örgütsüz bir hareket düşünülemez. Fakat öğrenci gençliğin şu anki temel sorunu, militan-kitlesele-merkezi bir hareketin yaratılması ve bu yönde sınıfla birleşebilmenin kanallarını yaratabilmehtir.

Komite, platform, birim gibi örgüt şekilleri mutlaka önümüze gelecektir. Ancak bunları ihtiyaç haline getiren hareketin kendisi olmalıdır.

Bahar devrimci insiyatif ve yaratıcılıkla fethedelim!

Bahar dönemi genelde kitle hareketinin canlandığı süreçler olarak yaşanır. Öğrenci gençlik hareketi de buna dahildir. İçinden geçtiğimiz 2000 baharı ise, bu açıdan olanakların hayli güçlü olduğunu göstermektedir.

Bu dönemde yürütülecek kitle çalışmasının kazanımları diğer dönemlere de yansacaktır. Bundan

dolayı bahara özel bir tarzda eğilmeli, döneme uygun taktik politikalar geliştirmeli, uygun sloganlar, süreklileşmiş bir ajitasyon-propaganda, bildiri, afiş çalışmaları, basın açıklamaları örgütlenebilmelidir. Yürütülecek böylesi yaygın bir ajitasyon-propaganda çalışması, gençliği yukarıda çerçevesini çizdiğimiz sorunlar temelinde bir araya getirerek harekete geçirecek pratik müdahalelerle birleştirilebilmelidir. Bu doğrultuda imza kampanyaları, platform, toplantı, panel, şenlik gibi araçlar alanların özgünlüğüne uygun olarak yaratıcı bir tarzda kullanılabilir.

Geçmiş 1 Mayıs'lar da gençliğin platform veya birlik türü ortaklanmalarla alanlara birlikte çıkıp ortak tavır geliştirmesi bir olumluluktur. Ancak bu olumlu pratik sadece bir günle sınırlı bırakılmamalıdır. Çünkü gençliğin sermayenin saldırılarına karşı baharı güçlü bir çıkışa çevirebilmesinin yolu, bu tür birlikteliklerin oluşturabilmesi ve geliştirilerek gençliğin birleşik mücadelesinin zeminine dönüştürülebilmesinden geçmektedir.

Baharın takvimsel eylemliliklerini, acil sorunları etrafında bir araya getirebildiğimiz gençlik kitlelerinin duyarlılığını açığa çıkarmanın bir olanağı olarak görmeliyiz. Bu hem gençliğin mücadele dinamiklerini ve birlikte mücadelenin zeminini güçlendirerek gençlik hareketinin ileriye çıkış olanaklarının önünü açacak, hem de sınıf hareketiyle bağ kurmanın maddi zeminini döşeyecektir. Bu son olgu sadece takvim eylemlilikleri için değil, sınıf hareketinin bu süreçte içinde bulunacağı her türlü eylem ve gösteriye katılmak için de geçerlidir. Bu, hem sınıf hareketine destek hem de gençliğin kendi sorunları ekseninde yürüteceği mücadelenin zeminini sağlaması açısından önemlidir.

Önümüzdeki süreçte sermayenin topyekun saldırıları daha da yoğunlaşacak. Bu saldırılardan devrimci tutsakların payına düşen ise, F tipi hücre cezaevleridir. Sürecin kanlı yüzü en son Ulucanlar'da kendini ortaya koymuştur. Bu çerçevede tutsak yakınları ve demokratik kitle örgütleri üzerinden ağır aksak da olsa yürütülen bir kampanya sözkonusudur. Halihazırda pek çok üniversitede bu doğrultuda "hücre karşıtı platformlar" oluşturulmuştur. Zindan cephesindeki saldırıların sürekliliği göz önüne alınırsa, bahar dönemi, bu platformlar şahsında kendisini ifade eden duyarlılığı geliştirmenin olanaklarına da işaret etmektedir. Bu olanakları güçlendirmek ve geliştirmek, varolan duyarlılığı devrimci tutsaklarla güçlü bir dayanışmanın maddi dayanağına çevirmek ve devletin faşist saldırılarına karşı militan bir karşı koyuşu gerçekleştirmek, temel önemde bir sorumluluk alanıdır.

Bu süreçte sistemli bir propaganda ve ajitasyon, kampanya vb. bütünsel ve kesintisiz bir faaliyetin örgütlenebilmesi, 1 Mayıs'a güçlü bir şekilde girme imkanları yaratacaktır.

Genel kitle çalışmasında olduğu gibi, öğrenci gençlik içinde yürütülecek kitle çalışmasında da en önemli faktör, alan/birimlere özgü politikalar üretmektir. Gençlik gazetesi ve MYO'da yayınlanan "Kitle Çalışması Üzerine Notlar", genç komünistlerin bahar dönemi öncesi bir kez daha incelemesi gereken bir metindir ve yol gösterici niteliktedir.

Unutmamalıyız ki; "güç olunduktan sonra politika yapılmaz, politika yapılarak güç olunur."

Sermaye devletinin topyekun saldırılarına karşı Baharı kazanmak için ileri!

(Bu metin Ekim Gençliği'nin 36. sayısından alınmıştır.)

Cezaevi ve hücre tipi cezaevi paneli!

Ulucanlar katliamıyla birlikte devrimci tutsaklara yönelik faşist saldırılar artarak devam ediyor. Devletin bu saldırılarına karşı devrimci tutsakların şimdiye kadar sergiledikleri başeğmez direniş hattı dışarda da örülmeye çalışılıyor. Saldırıları karşısında bu yönde artan öfke ve tepkiler şimdiye kadar toplumun duyarlı kesimlerince çeşitli biçimlerde ortaya konuldu. Son olarak Ulucanlar davasının sahiplenilmesinde ortaya konulan militan kararlılık, kitlelerin ve ilerici kamuoyunun saldırılar karşısında sessiz kalmayacağını da gösteriyor.

Devrimci tutsaklara yönelik saldırıların esasta işçi ve emekçilere yönelik saldırıların bir parçası olduğunun bilincinde olan komünistler ve devrimciler, cezaevindeki sorunlar ile devletin hücreleştirme politikasına karşı toplumun duyarlılığını artırmaya yönelik çalışmalarını da sürdürüyorlar. 4 Mart'ta yapılan 'Cezaevi ve hücre tipi gerçeği' paneli de bunun bir parçasıydı. Panel ÇHD'den Av. Şafak Yıldız, İHD'den Ümit Efe, Tutsak Aileleri Örgütlenme girişiminden Hüseyin Doğan, Tuzla Deri İş'den Eğitim Uzmanı Bekir Zengin, ve SAG ve ÖO dirnişçisi Refik Ünal katıldılar.

Panel içinde Kızıl Bayrak'ın da bulunduğu bazı devrimci yayın organlarının ortak imzasını taşıyan yazılı metnin okunması ile başladı.

İHD adına panele katılan Ümit Efe, konuşmasında; devletin tutsaklara yönelik saldırılarının yeni olmadığı, egemen sistemin her zaman kendisine muhalif olan kesimleri cezaevlerine koyarak susturma yoluna gittiği, Ulucanlar katliamı ile birlikte devletin bu yöndeki saldırılarını hızlandırdığını söyledi. Sessiz kalındığı ölçüde hücre tipinin yaşama geçirileceğini, şimdiye kadar ortaya konulan tepkilerin yetersiz olduğunu, sözün bittiğini, artık sokağa çıkılması gerektiğini vurguladı.

ÇHD adına konuşan Şafak Yıldız; bugün cezaevlerinde 10 bine yakın siyasi tutsağın olduğunu, devletin hücre saldırısını hayata geçirebilmek için muhtemelen gündeme tekrar getirilen af çerçevesinde bu 10 bin tutsağın büyük bir bölümünün şartlı tahliye kapsamına alınabileceğini, buradaki asıl amacın ise af kapsamının dışında kalacak bir kaç bin kişinin hücrelere konulması olduğunu, devletin bu taktikle daha zahmetsiz sonuç alacağını hesaplandığını söyledi. Saldırıyı püskürtmenin yolunun dışardan geçtiğini, burda en büyük görevin ise başta sendikalar olmak üzere DKÖ'lere düştüğünü belirtti ve ÇHD'nin bu süreç içerisinde neler yaptığını anlattı.

SAG ve ÖO direnişçisi Refik Ünal; saldırının esas olarak içerde değil dışarda püskürtülebileceğini, bunun yolunun ise işçi-emekçi hareketinden geçtiğini, önemli olanın kitleleri bu yönde harekete geçirmek olduğunu belirterek, bunun ise doğru politikaların uygulanabilmesi ile mümkün olacağını vurguladı.

Tutsak aileleri adına konuşma yapan Hüseyin Doğan ise, tutsak aileleri olarak, çocuklarımızın daha fazla öldürülmesini beklemeden örgütlenmek ve mücadele etmek gerektiğini anlattı.

Tuzla Deri-İş adına konuşan Bekir Zengin, saldırıları esas olarak işçi sınıfına yapılmış saldırılar olarak gördüklerini vurguladı. Sermayenin işçi sınıfına yönelik saldırılarının kapsamını genişlettiğini, özelleştirmeler, işten atılmalar, uluslararası tahkim, mezarda emeklilik v.b. saldırıların hayata geçirildiğini, dolayısıyla toplumun ezilen kesimlerinin saldırılarla yüz yüze olduğunu, devlet bu saldırıları hayata geçirmek isterken öncelikle içerde bulunan ve işçi sınıfının öncü devrimcileri olan tutsakları susturmaya hedeflediğini dile getirdi. Bunun ise katliamlar demek olduğunun Ulucanlar katliamıyla birlikte bir kez daha görüldüğünü, bu nedenle cezaevi sorununun esas olarak işçi sınıfının bir sorunu olması gerektiğini, henüz sözün bitmediğini, kitlelerin yeterli tepkiyi ortaya koyması için aydınlatma ile birlikte mücadeleye de devam edilmesi gerektiğini belirtti. Konuşmasını İstanbul Emek Platformu'nun (İEP) saldırılar karşısında yaptıklarını anlatarak tamamladı.

Konuşmaların ardından dinleyiciler panalistlere gündeme ilişkin çeşitli sorular sordular. Karşılıklı tartışmaların ardından panel sona erdi.

8 Mart ruhuyla mücadele barikatlarına! Sokağa, eyleme, özgürleşmeye!

Yaşadığımız bu köle hayatı biz seçmedik, bize zorla yaşatıldı. Ev hayatından sıyrılıp iş hayatına atıldıktan sonra, yaşadıkça beynimizden vurulmuş döndük. Uyandıkça haksızlıklara karşı mücadele etmeye başladık. Mücadele ettikçe öfkemiz bilendi bilincimiz aydınlanmaya başladı. Aile içinde doğar doğmaz, kadın erkek arasındaki fark öğretildi bize. Erkek egemenliği karşısında kadın zayıftır. Konuşamaz, baş kaldıramaz, sinirlenemez. Erkeğe her zaman hizmette kusursuz olmak zorunluluğu öğretildi. Evlendik tam da öğretildiği gibi. Kocamız karşısında düşünürüz, düşüncemizi açıklayamayız, her zaman onun düşündüğü doğrudur, onun dediği olur. İnsanlık adına bir değer taşımadığımızı düşünür, kendimizi bir et parçası, iş gören bir eşya gibi hissederiz.

Ve ekonomik sorunlar nedeniyle biz de çalışmaya iş hayatına atılırız. Aynı egemenlik burda da, ama bu sefer hem cinsel hem sınıfsal olarak vardır. Biçimlerimize ve fizik yapımıza göre ayrı bir muamele görürüz. Sömürüyü bedenimizde ve beynimizde yaşadıkça, ezildikçe, yavaş yavaş sınıfsal çelişkileri de anlamaya başlarız. Kumaş tozlarını ciğerlerimize soluduğumuz, sağlıksız iş ortamlarında gece yarısına kadar çalıştığımız fabrikalardan çıktığımızda, bu sefer evdeki işler bekliyordur bizi. Yıpranan bedenimizle bu düzende bir at gibi koşuşturur dururuz. Haklı olarak bu sorunlara tepki gösterir, mücadele edilmesi gerektiğini hissederiz. Ama neye nereden başlayacağımıza gelince kafalarımız karışır.

İşçi kardeşler! Biz kadınlar insanız. Bu toplumda insanca yaşamak bizim de hakkımız. Bu hakkımızı sonuna kadar savunmalıyız. Yoksa, her zaman her yerde aşağılanan, sömürülen, horlanan, yok olan benliğimiz ile başbaşa kalacağız.

Kadın deyince akla ilk gelen

duygusallığımız ve gözyaşı, yani tam da bu düzenin bize sunduğu kadın tipi (güçsüzlük) gelir. Hayır, biz böyle olmayacağız. En büyük sorumlulukları biz taşıdığımız göre, umutsuz bir yaşam sürdürmek zorunda değiliz.

Bu düzen bizi ilğimize kemiğimiz kadar sömürmekte. Madem üreten biziz yöneten de biz olacağız. Madem haklı geleceği hazırlayan biziz, en güzeline en iyisine layık olan da biziz. Ama bize yansıtılan feminist anlayışla değil, erkek işçi kardeşlerimizle omuz omuza mücadele edersek kazanacağız. Unutmayalım ki kimse güzel günlere eli cebinde ulaşmamıştır. Direneceğiz, onlar vermeyecek, haklarımızı biz alacağız. Saçı uzun akı kısa maymunlar değiliz; kabul etmeyeceğiz bunu, baş eymegeceğiz.

Biz gelişmezsek toplum gelişmeyecek. Bize öğretilen tüm bu yanlışları çocuklarımıza öğretmeyeceğiz. Gerçeği sınıfsal bir temelde öğreteceğiz. Patronlar düzeninin kendi tarihleri varsa, biz işçi sınıfının da kendi tarihimiz vardır. Bu tarihin gerçek savunucusu biz olacağız. 19. yüzyılın kadın işçileri, bizlere 8 Mart ruhunu, haklarımızın nasıl kazanılacağını, mücadelenin yol yöntemini bıraktılar. Biz kadınlar mücadele ettikçe kazanacağız.

Bu sömürü düzenine artık yeter diyelim. Her sınıfın mücadelesi kaybedilen özgürlüğün yaralarını hafifletir. Bilinçli ve yöntemli mücadele edip çoğalmalı, emekçi kadınlar olarak bütün kötülüklerin kaynağı olan sermaye düzenine karşı sınıf mücadelesindeki yerimizi alalım.

Kadın olmadan devrim olmaz, devrim olmadan kadın kurtulmaz!

Yaşasın kadın ve erkek işçilerin mücadele birliği!

Bir tekstil işçisi/Ciğli Organize Sanayi

Gözaltı terörü 8 Mart faaliyetimizi engelleyemedi

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü; kadının sömürülmesinin, aşağılanmasının, evlatlarını katliamlarda yitirmesinin kaynağının kapitalizm olduğu, faşist sermaye sisteminin tüm insanlık dışı uygulamalarının daha fazla bilince çıkarıldığı, ücretlik kölelik düzeninin teşhir edildiği bir mücadele gündür.

Bu bakış açısıyla ilimizde neler yapabileceğimizi planladık. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nün gerçek içeriğini ve örgütlü mücadelenin önemini anlatan özel sayımızın dağıtımını, yapmamız gerekenlerin başında yer alıyordu. 7 Mart'ta sabah erken saatte büro temsilcimiz ve muhabirimizi gözaltına alınması da faaliyetimizi engelleyemedi.

İki yoldaşımız önce Cacabey Karakolu'na, ardından TMSŞ ekiplerince Emniyet Müdürlüğü'ne götürüldüler. Yoldaşlarımız ifade vermeyip, imza atmayarak genel tavrımızı sergilediler. Ev ve büromuzda yapılan aramalarda her yeri altüst ederek didik didik aradılar. Büro ve evde bulunan gazete ve kitaplara ve büromuzdaki arşivimize el koydular.

9 saatlik gözaltından sonra serbest bırakılan yoldaşlarımız, hiçbir güç ve engellemenin politik faaliyetimizin önüne geçemeyeceğinin, faşist sermayenin zulmü arttıkça çöküşünün hızlanacağını bilincindeydiler. Kızıl Bayrak'ın hiçbir zaman elden yere düşmeyeceği ve yukarılara yükseltileceği inancımızla ve kararlılığımızla tüm emekçi kadınlarımızı, annelerimizin 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutluyor, örgütlü mücadele ile sömürünün, baskının ve zulmün olmadığı kendi dünyamızı kurma yürüyüşümüze devam ediyoruz.

Kahrolsun barbarlık düzeni, yaşasın sosyalizm!

Kızıl Bayrak/Kırşehir

Kadının kurtuluşu sosyalizmde!

Sermayenin faşist devleti sömürü, zorbalık ve zulümle ayakta durmaktadır. Emekçilerin insanca yaşam haklarının dahi elinden alınmaya çalışıldığı bu coğrafyada kadınlar da baskı ve sömürden paylarına düşeni almaktadırlar. İşyerinde ucuz işgücü olarak çalıştırılan, zorunlu mesailere bırakılan kadın işçiler, bir de evlerinin işi ve çocuklarının bakımı ile sistemin çifte sömürsü altında ezilmektedirler. Birer cinsel meta olarak görülen kadınlarımız, Kürdistan'da ana dilini konuşmamakta ve askerlerin cinsel tacizine uğramaktadırlar.

Kadınların sınıfsal-ulusal-cinsel sömürüye son vermelerinin yolunun örgütlü-militan mücadeleden geçtiğini, kadınların kurtuluşunun sosyalizmde olduğunu anlatmak için Kırşehir'de çalışmalarımıza başladık. "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiçbirimiz" başlıklı emekçi kadınlara hitap eden bildirilerimizi işçi ve emekçilere ulaştırdık. 8 Mart çalışmalarımızın önünü kesmek ve insanlara gözdağı vermek için, 7 Mart sabahı, *Kızıl Bayrak* temsilcisi ve muhabiri arkadaşlarımız bildiri dağıtmak ve yasak yayın bulundurmamak gerekçesiyle gözaltına alındılar. Faşist kolluk güçlerinin bu gözaltı terörü, çalışmalarımızın önünü kesememiştir ve kesemeyecektir.

8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlamak için Kırşehir Demokrasi Platformu olarak, 100 kişinin katılım ile Eğitim-Sen'de bir basın açıklaması yapıldı. Eğitim-Sen Kadın Komisyonu'nun yaptığı basın açıklamasında, 8 Mart ve kadına yönelik şiddet konusuna değinildi.

* Eğitim ve sağlık başta olmak üzere her türlü sosyal haklarda eşitlik için,

* Kadın hakları ihlallerine son verilmesi için,

* Emek ve halk karşıtı politikalara son vermek için,

* Toplusözleşmeli-grevli sendikal hak ve özgürlükler için,

* Özelleştirme adı altında halka ait kamu varlıklarının satılmasına karşı koymak için,

* Sosyal güvenlik reformu adı altında dayatılan mezarda emekliliğe hayır demek için,

* Dayatılan yüzdelik sefalet ücretlerine hayır demek için,

* "Ulusal ve uluslararası düzeyde barış için!" şiarları ile 2000 yılı Dünya Kadın Yürüyüşü'ne çağrı yapılarak, basın açıklaması bitirildi.

Basın açıklamasında 8 Mart'ın tarihçesine, dokuma işçilerinin canları ve kanları pahasına kazandıkları bugünün II. Enternasyonal'de Rosa Luxemburg ve Clara Zetkin tarafından önerilip kabul edildiğine değinilmemesi, yalnızca demokrasi ve barışa dem vurulması, bugünün Dünya Kadınlar Günü olarak meşrulaştırmaya çalışılmasının bir göstergesidir. Sorunlar salt şiddete indirgenerek, emek-sermaye çelişkisinden doğan sömürü ve zulüm karartılmıştır.

Özelleştirmelerin hızlandırıldığı, yağma ve talanın yoğunlaştığı, saldırıların arttığı, sefalet ücretlerinin ve mezarda emekliliğin dayatıldığı, 80 milyonluk asgari ücretle insanların yaşam mücadelesi verdiği, tutsakların tecrit politikası ile hücrelere atılmaya çalışıldığı ülkemizde, emekçi kadınların devrim ve sosyalizm mücadelesinde yerlerini almak dışında bir seçenekleri yoktur.

**Ulusal-sınıfsal-cinsel sömürüye son!
Kadın olmayınca devrim olmaz, devrim
olmayınca kadın kurtulmaz!
Çözüm devrimde, kurtuluş sosyalizmde!
Kızıl Bayrak/Kırşehir**

Gücümüz örgütlülüğümüzdedir!

Ben ayakkabı atölyesinde çalışan bir işçiyim. Sendikası, sigortasız çalıştırma, sefalet ücreti vb. uygulamalar diğer fabrika ve atölyelerde olduğu gibi benim çalıştığım yerde de geçerliliğini koruyor.

Sermaye devleti, topyekun saldırılarının yanısıra, işçi-emekçilere empoze etmeye çalıştığı birbiriyle rekabet, bireysel kurtuluş hikayelerini sistematik bir şekilde hayata geçiriyor. Kendi egemenliğinin devamının ancak kendisine karşı yöneltilen örgütlü mücadeleyle ortadan kalkacağını bilen kapitalist sistem baskı, terör ve işkenceyle kitleleri pasifize etmeye çalışıyor. Biz işçi-emekçiler de, kendi sınıfımızın iktidarı için, emeğimizden gelen gücümüzü kullanmalı, birleşmeli, örgütlenmeliyiz.

Bu noktada biz öncü işçilere düşen en önemli görev, çalıştığımız yerlerde, sınıf bilincini yaymaktır. Birlikte çalıştığımız kişileri iyi tanımak, fabrikayı iyi gözlemlemek, bireysel çıkışları süreç içinde ortadan kaldırmak ve gizli bir çalışma yürütmek, ileriki süreçlerde örgütlülüğü kazanmanın temel gerekleridir.

Titizlikle yürütülmeyen fabrika çalışmalarının bizler için olumsuz sonuçlara yol açtığı ortadadır. Birçok fabrikada acemice yapılan hatalar (zamansız işbirakma, yavaşlatma vb.) işçilerin atılmasına ve örgütlü gücü göremedikleri için güvenlerinin yokolmasına yol açabiliyor. Oysa hepimiz çok iyi biliyoruz ki iyi yürütülen fabrika çalışmalarıyla pek çok işçi emekten gelen gücün, sermayeden daha güçlü olduğunu somut olarak görmüştür. Önümüzde koskoca bir Ekim Devrimi deneyimi var. 15-16 Haziranlar var. Bedellerle alınmış 1 Mayıs birlik-mücadele günü var.

Bütün tarih boyunca bedel ödeyerek kazanılmış mevzileri korumak, sınıfa karşı sınıf şiarını yükseltmek ve işçi sınıfının iktidarı için mücadele etmek hepimizin görevidir. Gücümüz örgütlülüğümüzdedir.

**Sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim,
kapitalizme karşı sosyalizm!**

Bir ayakkabı işçisi/İstanbul

Devrim yolunda bir işçi

6 senedir tekstil fabrikalarında çalışan ve henüz yeni yeni yayınlarınızı okuyup aydınlanan 21 yaşında bir işçiyim. Sektörün çeşitli firmalarında çalıştım. Bugüne kadar çalıştığım her firmada benzeri sömürülerle karşılaştım.

Sigortasız işçi çalıştıranlar, yemeğe doping hapları katarak yorgun bedenleri zinde tutanlar, eroin ve mutluluk haplarıyla sömürüyü unutturup, bu işten de ikinci bir para kaynağı kuranlar... Sefalet ücretiyle çalıştırıp maaşları 2-3 ay gibi geç veren, 2 sene aralıksız zam yapmayan, mecburi mesailere bırakıp, gelmeyenlerin 4 yevmiesini kesen, gelenlerin ise mesai ücretlerini ödemeyenler... Üstelik işçi olup işçiliğini unutan, patronun uşaklığını yapan şefler ve ustaların çeşitli hakaretlerine maruz kalmak gibi sorunlar yaşıyoruz. (...)

Artık şunu hepimiz biliyoruz, üreten bizsek hakkımızı almalyız. Fakat birçok emekçi kardeşlerimiz patronların kurduğu tuzaklara çabucak düşüyor. Örneğin; patron, işçiler arasındaki maaş farkını açıyor ve işçiler girmesi gereken asıl mücadeleyi unutup birbirine giriyor, kavga ediyorlar. Patronlar da asıl kavgamızı unutturmanın mutluluğunu yaşıyorlar, daha fazla sömürmenin, köleleştirmenin planlarını yapıyorlar.

Emekçiler örgütlenmeli, kapitalist düzene karşı

birlik ve beraberlik içinde mücadele etmelidirler.

Hak ve hukuk, patronların yanındayken, emekçilerin yasal hakları gaspedilip, adice patron yasası uygulanırken,

emekçi bir babanın sefalet ücretiyle, tek çocuğuna iyi bir gelecek için değil, yalnızca karnını doyuracak kadar para kazanırken,

içki masasında, kumar masasında emeğimizi bir gecede harcayan kapitalist düzen daha ne kadar kanımızı emecek?

Kızıl Bayrak gibi yayın organlarının biz tekstil işçilerine daha fazla ulaşmaları, bize yardımcı olmaları gerekir. Zira okumak isteyip de ulaşamayan birçok tekstil işçisi var. *Tekstil İşçileri Bülteni*'nin de yeniden yayınlanmasını istiyoruz. Bu, benim gibi tekstil alanında çalışan işçilere ulaşmak açısından önem taşıyor. *Kızıl Bayrak*'ı yeni okumaya başladım. Gazetenin içeriği her ne kadar toplumsal gelişmelerin nabzını tutsa da, yazım tarzı bana oldukça ağır geldi. Bilgi birikimi olan insanların bilgisini pekiştirmesi güzel; ama hiçbir birikimi olmayan insanlar için daha yalın bir dil kullanılırsa gerçekten çok seviniriz.

Gelecek ellerimizdedir!

Bir tekstil işçisi/Ankara

Duvarlarınızın hükmü yok!

*Duvarlarınızın hükmü yok
irademiz çelikle örülü
hücrelerin paslı demirleri
önümüzde er geç eğilecek...*

26 Eylül 1999, memleketin göbeğindeki Ulucanlar Cezaevi'nden bu sesler yükseliyordu... Karanlık yüzlü ölüm mangalarının "teslim ol" çağrılarına karşı kanımızla yazdığımız direniş tarihimizde, "teslim olmak" bize tümüyle yabancıdır.

Devlet neden katlediyordu devrimci öncülerini? Her geçen gün vampirler tarafından daha bir iştahla kanı emilen, sofradaki son dilim ekmeğine bile göz dikilen, adına sefalet bile denemeyecek ağır koşullarda yaşamaya mahkum edilen koskoca bir sınıfın devrimci iktidarını savundukları için!... Bunda amaç, öncülerini katledip toplumu terörize ederek, geridekileri baskı altında tutmaktır. Sermayenin sendikasılaştırma, esnek üretim, özelleştirme vb. çarklarının dişlileri arasında ezilen işçi-emekçilerin her geçen gün biraz daha sefaletle

itildiği günlerdeyiz. Bu koşullarda, bütün bu saldırılara karşı cepheden sınıf tavrı sergileyen öncülere, onlarca yıl hapis cezalarının yanısıra, hücre saldırısıyla teslim olma dayatılıyor. Bu saldırı karşısında militan karşı koyuş sergilendiği zaman da katliamlar yapılıyor.

Sınıfa ve öncülerine dönük topyekun saldırı sürüyor. İşte POAŞ haraç-mezat satıldı. Parlamento ahırındaki özelleştirmelerin yıkım getireceğini belirtecekleri yerde, "POAŞ ucuza gitti" şeklinde tartışmalar yapıyorlar. İşçi sınıfı ve emekçiler sosyal-kültürel-ekonomik, yani her alanda kuşatma altında. Yaşam adım adım hücreleştiriliyor...

F tipi cezaevleriyle devlet, teslim alamadığı devrimci tutsakları, sosyal tecrit ve izolasyon ortamı yaratarak teslim almak istemektedir. Bununla da tüm toplumu teslim almayı hesaplamaktadır. İşçiler ve emekçiler bunun bilincinde olmalı, "hücre tipi yaşama ve cezaevlerine hayır!" şiarı ekseninde mücadeleye atılmalıdır!

Hatay/Samandağ'dan okurlar

Gazi Halk Direnişinin 5. yılında

Katliamcı düzen

Gazi katliamcılarını da akladı

Çete devletinden hesabı

emekçiler soracak!

Kızıl Bayrak